

**Sprawozdanie z działalności
Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
za rok 2013**

Warszawa, marzec 2014

Spis treści

Streszczenie	6
I. Podstawy prawne i organy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	10
1.1. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – informacje ogólne	10
1.1.1. Podstawy prawne działalności	10
1.1.2. Zadania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	11
1.1.3. Sprawozdanie roczne z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	13
1.2. Organy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	15
1.2.1. Dyrektor Centrum	15
1.2.2. Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	16
1.3. Komitet Sterujący	26
II. Informacja na temat strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych	32
2.1. Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych – informacje ogólne	32
2.2. Strategiczny program Zaawansowane technologie pozyskiwania energii	33
2.2.1. Opis programu	33
2.2.2. Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego	34
2.2.3. Informacje dotyczące postępów w realizacji programów - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów	34
2.2.4. Informacje dotyczące praw własności przemysłowej powstałych w wyniku wykonania projektów oraz wysokości przychodów uzyskanych z komercyjnego wykorzystania tych praw	36
2.2.5. Informacje dodatkowe	38
2.3. Strategiczny program Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej	39
2.3.1. Opis programu	39
2.3.2. Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego	40
2.3.3. Informacje dotyczące postępów w realizacji programu - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów	40
2.3.4. Informacje dodatkowe	41
2.4. Strategiczny program Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych – STRATEGMED	42
2.4.1. Opis programu	42

2.4.2.	Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego	43
2.4.3.	Informacje dotyczące przeprowadzonych konkursów na wykonanie projektów zawierające dane o: podmiotach, z którymi Centrum zawarło umowy, zakresie prac objętych projektem, terminie realizacji projektu oraz wartości podpisanych umów	43
2.4.4.	Informacje o sposobie upowszechniania ogłoszeń o konkursach na wykonanie projektów i ich wynikach.....	45
2.4.5.	Informacje dotyczące postępów w realizacji programów - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów	46
2.4.6.	Informacje dodatkowe	49
2.5.	Strategiczny program Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo – BIOSTRATEG	50
2.5.1.	Opis programu	50
2.5.2.	Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego	50
2.5.3.	Informacje dotyczące postępów w realizacji programu - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programu	51
2.5.4.	Informacje dodatkowe	52
2.6.	Projekty strategiczne	53
2.6.1.	Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach.....	53
2.6.2.	Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków	56
2.6.3.	Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej .	57
III.	Informacje na temat realizacji zadań Centrum, o których mowa w art. 27 i art. 30 ust. 1 i 2 ustawy.....	60
3.1.	Informacje ogólne	60
3.2.	Przedmiot i wartość finansowa zrealizowanych zadań oraz zadań będących w trakcie realizacji w okresie sprawozdawczym. Informacje na temat efektów realizacji zadań oraz sposobu ich upowszechniania	61
3.2.1.	Program Badań Stosowanych	61
3.2.2.	INNOTECH.....	65
3.2.3.	LIDER	68
3.2.4.	GRAF-TECH.....	69
3.2.5.	GEKON	70
3.2.6.	Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy.....	73
3.2.7.	CuBR.....	74
3.2.8.	TANGO.....	75
3.2.9.	INNOWACJE SPOŁECZNE.....	76
3.2.10.	PATENT+.....	78
3.2.11.	SPIN-TECH	80
3.2.12.	GO-GLOBAL.PL.....	82

3.2.13. Programy międzynarodowe	83
3.2.14. Ini-Tech, Projekty Badawcze Rozwojowe, Kreator Innowacyjności, Projekty Celowe, Inicjatywa Technologiczna	89
3.2.15. Programy wieloletnie	90
3.2.16. BRIDGE	91
3.2.17. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	91
3.2.18. Program Operacyjny Kapitał Ludzki.....	99
3.2.19. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	102
3.2.20. Realizacja zadań związanych z finansowaniem i monitorowaniem realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.....	103
3.2.21. Upowszechnianie informacji o działalności NCBR	109
3.3. Informacje na temat podmiotów, o których mowa w art. 30 ust. 3 i 4 ustawy, współpracujących w realizacji zadań Centrum oraz przedmiotu współpracy	110
3.4. Informacje o zaangażowaniu środków finansowych pochodzących od sektora gospodarczego, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, w przypadku realizacji programów, o których mowa w art. 27 ust. 3 ustawy.....	112
IV. Informacje dotyczące zagadnień organizacyjnych w działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.....	114
4.1. Struktura organizacyjna oraz informacje dotyczące stanu zatrudnienia w Biurze Centrum.....	114
4.2. Informacje dotyczące kosztów obsługi realizacji poszczególnych zadań Centrum	117
4.3. Dane na temat stopnia realizacji rocznego planu finansowego Centrum	118

Spis tabel

Tabela 1 Zestawienie liczby odwołań rozpatrzonych przez komisję odwoławczą Rady NCBR	22
Tabela 2 Wykonanie wskaźników programu <i>Zaawansowane technologie pozyskiwania energii</i>	34
Tabela 3 Wykonanie wskaźników programu <i>Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej</i>	40
Tabela 4 Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego programu STRATEGMED: „Znaczący wzrost pozycji międzynarodowej Polski w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dyscyplinach nauki objętych programem”.....	46

Tabela 5 Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego programu STRATEGMED: „Wykreowanie dynamicznych, młodych zespołów badawczych, w międzynarodowym składzie i o silnej, udokumentowanej pozycji międzynarodowej”	47
Tabela 6 Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego (programu STRATEGMED: „Transfer know-how i nowych technologii w zakresie profilaktyki, diagnostyki, terapii i rehabilitacji z polskich instytucji naukowych (publicznych organizacji badawczych) do gospodarki”	48
Tabela 7. Wskaźniki realizacji programu <i>Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo - BIOSTRATEG</i>	51
Tabela 8 Beneficjenci NCBR według kategorii reprezentowanych podmiotów	60
Tabela 9 Zestawienie danych o konkursie II PBS	62
Tabela 10 Dane na temat realizowanych projektów programu PBS.....	63
Tabela 11 Informacje o uzyskanych w okresie sprawozdawczym wartościach wskaźników Programu.....	64
Tabela 12 Dane o konkursie III programu INNOTECH.....	66
Tabela 13 Informacje nt. projektów finansowanych w ramach programu INNOTECH w okresie sprawozdawczym w ramach konkursów I i II.....	67
Tabela 14 Dane o konkursie IV programu LIDER.....	69
Tabela 15 Informacja nt. konkursu I programu GEKON.....	71
Tabela 16 Informacja nt. konkursu I programu Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy	74
Tabela 17 Informacje nt. konkursu I programu INNOWACJE SPOŁECZNE	77
Tabela 18 Informacja o konkursach I i II programu Patent+	79
Tabela 19 Informacja nt. konkursu I programu SPIN-TECH.....	81
Tabela 20 Międzynarodowa współpraca bilateralna – działania podejmowane w 2013 r.....	84
Tabela 21 Zaangażowanie NCBR w projekty typu ERA-NET	85
Tabela 22 Współpraca międzynarodowa NCBR w ramach wspólnych przedsięwzięć oraz wspólnych programów.....	87
Tabela 23 Informacja nt konkursu I programu INNOLOT	95

Tabela 24 Informacja nt. konkursu 1/POKL/4.1.1/PN/2013.....	100
Tabela 25 Informacja o konkursach przeprowadzonych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w okresie sprawozdawczym.	106
Tabela 26 Informacja nt. środków wydatkowanych w okresie sprawozdawczym na poszczególne programy Centrum (w tys. zł).....	108
Tabela 27 Zaangażowanie środków finansowych pochodzących z sektora gospodarczego	112
Tabela 28 Stan zatrudnienia w NCBR w roku 2012 i 2013.....	115
Tabela 29 Stan zatrudnienia w poszczególnych działach NCBR.....	115
Tabela 30 Obsługa realizacji poszczególnych zadań Centrum***	117
Tabela 31 Stopień realizacji rocznego planu finansowego Centrum	118

Streszczenie

Rok 2013 był szóstym, pełnym okresem sprawozdawczym w działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, a zarazem trzecim, pełnym rokiem kadencji Dyrektora Centrum – prof. Krzysztofa Jana Kurzydłowskiego oraz Przewodniczącego Rady Centrum – prof. Jerzego Kątckiego.

Do najważniejszych wydarzeń prezentowanego okresu sprawozdawczego należy zaliczyć otwarcie pierwszego konkursu strategicznego programu *Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych – STRATEGMED*. Program ten jest pierwszym strategicznym programem opracowanym według nowych założeń wprowadzonych reformą sektora nauki i szkolnictwa wyższego, w obszarze uznanym za priorytetowy w Krajowym Programie Badań. Celem programu jest uzyskanie zasadniczego postępu w zakresie zwalczania chorób cywilizacyjnych oraz medycyny regeneracyjnej. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju zaplanowało wydatkowanie na realizację programu kwotę w wysokości blisko 800 mln zł w okresie do 2019 r.

W ramach powierzonych zadań, Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju opracowała także projekt programu strategicznego pn. *Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo – BIOSTRATEG*, który został zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw nauki 26 listopada 2013 r. Pozwoliło to na przystąpienie do dalszych prac nad opracowaniem szczegółowych warunków konkursów i zaplanowanie pierwszego z nich w przyszłym okresie sprawozdawczym.

Jednocześnie Rada Centrum dokonała wyboru kolejnego kierunku z Krajowego Programu Badań, w ramach którego byłby opracowywany następny program strategiczny. Został nim kierunek – nowoczesne technologie materiałowe.

Ponadto, w okresie sprawozdawczym Narodowe Centrum Badań i Rozwoju kontynuowało realizację dwóch programów strategicznych: *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii* oraz *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej*, powstałych na podstawie Krajowego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych.

W 2013 r. przeprowadzone zostały pierwsze konkursy w ramach nowych inicjatyw Centrum, opracowywanych w poprzednich latach: programach sektorowych INNOLOT i INNOMED, programie INNOWACJE SPOŁECZNE, DEMONSTRATOR+ oraz GEKON. Programy te spotkały się z niezwykle żywym zainteresowaniem środowiska gospodarczego i naukowego. Stanowią bowiem odpowiedź na zgłaszane oczekiwania wsparcia zaawansowanych sektorów gospodarki – przemysłu lotniczego i medycznego, dofinansowania prac badawczo-rozwojowych ukierunkowanych na rozwiązanie istotnych problemów społecznych oraz opracowania produktów i technologii w skali demonstracyjnej, bądź prowadzenia prac badawczo-rozwojowych nad technologiami przyjaznymi środowisku.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzone zostały również nabory wniosków w ramach cieszących się dużą popularnością programach INNOTECH, Programie Badań Stosowanych, Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka. Centrum kontynuowało również realizację szeregu programów wspierających przedsiębiorców i jednostki naukowe w wybranych zakresach tematycznym (GRAF-TECH, Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy) oraz wdrażania, komercjalizacji i ochrony osiągniętych rezultatów (PATENT+, SPIN-TECH, GO_GLOBAL.PL).

W okresie sprawozdawczym nastąpił dalszy rozwój podejmowanej przez Centrum współpracy międzynarodowej. Podpisane zostało porozumienie z krajem związkowym Berlin, w sposób szczególny ukierunkowane na rozwój współpracy pomiędzy jednostkami naukowymi oraz małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Centrum nawiązało również współpracę z japońską agencją JCOAL (Japan Coal Energy Centre) w zakresie energetyki węglowej. Celem zawartego porozumienia jest wsparcie wspólnych działań w zakresie rozwoju innowacji i prac B+R ukierunkowanych na rozwój technologii związanych z energetyką konwencjonalną (m.in. z wychwytywaniem i składowaniem dwutlenku węgla, zastosowaniem zaawansowanych materiałów dla potrzeb energetyki, wysokosprawnym wytwarzaniem energii następnej generacji, pozyskiwaniem paliw ciekłych oraz syntetycznego gazu ziemnego z węgla). W 2013 r. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju zawarło także porozumienie o współpracy pomiędzy NCBR a A*STAR – singapurską

Agencją ds. Nauki, Technologii i Badań. Nabór wniosków w ramach powyższych programów bilateralnej współpracy nastąpi w kolejnym okresie sprawozdawczym.

W zakresie współpracy międzynarodowej Centrum przeprowadziło wspólne konkursy z zagranicznymi partnerami: izraelskim *Israel Industry Centre for Research and Development* (MATIMOP), luksemburską *Fonds National de la Recherche* oraz tajwańską *National Science Council*. Centrum zaangażowane było również w liczne projekty typu ERA-NET, wspólne przedsięwzięcia oraz wspólne programy (m.in. Eurostars, AAL, JU ENIAC, JU ARTEMIS), a także inicjatywy CORANET, EUREKA.

W ramach pełnionej funkcji Instytucji Pośredniczącej dla trzech programów operacyjnych: *Innowacyjna Gospodarka*, *Kapitał Ludzki*, *Infrastruktura i Środowisko* Narodowe Centrum Badań i Rozwoju monitorowało realizację dofinansowanych projektów oraz przeprowadziło ostatnie konkursy w kończącej się perspektywie finansowej EU. Wdrażanie programów operacyjnych stanowi istotną część działalności Centrum, środki z nich pochodzące stanowią bowiem ponad 70 % budżetu NCBR.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w okresie sprawozdawczym kontynuowało prace nad ofertą programową, wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom przedsiębiorców i środowiska naukowego. W 2013 r. Centrum ustanowiło pierwsze wspólne przedsięwzięcie z partnerem gospodarczym, KGHM Polska Miedź S.A., oparte na założeniu bardzo istotnego zaangażowania finansowego przedsiębiorcy w realizację prac badawczo-rozwojowych (zarówno NCBR, jak i KGHM przeznaczą na nie po 100 mln zł).

Centrum opracowało grupę instrumentów wsparcia pod wspólną nazwą *BRIDGE*, służących wsparciu transferu technologii. Poszczególne komponenty służyć będą udzielaniu wsparcia na wczesnych etapach tworzenia firm (*BRIDGE Alfa*), inwestycjom za pośrednictwem funduszy venture capital (*BRIDGE VC*), analizie projektów pod kątem znalezienia inwestora prywatnego (*BRIDGE VC Mentor*).

Wraz z Narodowym Centrum Nauki podjęta została inicjatywa utworzenia programu pozwalającego dofinansować zespoły uzyskujące

w projektach z zakresu badań podstawowych wyniki mające potencjał wdrożeniowy. Wspólny program otrzymał nazwę TANGO. Pierwszy konkurs odbędzie się w 2014 r.

W prezentowanym okresie sprawozdawczym Narodowe Centrum Badań i Rozwoju ogłosiło 59 konkursów. W zakończonych konkursach wpłynęło ponad 2300 wniosków. Centrum monitorowało realizację 4 267 projektów. Coraz większą grupę beneficjentów stanowiły konsorcja. W 2013 r. w ogólnej liczbie projektów, projekty konsorcjów stanowiły 46 % (w 2011 r. było to 4 %). Rośnie jednocześnie zaangażowanie własnych środków przedsiębiorców w badania naukowe i prace rozwojowe finansowane przez NCBR. Wkład własny beneficjentów w projekty wyniósł w 2013 r. ok. 960 mln zł (wg. całkowitego wkładu deklarowanego w nowopodpisanych umowach). Po raz pierwszy też w historii wszystkich konkursów organizowanych przez Centrum wkład własny przedsiębiorców, ubiegających się o środki w ramach konkursu III programu INNOTECH, był wyższy od kwoty wnioskowanego dofinansowania.

I. Podstawy prawne i organy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

1.1. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – informacje ogólne

1.1.1. Podstawy prawne działalności

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju jest agencją wykonawczą w rozumieniu art. 18-22 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), działającą na podstawie *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. Nr 96, poz. 616 z późn. zm.) oraz nadanego mu statutu – *rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2010 r. w sprawie statutu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. Nr 171, poz. 153).

Funkcjonowanie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (dalej również „NCBR” lub „Centrum”) regulują ponadto następujące akty wykonawcze do *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju* (dalej również "ustawa"):

- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu realizacji zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. Nr 178, poz. 1200);
- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu zarządzania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa* (Dz. U. Nr 18, poz. 91);
- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1514);
- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2010 r. w sprawie wysokości miesięcznego wynagrodzenia przewodniczącego oraz członków Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. Nr 178 poz. 1199);

- rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych kryteriów wynagradzania pracowników Biura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 181 poz. 1222);
- rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2010 r. w sprawie konkursów na stanowiska Dyrektora i zastępcy Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 184 poz. 1242);
- rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 października 2010 r. w sprawie wysokości miesięcznego wynagrodzenia przewodniczącego oraz członków Komitetu Sterującego do spraw badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa (Dz. U. Nr 205 poz. 1361);
- rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie niezbędnych elementów sprawozdania z działalności oraz rocznego i kwartalnego sprawozdania finansowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2011 r. Nr 9 poz. 44).

1.1.2. Zadania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju powołane zostało, zgodnie z art. 2 ustawy, do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa. Szczegółowo zakres zadań Centrum określają art. 27-30 ustawy, wymieniając:

- 1) zarządzanie strategicznymi programami badań naukowych i prac rozwojowych oraz finansowanie lub współfinansowanie tych programów (art. 27);
- 2) zarządzanie realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz ich finansowanie lub współfinansowanie (art. 28);
- 3) pobudzanie inwestowania przez przedsiębiorców w działalność badawczo-rozwojową (art. 29);
- 4) a także (art. 30):
  - wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki;
  - inicjowanie i realizacja programów obejmujących finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz działań przygotowujących do wdrożenia wyników badań naukowych lub prac rozwojowych;

- inicjowanie i realizacja programów obejmujących finansowanie badań stosowanych, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. b *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki*;
- udział w realizacji międzynarodowych programów badań naukowych lub prac rozwojowych, w tym programów współfinansowanych ze środków zagranicznych;
- upowszechnianie w środowisku naukowym i gospodarczym informacji o planowanych i ogłaszanych konkursach na wykonanie projektów finansowanych przez Centrum;
- popularyzowanie efektów zrealizowanych zadań;
- realizacja innych zadań zleczanych przez Ministra, przy zapewnieniu środków finansowych na te cele;
- wspieranie rozwoju kadry naukowej, w szczególności przez finansowanie programów adresowanych do osób rozpoczynających karierę naukową w rozumieniu art. 2 pkt 3 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki* (Dz. U. Nr 96, poz. 617).

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy, realizuje powierzone mu zadania poprzez:

- określanie zakresów tematycznych programów, terminów i warunków ich realizacji;
- ogłaszanie konkursów na wykonanie projektów w ramach realizowanych programów;
- ocenę i wybór wniosków dotyczących wykonania projektów;
- zawieranie umów o wykonanie projektów i ich finansowanie;
- nadzór nad wykonaniem projektów, ich odbiór, ocenę i rozliczenie finansowe.

Jedynym dopuszczalnym trybem wyboru wykonawców projektów jest, zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy, postępowanie konkursowe, ogłaszane przez Dyrektora (z zastrzeżeniem ogłaszania konkursów na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa, które należą do kompetencji Komitetu Sterującego).

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju wypełnia powierzone mu zadania poprzez opracowywanie i wdrażanie programów przedstawionych w rozdziale II i III sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym w Centrum przeprowadzonych zostało 59 konkursów. W zakończonych konkursach złożono ponad 2300 wniosków, przy ocenie których wykonano około 14 000 recenzji, w tym prawie 2 000 sporządzonych przez recenzentów zagranicznych. Według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, liczba nadzorowanych przez Centrum projektów wynosiła 4 267.

1.1.3. Sprawozdanie roczne z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Sprawozdanie roczne z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju przygotowywane jest zgodnie z wymogami określonymi rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie niezbędnych elementów sprawozdania z działalności oraz rocznego i kwartalnego sprawozdania finansowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Stosownie do § 3 wyżej wymienionego rozporządzenia, sprawozdanie roczne zawiera następujące informacje:

- w zakresie realizacji zadań Centrum:

- a) liczbę i tematy programów zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji w okresie sprawozdawczym,
- b) wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programów, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego,
- c) informacje dotyczące przeprowadzonych konkursów na wykonanie projektów zawierające dane o: podmiotach, z którymi Centrum zawarło umowy, zakresie prac objętych projektem, terminie realizacji projektu oraz wartości podpisanych umów,
- d) informacje o sposobie upowszechniania ogłoszeń o konkursach na wykonanie projektów i ich wynikach,

- e) informacje dotyczące postępów w realizacji programów - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów,
  - f) informacje dotyczące praw własności przemysłowej powstałych w wyniku wykonania projektów oraz wysokości przychodów uzyskanych z komercyjnego wykorzystania tych praw;
- informacje na temat realizacji zadań Centrum, o których mowa w art. 27 i 30 ust. 1 i 2 ustawy, w tym:
- a) przedmiot i wartość finansową zrealizowanych zadań oraz zadań będących w trakcie realizacji w okresie sprawozdawczym,
  - b) informacje na temat efektów realizacji zadań oraz sposobu ich upowszechniania,
  - c) informacje na temat podmiotów, o których mowa w art. 30 ust. 3 i 4 ustawy, współpracujących w realizacji zadań Centrum oraz przedmiotu współpracy,
  - d) informacje o zaangażowaniu środków finansowych pochodzących od sektora gospodarczego, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, w przypadku realizacji programów, o których mowa w art. 27 ust. 3 ustawy;
- w zakresie zagadnień organizacyjnych w działalności Centrum:
- a) informacje dotyczące kosztów obsługi realizacji poszczególnych zadań Centrum, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego,
  - b) informacje dotyczące stanu zatrudnienia w Biurze Centrum, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego,
  - c) dane na temat stopnia realizacji rocznego planu finansowego Centrum.

Niniejsze sprawozdanie zostało przygotowane zgodnie z powyższymi wytycznymi, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.¹, przy uwzględnieniu dodatkowych informacji i danych prezentujących w sposób bardziej szczegółowy niektóre z aspektów działalności NCBR.

---

¹ W związku z obowiązującym w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju systemem sprawozdawczym z realizacji projektów, beneficjenci zobowiązani są przekazywać roczne dane dotyczące prowadzonych projektów w terminie do 31 marca następnego roku. Termin ten pokrywa się z terminem przygotowania rocznego sprawozdania z działalności Centrum. Dlatego też należy mieć na względzie, że prezentowane dane dotyczące programów odnoszą się do informacji przekazywanych przez beneficjentów w roku 2013.

1.2. Organy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

1.2.1. Dyrektor Centrum

Dyrektor kieruje działalnością Centrum, w szczególności podejmuje decyzje w sprawach związanych z realizacją i podziałem środków finansowych na realizację strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz realizacją innych zadań Centrum. Dyrektor jest odpowiedzialny za prawidłowość i sprawność realizacji zadań Centrum.

Dyrektor samodzielnie dokonuje czynności prawnych w imieniu Centrum i reprezentuje je na zewnątrz.

Dyrektor jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową Centrum oraz za zarządzanie i gospodarowanie majątkiem Centrum. Do skuteczności oświadczeń woli Dyrektora w zakresie rozporządzania majątkiem Centrum powyżej wartości przekraczającej w złotych równowartość kwoty 250 000 euro (§ 2 ust. 3 statutu Centrum) konieczna jest zgoda Rady.

Ponadto, zgodnie z § 2 ust. 2 statutu Centrum, do kompetencji Dyrektora należy:

- podejmowanie decyzji w sprawach związanych z realizacją strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz realizacją innych zadań Centrum;
- sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem projektów finansowanych lub współfinansowanych przez Centrum;
- zawieranie umów w sprawach należących do zakresu działania Centrum, z zastrzeżeniem rozporządzania majątkiem Centrum powyżej kwoty 250 000 euro (zob. wyżej);
- przygotowanie i przedstawienie do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw nauki projektu rocznego planu działalności Centrum;
- przygotowanie i, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady, przedstawienie ministrowi właściwemu do spraw nauki do zatwierdzenia projektu rocznego planu finansowego Centrum i planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok obrotowy oraz na 2 kolejne lata, z uwzględnieniem terminów

określanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla przedłożenia materiałów do projektu ustawy budżetowej;

- przygotowanie i przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw nauki planu ewaluacji, o której mowa w art. 31 ust. 1 ustawy, oraz informacji o jej wynikach;
- występowanie do ministra właściwemu do spraw nauki z wnioskami o przyznanie dotacji celowych dla Centrum;
- przeprowadzanie konkursów na stanowisko zastępcy Dyrektora;
- dokonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników Centrum;
- wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów ustawy.

W okresie sprawozdawczym stanowisko Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju zajmował prof. dr hab. inż. Krzysztof Jan Kurzydłowski.

Zastępcą Dyrektora był Leszek Grabarczyk.

1.2.2. Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju jest organem Centrum, którego głównym zadaniem jest – zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy – przygotowanie i przedstawianie do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw nauki projektów strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych (z wyłączeniem obszaru badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa należącym do kompetencji Komitetu Sterującego). Rada Centrum opracowuje projekty strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych zgodnie z Krajowym Programem Badań – dokumentem rządowym przyjętym uchwałą nr 164/2011 Rady Ministrów 16 sierpnia 2011 r., formułującym strategiczne kierunki badań naukowych i prac rozwojowych oraz określającym cele i założenia polityki naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa.

Do zakresu kompetencji Rady Centrum należy ponadto wyrażanie opinii w sprawach:

- projektu rocznego planu finansowego Centrum;
- projektu rocznego planu działalności Centrum;

- okresowych sprawozdań i końcowego sprawozdania z realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych;
- rocznego sprawozdania finansowego Centrum;
- rocznego sprawozdania z działalności Centrum;
- realizacji innych zadań Centrum.

W skład Rady wchodzi 30 członków, powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw nauki, w tym:

- dziesięciu członków powołanych spośród kandydatów wskazanych przez środowiska naukowe, posiadających co najmniej stopień naukowy doktora, aktywnie prowadzących badania naukowe lub prace rozwojowe;
- dziesięciu członków powołanych spośród aktywnych zawodowo kandydatów wskazanych przez środowiska społeczno-gospodarcze i finansowe;
- dziesięciu członków wskazanych przez ministrów właściwych do spraw: gospodarki, łączności, nauki, rolnictwa, rozwoju regionalnego, środowiska, transportu, wewnętrznych, zdrowia oraz przez Ministra Obrony Narodowej, spośród osób będących pracownikami administracji rządowej, do których kompetencji należą sprawy nauki.

W pracach Rady może uczestniczyć, z głosem doradczym, przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz po jednym przedstawicielu wyznaczonym przez ministrów właściwych do spraw: budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, finansów publicznych, pracy, rodziny oraz zabezpieczenia społecznego, spośród osób będących pracownikami administracji rządowej, do których kompetencji należą sprawy nauki.

W roku 2013 w posiedzeniach Rady Centrum jako przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej uczestniczył Pan Olgierd Dziekoński, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP.

W okresie sprawozdawczym w skład Rady Centrum wchodził²:

- przedstawiciele środowiska naukowego:

prof. Jerzy Kącki,

dr hab. Marcin Chmielewski,

prof. Jan Lubiński,

prof. Antoni Waldemar Morawski,

dr hab. inż. Artur Podhorodecki,

prof. Piotr Łukasz Rutkowski,

prof. Dariusz Jan Skarżyński,

prof. Piotr Tryjanowski,

dr hab. inż. Krzysztof Piotr Wodarski,

prof. Piotr Wolański;

- przedstawiciele środowiska społeczno-gospodarczego i finansowego:

Dawid Berny,

prof. Leon Gradoń,

prof. Marek Hetmańczyk,

Michał Jaworski,

dr inż. Karol Lityński,

Ryszard Łęgiewicz,

dr inż. Gniewko Niedbała,

dr hab. Anna Rogut,

dr hab. inż. Janusz Rymsza,

prof. Krzysztof Sacha;

- przedstawiciele administracji:

dr inż. Marek Cieśliński – wskazany przez ministra właściwego do spraw rolnictwa,

gen. dyw. pil. dr Leszek Cwojdzński – wskazany przez ministra obrony narodowej,

Grażyna Henclewska – podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki, wskazana przez ministra właściwego do spraw gospodarki,

---

² Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Marcin Łata - wskazany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,
dr Igor Mitroczuk – wskazany przez ministra właściwego do spraw środowiska,
mec. Kazimierz Mordaszewski – wskazany przez ministra właściwego do spraw cyfryzacji,
prof. Maria Elżbieta Orłowska – wskazana przez ministra właściwego do spraw nauki,
dr Igor Radziewicz-Winnicki – wskazany przez ministra właściwego do spraw zdrowia,
dr inż. Andrzej Massel – wskazany przez ministra właściwego do spraw transportu,
Wojciech Woropaj – wskazany przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

W związku ze zmianą przepisów *ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju*, które weszły w życie 1 stycznia 2013 r., z tym dniem wygasło członkostwo w Radzie dotychczasowego jej członka Pana Ministra Piotra Stycznia, wskazanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, który odtąd mógł uczestniczyć w obradach Rady z głosem doradczym. Z kolei 7 stycznia 2013 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego powołała w skład Rady przedstawiciela ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Na tej podstawie nominację otrzymał Pan Marcin Łata, dyrektor Departamentu Zarządzania Programami Konkurencyjności i Innowacyjności w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Z dniem 18 lutego 2013 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w związku z rezygnacją prof. dr hab. inż. Antoniego Tajdusia z członkostwa w Radzie, powołała na jego miejsce dr hab. inż. Krzysztofa Wodarskiego, zgłoszonego przez środowisko naukowe. Ponadto, z dniem 11 października 2013 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego odwołała z funkcji członka Rady mł. insp. Adama Wieczorka, jednocześnie powołując na jego miejsce Pana Wojciecha Woropaja, wskazanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Pracami Rady Centrum w roku 2013 r. kierował prof. dr hab. inż. Jerzy Kątcki.

W swej działalności Rada jest wspierana – poprzez przygotowywanie projektów opinii Rady – przez komisje do spraw:

- finansów – przygotowuje projekty opinii Rady dotyczące gospodarki finansowej Centrum, w szczególności dotyczące planu finansowego Centrum, sprawozdania finansowego Centrum lub wyrażenia zgody przez Radę na rozporządzenie majątkiem Centrum o wartości powyżej 250 tys. Euro;
- realizacji strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych – przygotowuje projekty strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, które Rada przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw nauki, a także przygotowuje projekty opinii Rady w sprawach związanych z realizacją programów strategicznych;
- realizacji innych zadań Centrum – zadaniem komisji jest przygotowywanie projektów opinii Rady w sprawach realizacji innych zadań NCBR spoza obszaru strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz badań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

W skład poszczególnych komisji wchodzi:

- komisja do spraw realizacji strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych:

prof. Krzysztof Sacha - przewodniczący,

Dawid Berny,

dr inż. Marek Cieśliński,

prof. Leon Gradoń,

Michał Jaworski,

dr inż. Gniewko Niedbała,

dr Igor Radziewicz – Winnicki,

dr hab. inż. Krzysztof Wodarski;

- komisja do spraw realizacji innych zadań Centrum:

prof. Dariusz Skarżyński - przewodniczący,

dr hab. Marcin Chmielewski,

dr inż. Karol Lityński,

dr Igor Mitroczyk,

prof. Antoni Waldemar Morawski,

dr hab. Anna Rogut,

prof. Piotr Łukasz Rutkowski,

prof. Piotr Wolański;

- komisja do spraw finansów:

dr hab. inż. Janusz Rymsza - przewodniczący,

Ryszard Łęgiewicz,

dr inż. Andrzej Massel.

W ramach Rady Centrum działa również komisja odwoławcza. Zadaniem komisji jest rozpatrywanie odwołań od decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania środków finansowych na wykonanie projektu lub promesy finansowania. Przy czym komisja odwoławcza nie rozpatruje odwołań od decyzji wydanych w konkursach z obszaru badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (kompetencja Komitetu Sterującego) oraz programów operacyjnych: *Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki, Infrastruktura i Środowisko* (zgodnie z osobną ścieżką odwoławczą, określoną *ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), obowiązującą wszystkie instytucje wdrażające programy operacyjne).

W skład komisji odwoławczej w 2013 r. wchodził:

prof. Jan Lubiński - przewodniczący,

prof. Marek Hetmańczyk,

mec. Kazimierz Mordaszewski,

dr hab. inż. Artur Podhorodecki,

prof. Piotr Tryjanowski.

W okresie sprawozdawczym komisja odwoławcza odbyła 16 posiedzeń, na których rozpatrzono 386 odwołań³ (w 2012 r. było to 134 odwołań), na łączną kwotę blisko 1,2 mld zł. Wydano łącznie 316 decyzji⁴ (2012 r. – 130 decyzji), w tym 53 decyzje o przyznaniu środków finansowych oraz 263 decyzje o odmowie przyznania środków finansowych.

Tabela 1 Zestawienie liczby odwołań rozpatrzonych przez komisję odwoławczą Rady NCBR⁵

Lp	Program (konkurs)	Liczba odwołań przekazanych do rozpoznania (liczba wniosków w konkursie)	Liczba negatywnie rozpatrzonych	Liczba pozytywnie rozpatrzonych
1	Polsko-Norweska Współpraca Badawcza	49 (577)	41	8
1a	• Core 2012 Call	30 (269)	24	6
1b	• Small Grant Scheme 2012 Call	19 (308)	17	2
2	Program Badań Stosowanych II Konkurs	131 (1483)	115	16
3	INNOTECH II Konkurs	55 (414)	43	12
4	LIDER IV Konkurs	12 (118)	7	5
5	SPIN-TECH	7 (41)	7	0
6	Inicjatywa EUREKA	4 (33)	3	1
7	Eniac JU	2 (4)	1	1
8	Inicjatywa CORNET	1 (7)	1	0

³ Liczba 386 rozpatrzonych odwołań stanowi sumę 313 odwołań od decyzji Dyrektora Centrum i 73 odwołań od informacji Dyrektora Centrum o negatywnym wyniku I stopnia oceny merytorycznej lub innym rozstrzygnięciu kończącym postępowanie w sprawie rozpatrzenia wniosku, nie będącym decyzją.

⁴ Liczba 316 decyzji jest sumą 133 decyzji wydanych w odniesieniu do odwołań od decyzji Dyrektora Centrum oraz 3 decyzji zmieniających (decyzja nr1/2013 w zakresie wnioskodawcy; decyzja nr 51/2013 w zakresie kwoty dofinansowania; decyzja nr 308/2013 w zakresie nazwy projektu).

⁵ Tabela zawiera informację o odwołaniach, w rozumieniu art. 40 ust. 2 ustawy, przekazanych do rozpatrzenia przez komisję odwoławczą Rady NCBR, tj. nie uwzględnia wszystkich odwołań jakie zostały złożone do Centrum, a które z przyczyn formalnoprawnych nie były rozpatrywane przez komisję odwoławczą (np. przekroczenie terminu do złożenia odwołania).

9	GRAF-TECH	1 (33)	1	0
10	Program Wspólny AAL	4 (13)	2	2
11	Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy	3 (22)	3	0
12	Inicjatywa JU Artemis	1 (10)	0	1
13	INNOLOT	2 (17)	2	0
14	PATENT PLUS	3 (64)	3	0
15	Innowacje Społeczne	1 (76)	1	0
16	GO_GLOBAL.PL II	10 (78)	8	2
17	Demonstrator+	26 (140)	25	1

W okresie sprawozdawczym odbyło się 11 posiedzeń Rady Centrum, w tym wspólne posiedzenie Rady Narodowego Centrum Nauki (NCN) i Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR), które odbyło się 15 listopada 2013 r. w siedzibie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Spotkanie to zostało poświęcone w całości współpracy NCN i NCBR, a zakończone podpisaniem porozumienia w sprawie wspólnego przedsięwzięcia pod nazwą TANGO.

W okresie sprawozdawczym, Rada Centrum, na podstawie opinii przedstawionych przez właściwe komisje, podjęła w trakcie posiedzeń oraz 4 głosowań w trybie obiegowym, przeprowadzonych zgodnie z § 9 ust. 5 regulaminu Rady NCBR, 27 uchwał:

- 1) uchwała nr 1/2013 z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie zaopiniowania przedsięwzięcia pilotażowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju *Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej*;
- 2) uchwała nr 2/2013 z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA-NET CORE Organic 2 Plus;
- 3) uchwała nr 3/2013 z dnia 27 lutego 2013 r. w sprawie zaopiniowania przedsięwzięcia pilotażowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju *Wspieranie badań naukowych i prac rozwojowych poprzez zamówienia przedkomercyjne*;

- 4) uchwała nr 4/2013 z dnia 27 lutego 2013 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do programu ERA-NET ANIHWA Animal Health and Welfare;
- 5) uchwała nr 5/2013 z dnia 27 lutego 2013 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do programu ERA-NET in Marine Biotechnology – zastosowanie biotechnologii do eksploracji zasobów morskich;
- 6) uchwała nr 6/2013 z dnia 27 lutego 2013 r. w sprawie zaopiniowania propozycji uzupełnienia Komitetu Sterującego strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*;
- 7) uchwała nr 7/2013 z dnia 20 marca 2013 r. w sprawie zaopiniowania sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju za rok 2012;
- 8) uchwała nr 8/2013 z dnia 20 marca 2013 r. w sprawie zaopiniowania sprawozdania finansowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju za 2012 r.;
- 9) uchwała nr 9/2013 z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie podjęcia przez NCBR starań o pozyskanie dodatkowych środków z budżetu państwa w związku ze wzrostem finansowego udziału podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w projektach finansowanych przez NCBR;
- 10) uchwała nr 10/2013 z dnia 2 maja 2013 r. w sprawie zaopiniowania przedsięwzięcia - Upowszechnianie wiedzy o działalności NCBR i propagowanie udziału środowiska naukowego i gospodarczego w prowadzonych inicjatywach (głosowanie w trybie obiegowym);
- 11) uchwała nr 11/2013 z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do programu FET Flagship ERA-NET (FLAG-ERA);
- 12) uchwała nr 12/2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie przygotowania strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych w ramach zdefiniowanego w Krajowym Programie Badań kierunku *środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo* (głosowanie w trybie obiegowym);
- 13) uchwała nr 13/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zaopiniowania nowych członków Komitetu Sterującego strategicznego projektu badawczego *Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach*;
- 14) uchwała nr 14/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie nagrody dla Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju;

- 15) uchwała nr 15/2013 z dnia 24 lipca 2013 r. w sprawie zmiany Regulaminu Komisji Odwoławczej Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju;
- 16) uchwała nr 16/2013 z dnia 24 lipca 2013 r. w sprawie zaopiniowania porozumienia o współpracy pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a Departamentem Gospodarki, Technologii i Badań Senatu Berlina;
- 17) uchwała nr 17/2013 z dnia 18 września 2013 r. w sprawie zmian w planie finansowym Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na rok 2013;
- 18) uchwała nr 18/2013 z dnia 18 września 2013 r. w sprawie zaopiniowania porozumienia o współpracy pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a Japan Coal Energy Center;
- 19) uchwała nr 19/2013 z dnia 18 września 2013 r. w sprawie rozszerzenia programu strategicznego SYNAT;
- 20) uchwała nr 20/2013 z dnia 18 września 2013 r. w sprawie przyjęcia i przedstawienia Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego do zatwierdzenia projektu strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. „Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo” – BIOSTRATEG;
- 21) uchwała nr 21/2013 z dnia 18 września 2013 r. w sprawie wyboru kierunku, spośród wskazanych w Krajowym Programie Badań, w którym będzie przygotowany projekt programu strategicznego;
- 22) uchwała nr 22/2013 z dnia 23 października 2013 r. w sprawie zaopiniowania projektu planu finansowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na 2014 r. w układzie tradycyjnym i zadaniowym;
- 23) uchwała nr 23/2013 z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie zaopiniowania projektu planu działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na rok 2014 (głosowanie w trybie obiegowym);
- 24) uchwała nr 24/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia i przedstawienia Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego do zatwierdzenia uzupełnionego projektu strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. „Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo” – BIOSTRATEG (głosowanie w trybie obiegowym);
- 25) uchwała nr 25/2013 z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie zaopiniowania projektu zmian do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

w sprawie szczegółowych kryteriów wynagradzania pracowników Biura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju;

26) uchwała nr 26/2013 z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie zaopiniowania zmienionego składu Komitetu Sterującego strategicznego projektu badawczego *Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej*;

27) uchwała nr 27/2013 z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie obszarów tematycznych w przygotowywanym strategicznym programie badań naukowych i prac rozwojowych w ramach zdefiniowanego w Krajowym Programie Badań kierunku *Nowoczesne technologie materiałowe*.

1.3. Komitet Sterujący

Komitet Sterujący przygotowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw nauki do zatwierdzenia projekty strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, zdefiniowane w art. 2 pkt 5 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki*, zwane dalej "badaniami naukowymi lub pracami rozwojowymi na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa"⁶. Ponadto do zadań Komitetu Sterującego należy:

- określanie zakresów tematycznych badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- koordynowanie realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych lub innych zadań Centrum;
- wyrażanie opinii w sprawach okresowych sprawozdań i końcowego sprawozdania z realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych, w ramach którego są realizowane badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;

---

⁶ Art. 2 pkt 5 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki* definiuje badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa jako systematyczne prace uwzględniające specyfikę dziedziny obronności i bezpieczeństwa państwa oraz konieczność zapewnienia ochrony informacji niejawnych, prowadzące do pozyskania nowych technologii, nowych wzorów uzbrojenia i sprzętu niezbędnych do realizacji polityki obronnej i bezpieczeństwa państwa, przygotowań obronnych w sferze militarnej i pozamilitarnej oraz potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

- przygotowywanie propozycji podziału środków finansowych, o których mowa w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki;
- ogłaszanie konkursów na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- ustalanie i ogłaszanie regulaminów konkursów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- wyznaczanie ekspertów lub zespołów ekspertów do oceny wniosków;
- przygotowywanie i przekazywanie Dyrektorowi list rankingowych pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w konkursach;
- rozpatrywanie odwołań w ramach ogłaszanych konkursów;
- końcowa ocena merytoryczna projektów, złożonych w ogłaszanych konkursach.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy, w skład Komitetu Sterującego wchodzi: przedstawiciel Ministra Obrony Narodowej, po jednym przedstawicielu ministrów właściwych do spraw nauki i spraw wewnętrznych oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, po jednym przedstawicielu środowisk gospodarczych reprezentujących przemysł obronny, sektor energetyczny oraz technologii informatycznych i komunikacyjnych, wskazanych przez Ministra Obrony Narodowej.

W roku 2013 Komitet Sterujący pracował w składzie:

Mariusz Andrzejczak,

Piotr Durbajło,

Tomasz Kruk,

Robert Kurowski,

Henryk Majchrzak,

Sebastian Serwiak,

Andrzej Synowiecki.

Przewodniczącym Komitetu Sterującego był Robert Kurowski.

W okresie sprawozdawczym Komitet Sterujący określał, w uzgodnieniu z Ministerstwem Obrony Narodowej i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, tematy prac badawczych i rozwojowych, tematy programów oraz priorytetowych obszarów badawczych, w ramach których ogłaszane będą

konkursy na realizację projektów badawczych i rozwojowych z obszaru obronności i bezpieczeństwa państwa. Komitet Sterujący zakończył prace związane z rozliczeniem opracowania studiów wykonalności dla sześciu programów strategicznych realizowanych na potrzeby Ministerstwa Obrony Narodowej:

- „Rodzina radiostacji definiowanych programowo pk. GUARANA”;
- „Rodzina bezzałogowych platform lądowych (BPL) do zastosowań w systemach bezpieczeństwa i obronności państwa”;
- „Bezzałogowe morskie platformy nawodne i podwodne wspomagające działania okrętów OPM i platform niededykowanych w działaniach przeciwminowych”;
- „Dynamiczna stacja demagnetyzacji okrętów”;
- „Nowe systemy uzbrojenia i obrony w zakresie energii skierowanej”;
- „Technologie THZ do systemów wykrywania i detekcji zagrożeń”.

Ponadto, Komitet Sterujący zainicjował wykonanie studium wykonalności dla programu strategicznego pn. „Satelitarny system optoelektronicznej obserwacji Ziemi”; oraz zdecydował o realizacji badań naukowych i prac rozwojowych przedstawionych w wynikach studium wykonalności trzech projektów programów strategicznych, w ramach konkursu Nr 4/2013.

W 2013 r. Komitet Sterujący podjął następujące uchwały:

- 1) uchwała nr 11/2013 z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie listy rankingowej pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w konkursie 3/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 2) uchwała nr 12/2013 z dnia 16 marca 2013 r. w sprawie rozpatrzenia odwołań od decyzji Dyrektora Narodowego centrum Badań i Rozwoju wydanych na podstawie listy rankingowej pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w konkursie nr 3/2012 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 3) uchwała nr 13/2013 z dnia 3 kwietnia 2013 r. w sprawie propozycji podziału środków finansowych na badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, prowadzone w ramach strategicznych

programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz innych zadań finansowanych przez Centrum;

- 4) uchwała nr 14/2013 z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie rozpatrzenia odwołania złożonego przez Szkołę Główną Służby Pożarniczej (SGSP) w dniu 19.12.2012 r. od decyzji nr 0077/R/ID3/2012/03 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, wydanej na podstawie listy rankingowej pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w Konkursie 3/2012 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, temat: „Metodyka oceny ryzyka na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego RP”;
- 5) uchwała nr 15/2013 z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie wyznaczenia ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursie nr 1N/2013 na realizację projektu pod kryptonimem „ROTOR”;
- 6) uchwała nr 16/2013 z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie zmiany Decyzji Nr 0077/R/ID3/2013/03 Komitetu Sterującego do spraw badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa z dnia 22 maja 2013 roku, przyjętej w formie Uchwały Nr 14/2013 Komitetu Sterującego do spraw badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa z dnia 22 maja 2013 roku;
- 7) uchwała nr 17/2013 z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie ustalenia treści ogłoszenia oraz regulaminu Konkursu Nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz treści ogłoszenia o Konkursie Nr 4/2013;
- 8) uchwała nr 18/2013 z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie realizacji projektów opisanych w przeprowadzonych studiach wykonalności dla projektów programów strategicznych pn.:
  - „Rodzina radiostacji definiowanych programowo pk. GUARANA”;
  - „Rodzina bezzałogowych platform lądowych (BPL) do zastosowań w systemach bezpieczeństwa i obronności państwa”;
  - „Bezzałogowe morskie platformy nawodne i podwodne wspomagające działania okrętów OPM i platform niededykowanych w działaniach przeciwninowych”;
- 9) uchwała nr 19/2013 z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie wykonania studium wykonalności na program strategiczny pn. „Satelitarny system optoelektronicznej obserwacji Ziemi”;

- 10) uchwała nr 20/2013 z dnia 16 lipca 2013 r. zmieniająca uchwałę nr 17/2013 Komitetu Sterującego do spraw badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa z dnia 10 lipca 2013 roku w sprawie ustalenia Regulaminu Konkursu Nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz treści ogłoszenia o Konkursie Nr 4/2013 (dalej „Uchwała Nr 17/2013”);
- 11) uchwała nr 21/2013 z dnia 22 lipca 2013 r. zmieniająca Uchwałę Nr 17/2013 Komitetu Sterującego do spraw badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa z dnia 10 lipca 2013 roku w sprawie ustalenia Regulaminu Konkursu Nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz treści ogłoszenia o Konkursie Nr 4/2013 (dalej „Uchwała Nr 17/2013”);
- 12) uchwała nr 22/2013 z dnia 25 września 2013 r. w sprawie listy rankingowej pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w Konkursie Nr 1N/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 13) uchwała nr 23/2013 z dnia 15 października 2013 r. w sprawie wyznaczenia ekspertów do oceny wniosków złożonych w Konkursie Nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 14) uchwała nr 24/2013 z dnia 17 października 2013 r. w sprawie wyznaczenia ekspertów do oceny wniosków złożonych w Konkursie Nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (dalej „Konkurs Nr 4/2013”);
- 15) uchwała nr 25/2013 z dnia 31 października 2013 r. w sprawie wyznaczenia ekspertów do oceny wniosków złożonych w Konkursie Nr 1/2013 na realizację projektu pn. „Oprogramowanie i sprzęt elektroniczny do prowadzenia walki informacyjnej”;
- 16) uchwała nr 26/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie wyznaczenia ekspertów do oceny wniosków złożonych w Konkursie Nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (dalej „Konkurs Nr 4/2013”);
- 17) uchwała nr 27/2013 z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia listy rankingowej pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w Konkursie

Nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;

- 18) uchwała nr 28/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektów nr O ROB 0019 01/ID 19/1, O ROB 0011 01, O ROB 0029 02;
- 19) uchwała nr 29/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0018 01.

II. Informacja na temat strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych

2.1. Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych – informacje ogólne

W 2013 r. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju kontynuowało realizację dwóch programów strategicznych, ustanowionych według zasad określonych ustawą z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2008 r. Nr 169, poz. 1049). Na podstawie ww. ustawy oraz Krajowego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych⁷, przyjętego komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 22 z dnia 30 października 2008 r., ustanowiono następujące programy strategiczne:

- *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*, którego zakończenie realizacji jest przewidziane na rok 2015;
- *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej*, którego zakończenie realizacji jest przewidziane na rok 2014.

Ponadto, Centrum w okresie sprawozdawczym prowadziło prace nad strategicznymi programami badań naukowych i prac rozwojowych ustanawianymi zgodnie z Krajowym Programem Badań, przyjętym uchwałą Rady Ministrów nr 164/2011 z dnia 16 sierpnia 2011 r. oraz *ustawą z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju*:

- *Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych – STRATEGMED*, zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw nauki dnia 21 czerwca 2012 r. Zakończenie realizacji programu przewidziane jest na rok 2017. W okresie sprawozdawczym Centrum ogłosiło pierwszy konkurs w ramach ww. programu;

---

⁷ Dokument poprzedzający Krajowy Program Badań.

- *Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo – BIOSTRATEG*⁸, zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw nauki dnia 26 listopada 2013 r. Zakończenie realizacji programu przewidziane jest na rok 2019. Po zatwierdzeniu programu Dyrektor i Rada Centrum podjęli działania zmierzające do powołania Komitetu Sterującego i koordynatora programu, których zadaniem będzie przygotowanie konkursów i wyłonienie zespołów realizujących konkretne projekty;
- *uchwałą nr 27/2013 Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie obszarów tematycznych w przygotowywanym strategicznym programie badań naukowych i prac rozwojowych w ramach zdefiniowanego w Krajowym Programie Badań kierunku Nowoczesne technologie materiałowe*, Rada Centrum zdecydowała o rozpoczęciu przygotowania kolejnego programu strategicznego, w obszarze nowoczesne technologie materiałowe.

2.2. Strategiczny program Zaawansowane technologie pozyskiwania energii

2.2.1. Opis programu

Strategiczny program badań naukowych i prac rozwojowych pn. *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii* ma na celu opracowanie rozwiązań technologicznych, których wdrożenie przyczyni się do zmniejszenia negatywnego wpływu sektora energetyki na środowisko. Rozwiązania te ułatwią ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz osiągnięcie celów UE określonych w *Strategii 3x20* (poprawa efektywności energetycznej o 20%, zwiększenie udziału energii odnawialnej do 20% i redukcja emisji CO₂ o 20% w łącznym bilansie UE do 2020 r., w odniesieniu do roku 1990). Wyniki programu będą istotnym wsparciem dla rozwoju technologii bazujących na głównym polskim surowcu paliwowym, jakim jest węgiel, a także na innych dostępnych w Polsce źródłach energii

---

⁸ Projekt programu strategicznego został przyjęty uchwałą nr 24/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

pierwotnej. Realizacja zadań badawczych rozpoczęła się w 2010 r. i potrwa do 2015 r.

Program obejmuje cztery zadania:

1. Opracowanie technologii dla wysokosprawnych „zero-emisyjnych” bloków węglowych zintegrowanych z wychwytem CO₂ ze spalin (lider konsorcjum – Politechnika Śląska);
2. Opracowanie technologii spalania tlenowego dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanych z wychwytem CO₂ (lider konsorcjum – Politechnika Częstochowska);
3. Opracowanie technologii zgazowania węgla dla wysokoefektywnej produkcji paliw i energii elektrycznej (lider konsorcjum – Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica);
4. Opracowanie zintegrowanych technologii wytwarzania paliw i energii z biomasy, odpadów rolniczych i innych (lider konsorcjum – Instytut Maszyn Przepływowych im. Roberta Szwalskiego PAN).

2.2.2. Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego

Całkowita wartość	350 794 tys. zł
Wysokość dofinansowania	299 966 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2013 r.	64 216 tys. zł

2.2.3. Informacje dotyczące postępów w realizacji programów - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów

Tabela 2 Wykonanie wskaźników programu *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*

Nazwa programu: <i>Zaawansowane technologie pozyskiwania energii</i>		
Okres realizacji: maj 2010 – maj 2015 (60 m-cy)		
Stopień wykonania wskaźnika na dzień 31.12.2013 r.		
Stan zaawansowania programu – ok. 75 %		
Postęp w realizacji programu		
Wskaźniki produktu	Planowana wartość na zakończenie programu	Stopień wykonania wskaźnika [%]
Liczba jednostek naukowych	37	159,46

zaangażowanych w wykonanie zadania badawczego		
Liczba przedsiębiorstw zaangażowanych w wykonanie zadania badawczego	38	100
Wartość nakładów ogółem na realizację zadania badawczego	350 794 tys. zł	46,27
Wartość nakładów przedsiębiorstw na realizację zadania badawczego	60 664 tys. zł	43,3
Liczba pracowników naukowych zaangażowanych w realizację zadania badawczego	702	136,61
Liczba obronionych prac inżynierskich, licencjackich, magisterskich oraz doktoratów i habilitacji w zakresie tematyki zadania badawczego	291	107,90
Liczba publikacji będących wynikiem zadań badawczych w czasopismach naukowych objętych National Science Indicators	273	135,25
Liczba opracowanych w efekcie realizacji zadania badawczego nowych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych, instalacji, urządzeń, systemów itp.	73	93,15
Liczba zgłoszonych patentów oraz wzorów użytkowych i przemysłowych będących wynikiem zadania badawczego	32	68,75
Liczba uczestników konferencji, seminariów itp. upowszechniających wyniki zadania badawczego	1 458	130,04
Liczba laboratoriów, które zostały zmodernizowane w trakcie realizacji zadania badawczego	57	117,54
Wskaźniki rezultatu - na tym etapie nie były przewidziane do zrealizowania		
Wskaźniki wpływu - na tym etapie nie były przewidziane do zrealizowania		

2.2.4. Informacje dotyczące praw własności przemysłowej powstałych w wyniku wykonania projektów oraz wysokości przychodów uzyskanych z komercyjnego wykorzystania tych praw

W 2013 r. w ramach realizowanych zadań badawczych dokonano następujących zgłoszeń patentowych.

Zadanie badawcze *Opracowanie technologii dla wysokosprawnych „zero-emisyjnych” bloków węglowych zintegrowanych z wychwytem CO₂ ze spalin* – wykaz zgłoszeń patentowych i jednego zgłoszenia wzoru użytkowego za 2013 rok (wykonawcy poinformowali, że nie osiągnęli przychodów z komercyjnego wykorzystania tych praw):

- P.403410 Płytowy wymiennik ciepła z powierzchniami szkiełkowymi płyt wymiennika ciepła.
- P.403413 Sposób odzysku ciepła odpadowego z kotła energetycznego.
- P.403625 Sposób i obieg ORC dogrzewany parą do efektywnego wykorzystania ciepła odpadowego z bloku energetycznego.
- P.404816 Sposób zabezpieczenia absorbera instalacji odsiarczania spalin przed uszkodzeniem termicznym.
- P.404905 Sposób i układ do usuwania tlenków azotu (NO_x) i dwutlenku siarki (SO₂) ze spalin z wytwarzaniem nawozu azotowego.
- P.406536 Sposób elektromagnetycznego oddziaływania na składniki mieszaniny gazów w procesach separacji membranowej.
- W.121438 Kolektor wielokrotnego użytku do węglanowych ogniw paliwowych

Zadanie badawcze *Opracowanie technologii spalania tlenowego dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanych z wychwytem CO₂* – wykaz zgłoszeń patentowych za 2013 rok (wykonawcy poinformowali, że nie osiągnęli przychodów z komercyjnego wykorzystania tych praw):

- P.403541 Sposób separacji tlenu z powietrza z użyciem bezkońniczowych rurowych membran perowskitowych
- P.403652 Sposób wytwarzania granulatów, zwłaszcza związków o strukturze perowskitu w procesie termicznego rozkładu

związków metali z zastosowaniem urządzenie do Spray-pyrolysis z wewnętrznym systemem nagrzewania powietrza.

P.404128 Sposób poprawy jakości suszenia paliw stałych zwłaszcza w układzie elektrowni wykorzystującej spalanie tlenowe (oxy-fuel).

Zadanie badawcze *Opracowanie technologii zgazowania węgla dla wysokoefektywnej produkcji paliw i energii elektrycznej* – wykaz zgłoszeń patentowych za 2013 rok (wykonawcy poinformowali nas również, że nie osiągnęli przychodów z komercyjnego wykorzystania tych praw):

P.405345 Układ wyrobisk w kopalni głębinowej węgla kamiennego i sposób eksploatacji w kopalni głębinowej węgla kamiennego dla wybierania pokładów zalegających na dużych głębokościach poniżej poziomu wydobywczego.

P.401180 Sposób wykonania ustnika do formowania monolitów wielokanalikowych z materiałów ceramicznych lub organicznych z wymiennymi elementami formującymi.

P.401179 Sposób odpowietrzania masy ceramicznej w prasie tłokowej z ruchomym sitem.

Zadanie badawcze *Opracowanie zintegrowanych technologii wytwarzania paliw i energii z biomasy, odpadów rolniczych i innych* – wykaz zgłoszeń patentowych za 2013 rok (wykonawcy poinformowali, że nie osiągnęli przychodów z komercyjnego wykorzystania tych praw):

P.402669 System diagnostyki silnika spalinowego w oparciu o sondę Langmuira.

P.403290 Sposób i urządzenie do skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej z ciepła odpadowego z pieca obrotowego i gazu wytworzonego w reaktorze powiązany technologicznie z wymiennikiem cyklonowym ciepła.

P.404056 Materiał elektrodowy i sposób otrzymywania materiału elektrodowego w mikrobiologicznym ogniwie paliwowym.

- P.404601 Strugowy wymiennik ciepła o budowie cylindrycznej, przeznaczony zarówno do zastosowań ogólnych jak i odzysku energii cieplnej z niskotemperaturowych źródeł odpadowych.
Reaktor dolnociągowy do zgazowania biomasy i odpadów
- P.405471 Modułowe urządzenie do fermentacji metanowej odpadów organicznych, zwłaszcza w rolnictwie.
- P.405571 Sposób i iglica dławiąca do regulacji wydajności strumienicy gazowej, zwłaszcza do regulacji przepływu w urządzeniach chłodniczych i klimatyzacyjnych.

2.2.5. Informacje dodatkowe

W 2013 r. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju nie przeprowadzało konkursów w ramach omawianego programu, jak również działań związanych z ich ogłaszaniem oraz upowszechnianiem informacji o wynikach konkursów.

2.3. Strategiczny program Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej

2.3.1. Opis programu

W ramach programu strategicznego *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej* realizowane jest zadanie badawcze mające na celu utworzenie uniwersalnej, otwartej, repozytoryjnej platformy hostingowej, która ułatwi dotarcie do sieciowych zasobów wiedzy przedstawicielom nauki, edukacji i otwartego społeczeństwa wiedzy. Zadanie realizowane jest przez sieć naukową złożoną z 16 jednostek naukowych, którym przewodniczy Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego. Czas realizacji wynosi 48 miesięcy (od sierpnia 2010 r. do lipca 2014 r.).

Oczekiwane główne wyniki realizacji zadania badawczego obejmują:

- zintegrowanego systemu informatycznego umożliwiającego pozyskanie wiedzy z wielu rozproszonych i niejednorodnych baz danych;
- wielofunkcyjnego repozytorium cyfrowych danych źródłowych, umożliwiającego bezpieczne i długoterminowe ich przechowywanie oraz udostępnianie;
- uniwersalnej, otwartej platformy repozytoryjnej, hostingowej i komunikacyjnej, umożliwiającej eksploatację własnego oprogramowania aplikacyjnego oraz udostępnianie informacji i usług za pomocą serwerów organizacji hostingowej.

W 2013 roku, w związku z potrzebą integracji wyników poszczególnych etapów z tworzoną platformą informatyczną oraz wnioskiem Ministra Administracji i Cyfryzacji ws. stworzenia możliwości wykorzystania komponentów projektu do budowy Centralnego Repozytorium Informacji Publicznej, zakres programu został rozszerzony o dodatkowe etapy:

- A25 – Ewaluacja, selekcja i integracja rozwiązań,
- A26 – Dostosowanie platformy INFONA do pełnienia funkcji Centralnego Repozytorium Informacji Publicznej,

- A38 – Upowszechnienie i promocja.

Rozszerzenie zakresu objęło także etapy pomocnicze:

- A1 – Zarządzanie projektem,

- A7 – Zapewnienie trwałości systemu.

Rozszerzenie projektu miało na celu stabilizację oraz integrację prototypowych narzędzi i rozwiązań zrealizowanych we wcześniejszych fazach i stworzenie spójnego systemu kompleksowo realizującego zadania platformy hostingowej dla zasobów cyfrowych.

Zwiększono w tym celu dofinansowanie na realizację programu do wysokości 67 859 tys. zł.

2.3.2. Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego

Całkowita wartość	67 859 tys. zł
Wysokość dofinansowania	67 859 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2013 r.	9 615 tys. zł

2.3.3. Informacje dotyczące postępów w realizacji programu - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów

Tabela 3 Wykonanie wskaźników programu *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej*

Nazwa programu: <i>Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej</i> Okres realizacji: sierpień 2010 – lipca 2014 (48 m-cy) Stopień wykonania wskaźnika na dzień 31.12.2013 r. Stan zaawansowania programu – ok. 87 %		
Postęp w realizacji programu		
Wskaźniki produktu	Planowana wartość	Stopień wykonania wskaźnika [%]
Liczba jednostek naukowych zaangażowanych w wykonanie zadania badawczego	16	100,00
Liczba przedsiębiorstw zaangażowanych w wykonanie zadania badawczego	0	---
Wartość nakładów ogółem na realizację zadania badawczego	67 859 tys. zł	87,6

Wartość nakładów przedsiębiorstw na realizację zadania badawczego	0	---
Liczba pracowników naukowych zaangażowanych w realizację zadania badawczego	242	123,14
Liczba obronionych prac inżynierskich, licencjackich, magisterskich oraz doktoratów i habilitacji w zakresie tematyki zadania badawczego	39	223,08
Liczba publikacji będących wynikiem zadań badawczych w czasopiśmie naukowych objętych National Science Indicators	45	93,33
Liczba opracowanych w efekcie realizacji zadań badawczych nowych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych, instalacji, urządzeń, systemów itp.	36	198
Liczba zgłoszonych patentów oraz wzorów użytkowych i przemysłowych będących wynikiem zadania badawczego	1	500
Liczba uczestników konferencji, seminariów itp. upowszechniających wyniki zadania badawczego	26 602	124,83
Liczba laboratoriów, które zostały zmodernizowane w trakcie realizacji zadania badawczego	5	180
Wskaźniki rezultatu - na tym etapie nie były przewidziane do zrealizowania		
Wskaźniki wpływu - na tym etapie nie były przewidziane do zrealizowania		

2.3.4. Informacje dodatkowe

W 2013 r. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju nie przeprowadzało konkursów w ramach omawianego programu, jak również działań związanych z ich ogłaszaniem oraz upowszechnianiem informacji o wynikach konkursów.

W okresie sprawozdawczym nie powstały prawa własności przemysłowej w wyniku wykonywania dofinansowanych projektów.

2.4. Strategiczny program Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych – STRATEGMED

2.4.1. Opis programu

Celem głównym programu *STRATEGMED* jest uzyskanie zasadniczego postępu w zakresie zwalczania chorób cywilizacyjnych oraz medycyny regeneracyjnej na podstawie wyników badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych w czterech obszarach:

- 1) kardiologii i kardiologii;
- 2) onkologii;
- 3) neurologii i zmysłach;
- 4) medycynie regeneracyjnej.

Program ma za zadanie stymulować wzrost innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki (w takich obszarach, jak biotechnologia, inżynieria biomedyczna). Wynikiem realizowanych projektów będzie opracowanie i wdrożenie nowych metod profilaktycznych, diagnostycznych, leczniczych oraz rehabilitacyjnych.

Ponadto program przyczyni się do znaczącego wzrostu pozycji międzynarodowej Polski w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych, wykreowania dynamicznych, młodych zespołów badawczych, w międzynarodowym składzie oraz transferu know-how i nowych technologii z polskich instytucji naukowych (publicznych organizacji badawczych) do gospodarki.

Centrum jest wspierane przy realizacji programu przez Komitet Sterujący Programu. Komitet jest powołany przez Dyrektora Centrum na podstawie opinii Rady NCBR. Zadaniem Komitetu Sterującego Programu jest określanie zakresu tematycznego konkursów, ustalenie adekwatnych do tematyki kolejnych konkursów warunków realizacji projektów (w tym ewentualnych maksymalnych kwot dofinansowania projektów) oraz udziału środków pozabudżetowych, tworzenie listy rankingowej wniosków o finansowanie projektów oraz monitorowanie realizacji programu, mając

na uwadze osiągnięcie celów programu. W swoich działaniach Komitet Sterujący Programu dąży do:

- maksymalizacji udziału środków pozabudżetowych w projektach;
- uzyskania w określonych niszach rynku globalnego przewagi konkurencyjnej przez polskie przedsiębiorstwa;
- zapewnienia dofinansowania z budżetu programu dla przedsięwzięć kompleksowych, obejmujących oprócz prac badawczo-rozwojowych wdrożenie wyników tych prac oraz komercjalizację.

Komitet Sterujący programu *STRATEGMED* tworzą:

prof. Aleksander Nawrat - przewodniczący,
prof. Bolesław Krzysztof Samoliński,
prof. Janina Marta Stępińska,
prof. Cezary Szczylik.

2.4.2. Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego

Całkowity budżet programu został zaplanowany na poziomie 800 mln zł. W 2013 r. ogłoszony został I konkurs w ramach omawianego programu, którego alokacja wynosiła 360 mln zł. Do końca okresu sprawozdawczego konkurs nie został rozstrzygnięty.

2.4.3. Informacje dotyczące przeprowadzonych konkursów na wykonanie projektów zawierające dane o: podmiotach, z którymi Centrum zawarło umowy, zakresie prac objętych projektem, terminie realizacji projektu oraz wartości podpisanych umów

Nabór wniosków do I konkursu rozpoczął się 21 stycznia 2013 r. i obejmował następujące grupy tematyczne:

- I. Kardiologia i kardiochirurgia – tematy szczegółowe:
  - badania nad czułymi biomarkerami;
  - zastosowanie badań molekularnych nad diagnostyką i rokowaniem w chorobach układu sercowo-naczyniowego;

- a) badania dotyczące testów przesiewowych chorób genetycznych w kardiologii,
- b) badania nad genami związanymi z chorobami układu krążenia i ich powikłaniami;
- pracowanie metod implantacji komórek zdolnych do podjęcia funkcji komórek rozrusznikowych serca w zaburzeniach automatyzmu serca;
- badania nad metodami zabiegowymi leczenia pierwotnego nadciśnienia tętniczego;
- badania nad stentami naczyniowymi biodegradowalnymi powlekanymi (nasączanymi) lekami – antyproliferacyjnymi, przeciwzapalnymi;
- badania dotyczące metod protezowania serca z wykorzystaniem materiałów technicznych;
- badania nad metodami terapii regeneracyjnej w niewydolności serca;
- rozwój technologii i urządzeń z zakresu telemedycyny kardiologicznej.

II. Onkologia – tematy szczegółowe:

- badania nad molekularnym rozpoznawaniem nowotworów, pod kątem personalizacji leczenia;
- badania nad czynnikami prognostycznymi opartymi na ultranowoczesnych badaniach molekularnych;
- tworzenie baz jednolitych danych klinicznych, genetycznych i molekularnych, połączonych z gromadzeniem materiału biologicznego do analiz masowych (wraz z bankowaniem tkanek, kwasów nukleinowych);
- badania nad nowymi cząsteczkami o aktywności przeciwnowotworowej;
- badania nad nowymi biomarkerami w oparciu o genomikę, proteomikę i transkryptomikę;
- prowadzenie badań o charakterze epidemiologii analitycznej.

III. Neurologia i zmysły – tematy szczegółowe:

- opracowanie metod profilaktyki wczesnego rozpoznawania i leczenia chorób układu nerwowego, narządów zmysłów: słuchu, wzroku, równowagi, smaku, powonienia, zaburzeń komunikacji i deficytów poznawczych:
- a) opracowanie metod profilaktyki, wczesnego rozpoznawania i leczenia chorób układu nerwowego, ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń komunikacji i deficytów poznawczych,

- b) opracowanie metod profilaktyki, wczesnego rozpoznawania i leczenia chorób narządów zmysłów - słuchu, wzroku, równowagi, smaku i powonienia;
- opracowanie biomarkerów zaburzeń poznawczych i deficytów sensorycznych, biomarkerów indywidualnej odpowiedzi na leczenie farmakologiczne chorób układu nerwowego oraz narządów zmysłów;
- opracowanie metod wczesnego wykrywania oraz rehabilitacji zaburzeń neurorozwojowych i sensorycznych u dzieci;
- badania dotyczące wykorzystania technik informatycznych w neurorehabilitacji.

IV. Medycyna regeneracyjna – tematy szczegółowe:

- badania nad somatycznymi komórkami macierzystymi:
  - a) badania nad komórkami macierzystymi izolowanymi z dorosłych tkanek, krwi pępowinowej i tkanek pozazarodkowych,
  - b) badania dotyczące metod pozyskiwania wczesnych rozwojowo komórek z dorosłych tkanek włączając szpik kostny, tkankę tłuszczową, skórę, mięśnie szkieletowe i mięsień sercowy,
  - c) badania nad wykorzystaniem komórek macierzystych w kardiologii, neurologii, dermatologii, okulistyce, diabetologii i angiologii;
- badania nad markerami powierzchniowymi komórek macierzystych;
- badania nad rusztowaniami tkankowymi (skafoldy) i ich wykorzystaniem w odtwarzaniu narządów i tkanek;
- badania nad technikami izolacji i aplikacji donarządowej komórek i mechanizmów regulujących migracje komórek macierzystych do miejsc uszkodzenia.

2.4.4. Informacje o sposobie upowszechniania ogłoszeń o konkursach na wykonanie projektów i ich wynikach

Ogłoszenie o I konkursie zostało zamieszczone na stronie internetowej Centrum, Biuletynie Informacji Publicznej NCBR oraz w prasie o zasięgu ogólnopolskim. Ponadto informacje o programie oraz konkursie były upowszechniane na licznych konferencjach, targach, sympoziach i innych spotkaniach, w których brali udział członkowie Rady Centrum i pracownicy NCBR.

2.4.5. Informacje dotyczące postępów w realizacji programów - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów

Celem głównym programu jest uzyskanie zasadniczego postępu w zakresie zwalczania (profilaktyki i leczenia) chorób cywilizacyjnych oraz medycyny regeneracyjnej na bazie wyników badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych w ramach niniejszego programu.

Za cele szczegółowe programu przyjęto:

- 1) znaczący wzrost pozycji międzynarodowej Polski w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dyscyplinach nauki objętych programem;
- 2) wykreowanie dynamicznych, młodych zespołów badawczych, w międzynarodowym składzie i o silnej, udokumentowanej pozycji międzynarodowej;
- 3) transfer know-how i nowych technologii w zakresie profilaktyki, diagnostyki, terapii i rehabilitacji z polskich instytucji naukowych (publicznych organizacji badawczych) do gospodarki.

Do monitorowania i oceny stopnia osiągania celów programu służą wskaźniki podane w tabelach 3-5.

Tabela 4 Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągania celu szczegółowego programu STRATEGMED: „Znaczący wzrost pozycji międzynarodowej Polski w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dyscyplinach nauki objętych programem”.

Lp.	Wskaźniki	Bazowa wartość wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu (do osiągnięcia w okresie realizacji projektów w ramach programu)			
1.	Liczba publikacji, dotyczących wyników prac B+R programu, których autorami lub współautorami są członkowie zespołów badawczych realizujących projekty w ramach programu - w czasopiśmie objętym <i>Science Citation Index</i> , o wysokim wskaźniku Impact Factor ¹⁵	0	200
Wskaźniki rezultatu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)			
2.	Liczba liderów nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów w ramach programu, których indeks Hirscha wzrósł o co najmniej 20%	0	30

Wskaźniki wpływu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)			
3.	Wzrost liczby projektów B+R finansowanych z programu Horyzont 2020 (lub z kolejnego programu UE w tym samym obszarze), w których wykonawcami lub koordynatorami są instytucje będące wykonawcami projektów w ramach programu lub przedsiębiorstwa powstałe w wyniku realizacji programu i zajmujące się komercjalizacją nowych rozwiązań opracowanych w ramach programu (wzrost mierzony w stosunku do 1. roku realizacji programu)	---	50 %

Tabela 5 Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego programu STRATEGMED: „Wykreowanie dynamicznych, młodych zespołów badawczych, w międzynarodowym składzie i o silnej, udokumentowanej pozycji międzynarodowej”

Lp.	Wskaźniki	Bazowa wartość wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu (do osiągnięcia w okresie realizacji projektów w ramach programu)			
1.	Liczba nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów ramach programu	0	40
2.	Liczba członków nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów ramach programu, których poprzednim miejscem pracy była zagraniczna jednostka naukowa	0	200
Wskaźniki rezultatu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)			
3.	Liczba cytowań prac członków nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów ramach programu (w bazie ISI)	0	2 000
4.	Liczba członków nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów ramach programu, których poprzednim miejscem pracy była zagraniczna jednostka naukowa i którzy kontynuują pracę naukową w Polsce	0	150
Wskaźniki wpływu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)			
5.	Liczba nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów ramach programu, które zdobyły grant ERC (lub równoważny, w przypadku grantu po zakończeniu programu Horyzont 2020)	0	35

Tabela 6 Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego (programu STRATEGMED: „Transfer know-how i nowych technologii w zakresie profilaktyki, diagnostyki, terapii i rehabilitacji z polskich instytucji naukowych (publicznych organizacji badawczych) do gospodarki”

Lp.	Wskaźniki	Bazowa wartość wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu (do osiągnięcia w okresie realizacji projektów w ramach programu)			
1.	Liczba zgłoszeń patentowych w trybie PCT16 lub w EPO17 (objęcie ochroną co najmniej w 7 państwach UE-15), w ramach realizacji programu	0	50
2.	Uzyskanie przewagi jakościowej przedmiotu zgłoszenia patentowego nad rozwiązaniami alternatywnymi, w tym m.in.: a) lepsze parametry skuteczności i/lub bezpieczeństwa stosowania wobec rozwiązań istniejących; b) niższy koszt wytwarzania; c) dostosowanie nowego rozwiązania do potrzeb populacji szczególnych: np. dzieci, osób starszych, kobiet w ciąży; d) oparcie metody profilaktyki, diagnostyki, terapii lub rehabilitacji o odpowiedni biomarker personalizujący postępowanie; e) kompleksowość i interdyscyplinarność podejścia, np. możliwość stosowania nowej metody w terapii złożonej z innymi metodami o udowodnionej skuteczności	0	70% zgłoszeń patentowych spełnia 2 z tych wymagań (w tym obligatoryjnie a)
Wskaźniki rezultatu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)			
3.	Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych w wyniku realizacji programu, zajmujących się komercjalizacją nowych rozwiązań opracowanych w ramach programu	0	20
4.	Przychody ze sprzedaży lub licencji na użytkowanie praw własności przemysłowej powstałych w wyniku realizacji programu (przychody podmiotów wykonujących projekty w ramach programu lub przedsiębiorstw zajmujących się komercjalizacją nowych rozwiązań opracowanych w ramach programu)	0	200 mln zł
Wskaźniki wpływu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)			
5.	zwiększenie nakładów biznesu na B+R: kwota nakładów na badania naukowe i prace rozwojowe poniesionych przez przedsiębiorstwa biorące udział w realizacji projektów w ramach programu lub powstałych w wyniku realizacji programu (nakłady poniesione po zakończeniu projektów w ramach programu)	0	400 mln zł

Ponieważ do końca okresu sprawozdawczego nie rozpoczęto realizacji projektów, bliższe informacje o stanie wdrażania programu poprzez

przedstawienie osiągniętych wartości wskaźników będą mogły zostać przedstawione w kolejnych okresach sprawozdawczych.

2.4.6. Informacje dodatkowe

Ponieważ rozpoczęcie realizacji projektów jeszcze nie nastąpiło, brak jest możliwości przedstawienia informacji na temat praw własności przemysłowej powstałych w wyniku ich realizacji.

2.5. Strategiczny program Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo – BIOSTRATEG

2.5.1. Opis programu

Program obejmuje pięć strategicznych obszarów problemowych, wynikających bezpośrednio z Krajowego Programu Badań, zgodnych z priorytetowymi kierunkami badań prowadzonych obecnie w Unii Europejskiej i na świecie. Obszarami tymi są:

- bezpieczeństwo żywnościowe i bezpieczeństwo żywności;
- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej;
- przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa;
- ochrona bioróżnorodności oraz zrównoważony rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- leśnictwo i przemysł drzewny.

Celem głównym programu jest rozwój wiedzy w obszarach programu, prowadzący do wzrostu międzynarodowej pozycji Polski w badaniach naukowych i pracach rozwojowych w tej dziedzinie oraz transfer do otoczenia społeczno-gospodarczego innowacyjnych rozwiązań opracowanych w ramach programu.

Program będzie stymulował wzrost innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki. Wynikiem realizowanych w ramach programu projektów będzie opracowanie i przygotowanie wdrożenia nowych produktów, technik i technologii oraz całej gamy innych rozwiązań mających zastosowanie w dziedzinach objętych zakresem tematycznym programu.

2.5.2. Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego

Zakładany całkowity budżet programu, w ramach którego w latach 2014-2019 będą realizowane projekty obejmujące badania naukowe, prace

rozwojowe oraz działania związane z przygotowaniem do wdrożenia, wyniesie ok. 500 milionów złotych.

2.5.3. Informacje dotyczące postępów w realizacji programu - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programu

Do monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celów programu będą służyły wskaźniki przedstawione poniżej.

Tabela 7. Wskaźniki realizacji programu *Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo - BIOSTRATEG*

Lp.	Wskaźniki	Bazowa wartość wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu (do osiągnięcia w okresie realizacji projektów w ramach programu)			
1	Liczba autorskich lub współautorskich publikacji, dotyczących wyników prac B+R Programu, w czasopiśmie objętych Science Citation Index	0	200
2	Liczba nowych produktów, w tym: technik, technologii, modeli, wyrobów, metod i procedur, opracowanych i poddanych weryfikacji podczas realizacji Programu	0	200
3	Liczba zgłoszeń patentowych dokonanych w wyniku realizacji Programu	0	100
4	Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych dokonanych w wyniku realizacji Programu	0	30
5	Udział młodych naukowców w realizacji Programu	0	25 %
Wskaźniki rezultatu (mierzone po zakończeniu Programu, przed upływem 5 lat, na podstawie ankiet dostarczonych przez wykonawców)			
6	Liczba projektów jednostek badawczych biorących udział w programie, realizowanych poza programem wspólnie z innymi podmiotami	0	20
7	Wzrost liczby projektów uzyskanych przez polskie zespoły biorące udział w inicjatywach i projektach uruchamianych w ramach programu Horyzont 2020, w stosunku do 7 PR	0	20 %
8	Wzrost wartości projektów uzyskanych przez polskie zespoły biorące udział w inicjatywach i projektach uruchamianych w ramach programu Horyzont 2020, w stosunku do 7 PR	0	20 %
9	Zwiększenie kwoty nakładów na badania naukowe i prace rozwojowe, poniesionych przez podmioty pozabudżetowe biorące udział w realizacji projektów w ramach programu	0	100 mln zł
10	Liczba patentów uzyskanych przez przedsiębiorstwa w wyniku realizacji programu	0	20

11	Liczba wzorów użytkowych uzyskanych przez przedsiębiorstwa w wyniku realizacji programu	0	10
Wskaźniki wpływu (mierzone w trakcie ewaluacji ex-post wykonanej 5 lat po zakończeniu Programu na podstawie ankiet dostarczonych przez wykonawców)			
12	Liczba cytowań publikacji opracowanych ramach programu (w bazie ISI)	0	1 000
13	Liczba stopni naukowych uzyskanych w wyniku prac rozpoczętych podczas trwania Programu przez naukowców biorących udział w Programie	0	100
14	Liczba patentów uzyskanych i wdrożonych w wyniku realizacji Programu	0	25
15	Liczba wzorów użytkowych uzyskanych i wdrożonych w wyniku realizacji Programu	0	10
16	Liczba nowych produktów, w tym: technik, technologii, modeli, wyrobów, metod i procedur, opracowanych i wdrożonych w wyniku realizacji Programu	0	100

Ponieważ do końca okresu sprawozdawczego nie rozpoczęto realizacji programu, bliższe informacje o stanie jego wdrażania poprzez przedstawienie osiągniętych wartości wskaźników będą mogły zostać przedstawione w kolejnych okresach sprawozdawczych

2.5.4. Informacje dodatkowe

W okresie sprawozdawczym nie planowano przeprowadzenia konkursu. Przewidziany jest on na rok 2014. Z tego też względu nie przedstawia się informacji na temat ogłoszeń o konkursie oraz praw własności przemysłowej powstałych w wyniku jego realizacji.

Powołanie Komitetu Sterującego Programu przewidziane zostało na I kwartał 2014 r.

2.6. Projekty strategiczne

Projekty strategiczne ustanawiane były na podstawie art. 8a ust 5 *ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki* (Dz. U. z 2008 r. Nr 169, poz. 1049). Zgodnie z cyt. przepisem minister właściwy do spraw nauki w szczególnie uzasadnionych przypadkach mógł zlecić Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju realizację strategicznego projektu badawczego niebędącego częścią strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych.

W powyższy sposób zostały ustanowione następujące projekty strategiczne:

- „Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach”;
- „Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków”;
- „Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej”.

W obecnie obowiązującej *ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki* a także w *ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju* ustawodawca nie przewidział strategicznych projektów jako mechanizmu finansowania badań naukowych i prac rozwojowych.

2.6.1. Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach

Celem projektu strategicznego *Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach* jest opracowanie rozwiązań organizacyjnych i technicznych, których wdrożenie przyczyni się do minimalizacji zagrożeń i zwiększenia poprawy bezpieczeństwa pracy w zakładach górniczych. Tematy zadań badawczych są zgodne z zaleceniami powoływanych komisji, które od 2000 r. na zlecenie Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego wyjaśniały przyczyny i okoliczności wypadków w kopalniach.

Zespoły badawcze biorące udział w realizowanym projekcie opracowują m.in. zasady projektowania robót górniczych oraz reguł pomiarów i badań parametrów powietrza kopalnianego dla oceny zagrożenia metanowego

i pożarowego. Eksperci pracują również nad stworzeniem aparatury umożliwiającej przeprowadzenie pomiarów oraz diagnozowanie kabli i przewodów elektroenergetycznych w wyrobiskach zagrożonych wybuchem metanu i pyłu węglowego. Program zwiększy bezpieczeństwo pracy w kopalniach również dzięki opracowaniu funkcjonalnego systemu bezprzewodowej łączności ratowniczej oraz systemu gazometrycznego, powodującego natychmiastowe wyłączenie zasilania energią elektryczną w razie nagłego wypływu metanu ze zrobów do wyrobisk eksploatacyjnych.

Zadania badawcze realizowane są przez konsorcja z udziałem przedsiębiorstw, zarówno małych, średnich, jak i dużych spółek węglowych. Udział środków własnych przedsiębiorstw wynosi ok. 25% całkowitych kosztów.

Strategiczny projekt badawczy obejmuje 12 zadań badawczych:

1. Opracowanie nowej klasyfikacji zagrożeń naturalnych w podziemnych zakładach górniczych wraz z jej doświadczalną weryfikacją (lider konsorcjum - Główny Instytut Górnictwa);
2. Opracowanie zasad projektowania robót górniczych w warunkach występowania skojarzonego zagrożenia metanowo-pożarowego w aspekcie systemów przewietrzania w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny (lider konsorcjum - Główny Instytut Górnictwa);
3. Opracowanie zasad pomiarów i badań parametrów powietrza kopalnianego dla oceny zagrożenia metanowego i pożarowego w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny (lider konsorcjum - Instytut Mechaniki Górniczej PAN);
4. Poprawa efektywności odmetanowania górotworu w warunkach dużej koncentracji wydobywania w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny (lider konsorcjum - Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie);
5. Opracowanie zasad zatrudniania pracowników w warunkach zagrożenia klimatycznego w podziemnych zakładach górniczych (lider konsorcjum - Politechnika Śląska);
6. Opracowanie rozwiązań wraz z aparaturą pomiarową umożliwiającą przeprowadzenie pomiarów oraz diagnozowanie kabli i przewodów elektroenergetycznych w wyrobiskach zagrożonych wybuchem metanu

- i/lub pyłu węglowego (lider konsorcjum - Instytut Technik Innowacyjnych EMAG);
7. Opracowanie funkcjonalnego systemu bezprzewodowej łączności ratowniczej z możliwością stosowania w wyrobiskach zagrożonych wybuchem metanu i/lub pyłu węglowego (lider konsorcjum - Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie);
  8. Opracowanie systemu gazometrycznego powodującego natychmiastowe wyłączenie energii zasilającej maszyny i urządzenia w przypadku nagłego wypływu metanu ze zrobów do wyrobisk eksploatacyjnych (lider konsorcjum - Główny Instytut Górnictwa);
  9. Wyznaczanie współczynnika korekcji pomiędzy automatycznym pomiarem prędkości powietrza a uśrednioną wartością prędkości mierzoną anemometrem ręcznym (lider konsorcjum – Instytut Mechaniki Górniczej PAN);
  10. Opracowanie systemu zarządzania zmęczeniem u pracowników zatrudnionych w wyrobiskach podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny (trwa ocena merytoryczna wniosków);
  11. Opracowanie odzieży ochronnej dla ratowników górniczych (lider konsorcjum - Centralny Instytut Pracy – PIB);
  12. Opracowanie systemów orientacji i sygnalizowania kierunku wycofania się załogi na drogach uciezkowych w chodnikach przyścianowych (lider konsorcjum – Politechnika Śląska).

W okresie sprawozdawczym, dnia 9 stycznia 2013 r., w ramach realizacji projektu strategicznego zakończyło się postępowanie konkursowe, ogłoszone 26 listopada 2012 r., na wykonanie projektów nr 9 – 12:

- (9) Wyznaczanie współczynnika korekcji pomiędzy automatycznym pomiarem prędkości powietrza a uśrednioną wartością prędkości mierzoną anemometrem ręcznym;
- (10) Opracowanie systemu zarządzania zmęczeniem u pracowników zatrudnionych w wyrobiskach podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny;
- (11) Opracowanie odzieży ochronnej dla ratowników górniczych;
- (12) Opracowanie systemów orientacji i sygnalizowania kierunku wycofania się załogi na drogach uciezkowych w chodnikach przyścianowych.

Konkurs został rozstrzygnięty w czerwcu 2013 r. Dyrektor Centrum, w oparciu o listy rankingowe wniosków sporządzone przez Zespół ekspertów ds. oceny wniosków, podjął decyzję o przyznaniu środków finansowych na realizację ww. projektów na łączną sumę 3,4 mln zł.

W konkursie na wykonanie projektu nr 10 nie został wyłoniony wykonawca. Dyrektor Centrum dnia 9 września 2013 r. ponownie ogłosił konkurs na wykonanie tego projektu. Nabór wniosków trwał do 23 października 2013 r. Do końca okresu sprawozdawczego konkurs nie został rozstrzygnięty.

Informacja o postępowaniu konkursowym została zamieszczona na stronie internetowej Centrum, Biuletynie Informacji Publicznej NCBR oraz w prasie o zasięgu ogólnopolskim.

Dane finansowe dla strategicznego projektu *Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach* przedstawia się następująco:

Całkowita wartość projektu	25 719 tys. zł
Wysokość dofinansowania	19 250 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2013 r.	5 305 tys. zł

2.6.2. Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków

Celem strategicznego projektu badawczego *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków* jest opracowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych w zakresie projektowania, wznoszenia i eksploatacji budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej, prowadzących do zmniejszenia ich energochłonności oraz zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym budynku.

W ramach projektu realizowanych jest 7 zadań badawczych:

1. Analiza możliwości i skutków socjoekonomicznych wzrostu efektywności energetycznej w budownictwie (wykonawca – Uniwersytet Zielonogórski, zadanie zakończone);
2. Opracowanie optymalnych energetycznie typowych rozwiązań strukturalno-materiałowych i instalacyjnych budynków (lider konsorcjum – Instytut Techniki Budowlanej);

3. Zwiększenie wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii w budownictwie (lider konsorcjum – Politechnika Śląska);
4. Rozwój diagnostyki cieplnej budynków (lider konsorcjum – Politechnika Śląska);
5. Zoptymalizowanie zużycia energii elektrycznej w budynkach (lider konsorcjum – AGH);
6. Analiza wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla budynków przy zasilaniu ze scentralizowanych źródeł ciepła (wykonawca – Uniwersytet Zielonogórski);
7. Warunki i możliwości oszczędzania energii za pomocą instrumentów polityki miejskiej (wykonawca – Uniwersytet Zielonogórski, zadanie zakończone).

Realizacja zadań badawczych rozpoczęła się w 2010 roku i trwa od 12 do 36 miesięcy. W okresie sprawozdawczym Narodowe Centrum Badań i Rozwoju nie przeprowadzało konkursów w ramach omawianego projektu strategicznego.

Dane finansowe dla strategicznego projektu *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektu	26 874 tys. zł
Wysokość dofinansowania	26 609 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2013 r.	1 880 tys. zł

Spodziewanym efektem projektu jest poprawa efektywności energetycznej sektora budowlanego. Oczekuje się, że wdrożenie opracowanego systemu racjonalizacji użytkowania i wytwarzania energii w budynkach pozwoli na zmniejszenie zużycia energii, a także znaczne zmniejszenie emisji do atmosfery dwutlenku węgla oraz innych zanieczyszczeń.

2.6.3. Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej

Strategiczny projekt badawczy *Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej* ma ścisły związek z implementacją *Polityki energetycznej Polski do 2030 roku*, dokumentu przyjętego w 2009 r. uchwałą

Rady Ministrów oraz z przyjęciem przez Unię Europejską pakietu klimatyczno-energetycznego.

W ramach projektu realizowane są następujące zadania badawcze:

1. Rozwój wysokotemperaturowych reaktorów do zastosowań przemysłowych (lider konsorcjum – Akademia Górniczo-Hutnicza);
2. Badania i rozwój technologii dla kontrolowanej fuzji termojądrowej (lider konsorcjum - Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego PAN);
3. Podstawy zabezpieczenia potrzeb paliwowych polskiej energetyki jądrowej (lider sieci naukowej – Uniwersytet Warszawski);
4. Rozwój technik i technologii wspomagających gospodarkę wypalonym paliwem i odpadami promieniotwórczymi (wykonawca – Instytut Chemii i Techniki Jądrowej);
5. Analiza możliwości i kryteriów udziału polskiego przemysłu w rozwoju energetyki jądrowej (lider sieci naukowej - Politechnika Warszawska);
6. Rozwój metod zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dla bieżących i przyszłych potrzeb energetyki jądrowej (lider sieci naukowej – Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej);
7. Analiza procesów generacji wodoru w reaktorze jądrowym w trakcie normalnej eksploatacji i w sytuacjach awaryjnych z propozycjami działań na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa jądrowego (lider sieci naukowej – Instytut Chemii i Techniki Jądrowej);
8. Analiza procesów zachodzących przy normalnej eksploatacji obiegów wodnych w elektrowniach jądrowych z propozycjami działań na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa jądrowego (lider sieci naukowej – Instytut Chemii i Techniki Jądrowej);
9. Opracowanie metod i wykonanie analiz bezpieczeństwa w reaktorach jądrowych przy zaburzeniach w odbiorze ciepła i w warunkach ciężkich awarii (wykonawca – Politechnika Warszawska);
10. Opracowanie metody i wykonanie przykładowej analizy systemowej pracy bloku jądrowego z reaktorem wodnym przy częściowym skojarzeniu (wykonawca – Politechnika Gdańska).

Dane finansowe dla strategicznego projektu *Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektu	50 320 tys. zł
Wysokość dofinansowania	59 521 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2013 r.	17 867 tys. zł

Projekt strategiczny pozwoli na powiązanie badań prowadzonych przez polskie zespoły naukowe z badaniami realizowanymi na świecie oraz na przygotowanie kadr naukowych i technicznych dla polskiego przemysłu jądrowego. Przyczyni się do rozwiązania problemów związanych z wypalonym paliwem jądrowym oraz odpadami promieniotwórczymi. Dodatkowo, projekt umożliwi opracowanie regulacji w zakresie ochrony radiologicznej, co przełoży się na wzrost akceptacji społecznej dla rozwoju energetyki jądrowej w Polsce.

III. Informacje na temat realizacji zadań Centrum, o których mowa w art. 27 i art. 30 ust. 1 i 2 ustawy

3.1. Informacje ogólne

W okresie sprawozdawczym Centrum nadzorowało realizację projektów w ramach programów opracowanych w latach 2008-2012, w tym projektów przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W przypadku szeregu programów przeprowadzono kolejne konkursy, nabór i ocenę wniosków. Przez cały okres sprawozdawczy trwały też prace nad opracowaniem nowych programów oraz dostosowaniem oferty Centrum do potrzeb przedsiębiorców i jednostek naukowych.

Omawiając efekty realizowanych programów, należy zwrócić uwagę, że przyjęta przez Dyrektora i Radę Centrum polityka tworzenia zachęt dla przedsiębiorców, sprofilowane programy sektorowe oraz wspólne przedsięwzięcia przyczyniły się do zauważalnego wzrostu zaangażowania podmiotów gospodarczych w prowadzenie i finansowanie prac badawczo-rozwojowych. Potwierdzają to dane za rok 2013 podane w zestawieniu z danymi za lata 2011 – 2012.

Tabela 8 Beneficjenci NCBR według kategorii reprezentowanych podmiotów

	Udział w ogólnej liczbie projektów podpisanych w danym roku [%]			Udział w całkowitym dofinansowaniu [%]		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
Konsorcja	46,40	31,20	4,25	59,44	36,47	5,71
Przedsiębiorcy	12,28	30,83	41,59	8,76	30,81	50,56
Uczelnie	28,92	27,73	32,35	22,12	26,19	25,58
Instytuty badawcze	6,73	4,89	12,57	1,57	2,90	14,44
Jednostki naukowe PAN	3,9	3,20	6,10	6,32	3,08	3,17
Fundacje i stowarzyszenia	1,18	1,69	2,22	0,44	0,51	0,41
Inne	0,59	0,46	0,92	1,34	0,04	0,13

Powyższe dane wskazują na rosnącą liczbę projektów realizowanych przez konsorcja naukowo-przemysłowe, co stanowi realizację jednego z głównych celów polityki innowacyjności państwa.

3.2. Przedmiot i wartość finansowa zrealizowanych zadań oraz zadań będących w trakcie realizacji w okresie sprawozdawczym. Informacje na temat efektów realizacji zadań oraz sposobu ich upowszechniania

3.2.1. Program Badań Stosowanych

Program Badań Stosowanych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju jest horyzontalnym programem wsparcia sektora nauki i sektora przedsiębiorstw w zakresie badań stosowanych z różnych dziedzin nauki (ścieżka programowa A) oraz branż przemysłu (ścieżka programowa B), ustanowionym na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 3 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju*. Program jest wdrażany w oparciu o konkursy na dofinansowanie projektów badawczych o charakterze aplikacyjnym.

Program Badań Stosowanych obejmuje swoim zakresem dwa podejścia. Pierwsze polega na prowadzeniu prac badawczych podejmowanych w celu zdobycia wiedzy w określonej dziedzinie nauki, mającej zastosowanie praktyczne (ścieżka A). Drugim podejściem jest podejmowanie badań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych poprzez zastosowanie nowych rozwiązań w określonych branżach (ścieżka B).

Obszary objęte programem to:

1. Nauki chemiczne;
2. Geologia, górnictwo i budownictwo;
3. Technologie informacyjne, elektronika, automatyka i robotyka;
4. Energetyka i elektrotechnika;
5. Materiały i technologie materiałowe;
6. Mechanika i transport;
7. Nauki medyczne i farmaceutyczne;
8. Nauki biologiczne, rolnicze, leśne i weterynaryjne;
9. Interdyscyplinarne.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano podpisywanie umów z beneficjentami - konsorcjami wyłonionymi w konkursie I, rozstrzygnięto konkurs II oraz wszczęto konkurs III.

W 2013 r. podpisano 24 umowy o dofinansowanie projektów wyłonionych w konkursie I na łączną kwotę 87 593 tys. zł. Łącznie w konkursie I podpisano 225 umów na kwotę 678 884 tys. zł. W okresie sprawozdawczym podjęto monitoring projektów z konkursu I, których realizacja została rozpoczęta przez beneficjentów.

W ramach konkursu II, 1 lutego 2013 r. zakończono nabór wniosków ogłoszony 19 grudnia 2012 r. Po przeprowadzeniu oceny złożonych wniosków, 27 czerwca ogłoszone zostały listy rankingowe. Od tego momentu trwało przygotowywanie i wydawanie decyzji Dyrektora Centrum o dofinansowaniu. Decyzje wydane zostały w terminie do 11 lipca. Poczynając od 29 lipca rozpoczęto podpisywanie umów o udzielenie dofinansowania. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano 81 umów na łączną kwotę 219 747 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym podpisano łącznie 105 umów.

Poniżej przedstawiono pełne dane dotyczące konkursu II.

Tabela 9 Zestawienie danych o konkursie II PBS

Konkurs II	Alokacja na konkurs	240 mln zł
	Termin naboru wniosków	19.12 2012 – 01.02 2013
	Liczba złożonych wniosków	1483
	Liczba wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych	117
	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców	2
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	1 364
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	107 (z czego 16 decyzji – komisja odwoławcza)
	Liczba odwołań ogółem	131
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	16

	Liczba podpisanych umów	81
	Przyznane dofinansowanie	219 mln zł (308 mln zł – dla wszystkich 107 projektów)

Ponadto w okresie sprawozdawczym, 19 grudnia 2013 r., otwarty został nabór wniosków w ramach konkursu III.

Tabela 10 Dane na temat realizowanych projektów programu PBS

Konkurs I	Liczba finansowanych projektów	225
	Liczba przyjętych raportów okresowych	3
	Liczba ocenionych raportów rocznych okresowych	2
	Liczba przyjętych raportów końcowych	0
	Liczba ocenionych raportów końcowych	0
	Liczba rozliczonych umów	0

Łącznie w ramach konkursów I i II w okresie sprawozdawczym było realizowanych 306 projektów, których całkowita wartość wynosiła 973 491 tys. zł. Wysokość dofinansowania wyniosła 898 631 tys. zł.

Stopień realizacji programu według poziomu osiągnięcia przyjętych wskaźników prezentował się jak poniżej.

Tabela 11 Informacje o uzyskanych w okresie sprawozdawczym wartościach wskaźników Programu

Nazwa wskaźnika		Konkurs I		Konkurs II		Suma		Wartość docelowa do 2022 r.
		Wartość wskaźnika osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Wartość wskaźnika osiągnięta od początku realizacji projektu	Wartość wskaźnika osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Wartość wskaźnika osiągnięta od początku realizacji projektu	Wartość wskaźnika osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Wartość wskaźnika osiągnięta od początku realizacji projektu	
1.	Liczba udokumentowanych praktycznych zastosowań wyników badań dofinansowanych w ramach Programu	0	0	0	0	0	0	300
2.	Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w Programie (jako współwykonawca projektu, strona dofinansowująca projekt lub podmiot wykorzystujący wyniki badań projektu w praktyce)	23	169	78	78	101	247	600
3.	Liczba wyników objętych ochroną prawa własności przemysłowej lub co do których podjęto działania mające na celu ustanowienie takich praw	0	0	0	0	0	0	300
4.	Liczba wspólnych przedsięwzięć realizowanych po zakończeniu projektu (projekty krajowe i międzynarodowe, współpraca na podstawie zawartych umów i porozumień pomiędzy podmiotami)	0	0	0	0	0	0	900
5.	Średnia liczba podmiotów realizujących projekt w ramach Programu	3,25	2,8	2,95	2,95	3,02	2,84	3
6.	Liczba recenzowanych publikacji prezentujących wyniki badań uzyskanych w ramach Programu w renomowanych czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym	0	0	0	0	0	0	1200
7.	Liczba prac magisterskich, doktorskich/habilitacyjnych opartych na wynikach badań uzyskanych w ramach Programu (w tym liczba prac w których wykorzystywano współpracę z inną jednostką).	0	0	0	0	0	0	600 (200)

Efekty Programu Badań Stosowanych są monitorowane na bieżąco i będą podsumowane w momencie zakończenia realizacji dofinansowanych projektów, co planowane jest na rok 2017. Do roku 2022 prowadzony będzie monitoring wykorzystania wyników projektów.

3.2.2. INNOTECH

Program INNOTECH ma na celu zwiększenie liczby opracowanych i wdrożonych innowacji technologicznych, zwiększenie wydatków przedsiębiorstw na badania naukowe i prace rozwojowe służące gospodarce oraz wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw z uczelniami i jednostkami badawczymi sektora publicznego.

W ramach Programu INNOTECH ustanowiono dwie ścieżki:

- ścieżka programowa In-Tech – adresowana do podmiotów podejmujących badania przemysłowe lub prace rozwojowe i prace przygotowawcze do wdrożenia wyników tych badań lub prac, ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie innowacyjnych technologii, produktów lub usług, służących podniesieniu konkurencyjności polskiej gospodarki. Uczestnikiem konkursu I i II mogli być wnioskodawcy wielopodmiotowi, tj. konsorcja naukowe (z koniecznym udziałem przedsiębiorstw) lub centra naukowo-przemysłowe, a także wnioskodawcy indywidualni, tzn. przedsiębiorcy z sektora MŚP oraz duże przedsiębiorstwa (z wyjątkiem konkursu III, w którym duże przedsiębiorstwa nie mogły być uczestnikami konkursu jako pojedynczy przedsiębiorca).

- ścieżka programowa Hi-Tech – adresowana do mikro, małych i średnich przedsiębiorców działających w obszarze zaawansowanych technologii, którzy prowadzą badania przemysłowe lub prace rozwojowe oraz działania przygotowujące wyniki tych badań lub prac do wdrożenia w gospodarce. Uczestnikiem konkursu mogą być przedsiębiorcy z sektora MŚP prowadzący badania ukierunkowane na innowacyjne rozwiązania dla określonych zastosowań praktycznych.

W roku 2013 w ramach I konkursu zawarto jedną umowę o wykonanie i finansowanie projektu. Łącznie monitorowano 109 umów z konkursu I programu INNOTECH.

W ramach konkursu II w 2013 r. zawarto 79 umów o wykonanie i finansowanie projektów (30 umów zawarto w roku 2012). Łącznie okresie sprawozdawczym monitorowano 109 umów o wykonanie i finansowanie projektów w ramach konkursu II Programu INNOTECH.

W 2013 r. został też ogłoszony konkurs III. Nabór wniosków odbył się w terminie od 1 do 30 lipca, ocenę merytoryczną złożonych wniosków przeprowadzono w terminie od 2 października do 23 grudnia⁹. W ramach konkursu III złożono 709 wniosków o dofinansowanie w następującym podziale: 150 wniosków w ścieżce programowej Hi-Tech oraz 559 w ścieżce programowej In-Tech.

Poniżej przedstawiono pełne dane dotyczące konkursu III.

Tabela 12 Dane o konkursie III programu INNOTECH

Konkurs III	Alokacja na konkurs	135 mln zł (90 mln zł In-Tech; 45 mln zł Hi-Tech)
	Termin naboru wniosków	01.07. – 30.07. 2013
	Liczba złożonych wniosków	709
	Liczba wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych	162
	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców	0
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	547
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	--- (80 wg listy rankingowej)
	Liczba odwołań ogółem	---
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	---
	Liczba podpisanych umów	---

⁹ Zatwierdzenie list rankingowych przez Dyrektora Centrum nastąpiło w dniu 8 stycznia 2014 r. Na jej podstawie do finansowania zostało zakwalifikowanych 80 projektów w następującym podziale: 46 projektów w ścieżce In-Tech oraz 34 projekty w ścieżce Hi-Tech.

	Przyznane dofinansowanie	--- (131,5 mln zł dla projektów z listy rankingowej)
--	--------------------------	---

Tabela 13 Informacje nt. projektów finansowanych w ramach programu INNOTECH w okresie sprawozdawczym w ramach konkursów I i II

Konkurs I	Liczba finansowanych projektów	109
	Liczba przyjętych raportów okresowych (w tym: rocznych/po fazie A)	78 (74/4)
	Liczba ocenionych raportów (w tym: rocznych/po fazie A)	78 (74/4)
	Liczba przyjętych raportów końcowych	8
	Liczba ocenionych raportów końcowych	4
	Liczba rozliczonych umów	2
Konkurs II	Liczba finansowanych projektów	109
	Liczba przyjętych raportów okresowych (w tym: rocznych/po fazie A)	4 (4/0)
	Liczba ocenionych raportów (w tym: rocznych/po fazie A)	3 (3/0)
	Liczba przyjętych raportów końcowych	0
	Liczba ocenionych raportów końcowych	0
	Liczba rozliczonych umów	0

Łącznie w ramach konkursów I i II w okresie sprawozdawczym było realizowanych 218 projektów, których całkowita wartość wynosiła 716 880 tys. zł. Wysokość dofinansowania wyniosła 500 165 tys. zł.

Znaczącym osiągnięciem programu jest duża liczba nawiązanych form współpracy jednostek B+R (uczelnie, instytuty badawcze oraz jednostki naukowe PAN) z przedsiębiorstwami, co w roku 2013 znalazło potwierdzenie w liczbie 162 projektów realizowanych przez konsorcja naukowe. Spełnia to jeden z głównych celów programu INNOTECH, którym jest wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw z uczelniami i jednostkami badawczymi sektora publicznego. Znacznie wzrosła również liczba przedsiębiorstw biorących udział w programie - do 234. Ponadto odnotowuje się wzrost nowych miejsc

pracy utworzonych w przedsiębiorstwach, w tym w działach B+R. Od początku realizacji programu wskaźnik ten wyniósł 350,8 nowych miejsc pracy.

Drugim zasadniczym celem programu jest zwiększenie wydatków przedsiębiorstw na badania naukowe i prace rozwojowe służące gospodarce. W roku 2013 w podpisanych umowach środki przedsiębiorców wynosiły 102 282 tys. zł. Wkład własny przedsiębiorców na realizację projektów w kolejnych konkursach Programu INNOTECH systematycznie wzrastał osiągając w III konkursie wysokość ok. 50 % kosztów kwalifikowanych.

Program INNOTECH ukierunkowany jest również na zwiększenie liczby opracowanych i wdrożonych innowacji technologicznych. Cel ten znajdzie odzwierciedlenie w końcowych rezultatach prowadzonych projektów programu INNOTECH, których finansowanie zgodnie z planem zakończy się w 2016 r.

3.2.3. LIDER

Program LIDER adresowany jest do młodych naukowców chcących zdobyć doświadczenie w kierowaniu realizacją projektu badawczego oraz podnieść swoje kompetencje w samodzielnym budowaniu, zarządzaniu oraz kierowaniu własnym zespołem badawczym. Program służy także stymulowaniu współpracy naukowców z przedsiębiorcami, poprzez realizację badań o potencjale wdrożeniowym i komercjalizacyjnym. Dodatkowo zachęca do mobilności międzysektorowej, międzyuczelnianej oraz pomiędzy jednostkami naukowymi.

W 2013 r. podpisano 5 umów o dofinansowanie projektów wyłonionych do realizacji w ramach konkursu III na kwotę 5 768 tys. zł (łącznie w konkursie III podpisano 38 umów o dofinansowanie o całkowitej wartości 40 556 tys. zł).

Nabór wniosków w ramach konkursu IV został przeprowadzony w terminie od 17 grudnia 2012 r. do 15 lutego 2013 r. Zostało złożonych 118 wniosków, z czego 45 projektów zakwalifikowało się do dofinansowania. W 2013 r. podpisano 42 umowy na łączną kwotę 44 799 tys. zł. Kierownicy projektów jako miejsce realizacji swoich przedsięwzięć wybrali: uczelnie

publiczne – 28 projektów, uczelnia niepubliczna - 1 projekt, instytuty badawcze – 8 projektów, jednostki naukowe PAN – 3 projekty, małe przedsiębiorstwo – 1 projekt i mikroprzedsiębiorstwo – 1 projekt.

Konkurs V został ogłoszony 18 grudnia 2013 r. Nabór wniosków potrwa do 3 marca 2014 r. Alokacja przewidziana na konkurs wynosiła 40 mln zł.

Tabela 14 Dane o konkursie IV programu LIDER

LIDER IV	Alokacja na konkurs	40 mln zł
	Termin naboru wniosków	17.12.2012-15.02.2013
	Liczba złożonych wniosków	118
	Liczba wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych	0
	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców	0
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	118
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	45
	Liczba decyzji o nie przyznaniu dofinansowania	73
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	5
	Liczba odwołań rozpatrzonych negatywnie	7
	Liczba odwołań ogółem	12
	Liczba podpisanych umów	42
	Przyznane dofinansowanie	44,8 mln zł (dla wszystkich 45 decyzji – 48,38 mln zł)

Łącznie w ramach konkursów I-IV w okresie sprawozdawczym było realizowanych 139 projektów, których całkowita wartość, a zarazem wysokość dofinansowania, wynosiła 140 114 tys. zł.

3.2.4. GRAF-TECH

Program obejmuje wsparciem badania naukowe, prace rozwojowe oraz działania przygotowujące do wdrożenia produktów opartych na

wykorzystaniu właściwości grafenu. Zakres potencjalnych zastosowań grafenu obejmuje przemysł elektroniczny (elastyczne elektrody przezroczyste, ekrany dotykowe, przyrządy RF, mikrosystemy, czujniki fotoelektryczne, tzw. „elastyczna elektronika”, tranzystory CMOS), aeronautyczny i samochodowy (lekkie kompozyty węglowe, ogniwa wodorowe), energetyczny (baterie, super-kondensatory, ogniwa słoneczne), a także medycynę (analiza DNA, farmakologia, protetyka, bakteriologia), inżynierię materiałową (lekkie i wytrzymałe materiały kompozytowe) oraz ochronę środowiska (np. nowe sorbenty zanieczyszczeń).

Głównym celem programu jest zwiększenie konkurencyjności polskiej gospodarki poprzez wdrożenia innowacyjnych rozwiązań opartych na wykorzystaniu grafenu. Celami szczegółowymi są wzmocnienie współpracy pomiędzy jednostkami badawczymi i przedsiębiorcami oraz wzmocnienie konkurencyjności polskiej nauki w zaawansowanych technologiach.

W 2013 roku wydano 3 dodatkowe decyzje o dofinansowaniu projektów. Były to wnioski po pozytywnym rozpatrzeniu protestu od wyniku oceny formalnej. Ponadto, kontynuowano zawieranie umów o dofinansowanie projektów. W 2013 r. podpisano 9 umów. W ramach programu monitorowano 15 umów. Całkowita wartość projektów wyniosła 71 321 tys. zł, a wysokość udzielonego dofinansowania 65 868 tys. zł.

3.2.5. GEKON

Program jest wspólnym przedsięwzięciem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej „NFOŚiGW”). Celem programu jest rozwój innowacyjnych technologii proekologicznych oraz ich wdrożenie w działalności gospodarczej operujących w Polsce przedsiębiorstw w obszarach:

- środowiskowe aspekty pozyskiwania gazu niekonwencjonalnego,
- efektywność energetyczna i magazynowanie energii,
- ochrona i racjonalizacji wykorzystania wód,
- pozyskiwanie energii z czystych źródeł;

- nowatorskie metody otrzymywania paliw, energii i materiałów z odpadów oraz recyklingu odpadów.

W ramach programu wykorzystane zostaną środki NCBR w wysokości 200 mln zł, przeznaczone na dofinansowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych oraz NFOŚiGW, również w wysokości 200 mln zł, które zostaną częściowo przeznaczone na część badawczo-rozwojową (do 20% alokacji wyłącznie na dofinansowanie udziału MŚP) oraz w pozostałej kwocie na część wdrożeniową.

Adresatami programu są przedsiębiorcy oraz konsorcja naukowe z udziałem przedsiębiorcy, a wnioski o dofinansowanie powinny spełniać następujące wymagania:

- przedmiotem projektu jest opracowanie innowacyjnej technologii proekologicznej w ramach w/w obszarów,
- projekt składa się z części badawczo-rozwojowej oraz wdrożeniowej,
- liderem projektu jest przedsiębiorca zainteresowany wdrożeniem opracowanej w ramach projektu technologii w prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

W okresie sprawozdawczym, podpisany został w dniu 19 marca aneks nr 2 do umowy z dnia 16 maja 2012 r. w sprawie Wspólnego Przedsięwzięcia dot. badań naukowych, prac rozwojowych i wdrożeniowych w obszarze innowacyjnych technologii proekologicznych. Aneks uregulował rozliczenia pomiędzy NCBR i NFOŚiGW dotyczące finansowania ze środków NFOŚiGW badań przemysłowych i prac rozwojowych w fazie B+R wykonywanych przez MŚP, jak również wprowadził uszczegółowienia dotyczące realizacji procedury odwoławczej w programie.

Ogłoszenie I konkursu w ramach programu GEKON nastąpiło 24 stycznia 2013 r. Nabór wniosków wstępnych trwał od 1 do 14 marca. Procedura oceny wniosków, w tym wieloetapowa ocena merytoryczna, zakończyła się opublikowaniem listy rankingowej 23 grudnia.

Tabela 15 Informacja nt. konkursu I programu GEKON

Konku rs I	Alokacja konkursu I (środki NCBR)	100 mln PLN
	Termin naboru wniosków wstępnych	01.03. – 14.03. 2013

Liczba złożonych wniosków wstępnych	366
Liczba wniosków wstępnych odrzuconych z przyczyn formalnych	28
Liczba protestów od oceny formalnej rozpatrzonych pozytywnie	3
Liczba wniosków wstępnych wycofanych	1
Liczba wniosków wstępnych skierowanych do oceny merytorycznej na etapie preselekcji	340
Liczba wniosków wstępnych pozytywnie ocenionych na etapie preselekcji	32
Liczba wniosków wstępnych skierowanych do oceny na etapie selekcji	84
Liczba wniosków wstępnych pozytywnie ocenionych na etapie selekcji	26
Liczba protestów od oceny na etapie selekcji rozpatrzonych pozytywnie (*3 skierowane do składania wniosków o dofinansowanie fazy B+R, jeden skierowany do etapu selekcji)	4*
Liczba Wnioskodawców zaproszonych do składania wniosków o dofinansowanie fazy B+R	29 (26 + 3 po protestach)
Termin naboru wniosków o dofinansowanie fazy B+R	16.09. – 16.10. 2013
Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie fazy B+R	26
Liczba wniosków o dofinansowanie fazy B+R skierowanych do oceny merytorycznej	26
Liczba wniosków o dofinansowanie fazy B+R pozytywnie ocenionych	24

W okresie sprawozdawczym nie wydatkowano środków na dofinansowanie projektów badawczych.

Przesunięcie terminów realizacji konkursu I było spowodowane dużym stopniem skomplikowania procedury konkursowej oraz realizacją konkursu przez dwie instytucje o różnych procedurach i sposobach zatwierdzania dokumentów.

Na podstawie zdobytych doświadczeń zostały podjęte rozmowy na temat uproszczenia procedury przyszłego konkursu II poprzez rezygnację z wniosku wstępnego.

3.2.6. Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy

Program jest częścią wspólnego przedsięwzięcia Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. (ARP). Jest ukierunkowany na wsparcie dużych zintegrowanych przedsięwzięć badawczo-rozwojowych, obejmujących przetestowanie opracowanego rozwiązania w skali pilotażowej, prowadzących do opracowania i komercjalizacji innowacyjnych technologii w obszarze związanym z wydobyciem gazu łupkowego.

Głównym celem programu jest rozwój technologii w obszarze związanym z wydobyciem gazu łupkowego w Polsce i ich wdrożenie w działalności gospodarczej operujących w Polsce przedsiębiorstw. Celem szczegółowym jest pobudzenie inwestowania przez przedsiębiorców biorących udział w programie w działalność badawczo-rozwojową. Adresatami programu są konsorcja naukowe z udziałem przedsiębiorcy, a wnioski o dofinansowanie składane w dwóch konkursach spełniały następujące wymogi:

- przedmiotem projektu jest opracowanie innowacyjnej technologii w obszarze związanym z wydobyciem gazu łupkowego,
- w ramach projektu nowe technologie będą poddane walidacji/testom w skali pilotażowej w warunkach rzeczywistych,
- liderem projektu jest przedsiębiorca (posiadający doświadczenie we wdrażaniu nowych rozwiązań na skalę przemysłową) zainteresowany wdrożeniem opracowanej w ramach projektu technologii w prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

W okresie sprawozdawczym, w dniu 18 kwietnia, została zatwierdzona lista rankingowa projektów złożonych w konkursie I ogłoszonym w 2012 r. Począwszy od czerwca beneficjenci mieli możliwość podpisania umów o dofinansowanie. Całkowita wartość dofinansowanych 15 projektów wynosi 224 452 tys. zł.

13 grudnia 2013 r. został ogłoszony nabór wniosków w ramach konkursu II.

Tabela 16 Informacja nt. konkursu I programu Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy

Konkurs I	Alokacja na konkurs	150 mln zł
	Termin naboru wniosków	24.09. - 22.11. 2012
	Liczba złożonych wniosków	22
	Liczba wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych	3
	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców	0
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	19
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	15
	Liczba decyzji o nie przyznaniu dofinansowania	7
	Liczba odwołań ogółem	3
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba podpisanych umów	15
	Przyznane dofinansowanie	119,91 mln zł

3.2.7. CuBR

Podstawowym celem przedsięwzięcia realizowanego przez NCBR wspólnie z KGHM Polska Miedź S.A. jest podjęcie wspólnych działań na rzecz opracowania i wdrożenia innowacyjnych technologii, urządzeń, materiałów i wyrobów, w celu podniesienia konkurencyjności polskiej branży metali nieżelaznych jako uczestnika globalnego rynku i gospodarki światowej, co z kolei przyczyni się do osiągnięcia pozycji światowego lidera przez polski przemysł metali nieżelaznych, szczególnie w zakresie produkcji miedzi.

Realizowana strategia zakłada poprawę efektywności procesu produkcyjnego (inwestycje w nowe technologie, modernizacja infrastruktury), rozwój nowych technologii górniczych, nowe rozwiązania w zakresie systemów eksploatacji, skuteczne zarządzanie ryzykiem przemysłowym, a także rozwój bazy zasobowej poprzez wydobywanie zasobów głęboko zalegających. Skuteczność tych działań uzależniona jest między innymi od

kompleksowości i jakości prac badawczych oraz możliwości ich implementacji.

Przedsięwzięcie obejmuje cztery obszary dotyczące górnictwa, przeróbki, metalurgii oraz wpływu przemysłu metali nieżelaznych na środowisko:

- górnictwo i geologia;
- przeróbka rud;
- metalurgia, przetwórstwo, nowe materiały;
- ochrona środowiska, zarządzanie ryzykiem, efektywność w biznesie.

Zakładany budżet przeznaczony na dofinansowanie projektów w ramach Przedsięwzięcia wynosi do 200 mln zł. Udział poszczególnych stron wynosi po 50%. Nowością w odniesieniu do poprzednich, realizowanych przedsięwzięć jest fakt, że KGHM może przyznać dodatkowe wynagrodzenie tytułem sfinansowania lub współfinansowania wkładu własnego wykonawcy.

Umowa w sprawie wspólnego przedsięwzięcia polegającego na wsparciu badań naukowych oraz prac rozwojowych dla przemysłu metali nieżelaznych CuBR podpisana została pomiędzy NCBR a KGHM Polska Miedź S.A. dnia 28 sierpnia 2013 r. we Wrocławiu. Założenia Wspólnego Przedsięwzięcia polegającego na wsparciu badań naukowych oraz prac rozwojowych dla przemysłu metali nieżelaznych CuBR przyjęte zostały 2 grudnia 2013 r.

W 2013 r. opracowano rozwiązania informatyczne i uregulowania prawne niezbędne do ogłoszenia konkursu w 2014 r.¹⁰

3.2.8. TANGO

Wspólne przedsięwzięcie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i Narodowego Centrum Nauki jest odpowiedzią na potrzebę stworzenia ścieżki umożliwiającej wdrożenie w praktyce gospodarczej i społecznej wyników uzyskanych w rezultacie prowadzenia badań podstawowych.

Celem głównym przedsięwzięcia jest zwiększenie stopnia wykorzystania badań podstawowych w procesie innowacyjnym (w przedsięwzięciach o charakterze gospodarczym).

Cele szczegółowe przedsięwzięcia to:

---

¹⁰ Konkurs I programu CuBR został ogłoszony 22 stycznia 2014 .

- wsparcie nowatorskich przedsięwzięć w zakresie opracowania nowoczesnych technologii i/lub produktów/usług,
- wsparcie współpracy jednostek naukowych z podmiotami gospodarczymi.

Opracowanie koncepcji przedsięwzięcia zostało zwieńczone podpisaniem umowy o współpracy pomiędzy NCBR a NCN 15 listopada 2013 r. Ogłoszenie I etapu naboru wniosków możliwe było 16 grudnia 2013 r. Alokacja przewidziana na konkurs I wynosi 40 mln zł.

Konkurs I w ramach wspólnego przedsięwzięcia Tango został zaplanowany jako dwuetapowy. Nabór wniosków wstępnych, prowadzony pod nadzorem Narodowego Centrum Nauki, zaplanowano do 17 marca 2014 r. W wyniku oceny wniosków wstępnych, przeprowadzany przez zespół ekspertów, powstać ma lista rankingowa projektów, które będą dopuszczone do składania wniosków pełnych. Nabór wniosków pełnych, nadzorowany przez NCBR, planowany jest na lipiec-wrzesień 2014 r. Zakończenie oceny merytorycznej wniosków pełnych planowane jest do końca 2014 r. Projekty wyłonione w ramach przedsięwzięcia będą finansowane od 2015 r.

3.2.9. INNOWACJE SPOŁECZNE

Program INNOWACJE SPOŁECZNE Narodowego Centrum Badań i Rozwoju jest Programem wsparcia sektora nauki, otoczenia gospodarczego oraz sektora organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania i realizacji innowacyjnych działań i inicjatyw społecznych, bazujących na osiągnięciach nauki i techniki. Program jest skierowany do jednostek podejmujących działania, które mają stymulować rozwój społeczny oraz poprawę jakości życia społeczeństwa.

Celem głównym programu INNOWACJE SPOŁECZNE jest poprawa, jakości życia społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem tych grup i obszarów, w których istnieje rzeczywista potrzeba innowacyjnych rozwiązań i podejmowania nowych inicjatyw społecznych. Do celów szczegółowych programu zaliczono wzrost liczby wdrożeń innowacyjnych rozwiązań technicznych oraz innowacyjnych produktów, usług i procedur pozwalających na rozwiązanie złożonych problemów społecznych oraz wzrost

współpracy międzysektorowej na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Program skierowany jest do konsorcjów, w których skład wchodzi, co najmniej jedna jednostka naukowa oraz co najmniej jeden przedsiębiorca albo co najmniej dwie jednostki naukowe, z obligatoryjnym udziałem organizacji pozarządowej posiadającej osobowość prawną i mającej siedzibę na terytorium RP.

Projekty realizowane w ramach programu mogą trwać do 48 miesięcy i powinny obejmować zarówno fazę badawczą jak i działania przygotowujące do wdrożenia. Wartość dofinansowania projektu może wynosić maksymalnie 1 mln zł.

Nabór wniosków w ramach I konkursu przeprowadzony został w terminie od 28 stycznia do 28 marca. Ogłoszenie wyników nastąpiło w październiku 2013 r. Decyzje Dyrektora w sprawie udzielenia dofinansowania wydawane były w okresie październik-listopad. Od grudnia beneficjenci mieli możliwość przystąpienia do podpisywania umów.

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące konkursu I programu INNOWACJE SPOŁECZNE.

Tabela 17 Informacje nt. konkursu I programu INNOWACJE SPOŁECZNE

Konkurs nr I	Alokacja na konkurs	35 mln zł
	Termin naboru wniosków	28.01 – 28.03 2013
	Liczba złożonych wniosków	76
	Liczba wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych	10
	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców	0
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej I etap	66
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej II etap	16
	Liczba wniosków odrzuconych po II etapie	50
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	14
	Liczba decyzji o nieprzyznaniu dofinansowania	2
	Liczba odwołań ogółem	26

Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	2
Liczba podpisanych umów	3
Przyznane dofinansowanie	1,83 mln zł (9,48 mln zł - wartość dofinansowania wynikająca z decyzji wydanych w 2013 r.)

W okresie sprawozdawczym, 20 grudnia 2013 r. ogłoszony został konkurs II (nabór zaplanowany został od 10 lutego 2014 do 26 marca 2014 r.).

3.2.10. PATENT+

Program Patent Plus ma na celu wsparcie finansowe jednostek naukowych oraz przedsiębiorców w procesie ubiegania się o europejską i międzynarodową ochronę patentową dla uzyskanych przez nich wyników badań naukowych lub prac rozwojowych. Głównym celem programu jest zwiększenie poziomu ochrony praw własności przemysłowej powstałych w polskich organizacjach badawczych (jednostkach naukowych) lub powstałych poprzez wspólne działania polskich organizacji badawczych i przedsiębiorców.

Zakładany budżet programu wynosi 40 mln zł. Planowane są 4 konkursy z alokacją środków po 10 mln w ramach konkursu. Maksymalna wysokość dofinansowania jednego projektu może wynieść 800 tys zł. Wsparcie w programie może zostać udzielone z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dwóch etapów: (I) badanie stanu techniki w zakresie objętym treścią zgłoszenia wynalazku, analiza zasadności ekonomicznej objęcia wynalazku ochroną patentową, opracowanie strategii komercjalizacji wynalazku; (II) zgłoszenie wynalazku w procedurze EPC, zgłoszenie wynalazku w procedurze PCT, wejście w fazy krajowe państw – innych niż RP – w których zgłaszający, zgodnie z deklaracją, ubiega się o patent.

W okresie sprawozdawczym zakończony został dnia 18 stycznia nabór wniosków w ramach konkursu I ogłoszonego 19 grudnia 2012 r. Wyniki oceny złożonych wniosków ogłoszone zostały 29 kwietnia.

Nabór wniosków w konkursie II ogłoszony został 19 czerwca i trwał on do 19 lipca. Wyniki oceny złożonych wniosków ogłoszone zostały 12 listopada.

Poniżej szczegółowe informacje dotyczące konkursu I i II programu PATENT+.

Tabela 18 Informacja o konkursach I i II programu Patent+

Konkurs I	Alokacja na konkurs	10 mln zł
	Termin naboru wniosków	19.12.2012 – 18.01.2013
	Liczba złożonych wniosków	27
	Liczba wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych	1
	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców	2
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	24
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	7
	Liczba decyzji o nie przyznaniu dofinansowania	17
	Liczba odwołań ogółem	4* (1 odwołanie odrzucono z przyczyn formalnych)
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba podpisanych umów	7
	Przyznane dofinansowanie	2,24 mln zł
Konkurs II	Alokacja na konkurs	10 mln zł
	Termin naboru wniosków	19.06. -19.07. 2013
	Liczba złożonych wniosków	37
	Liczba wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych	3
	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców	1
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	33
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	13
	Liczba decyzji o nie przyznaniu dofinansowania	20
	Liczba odwołań ogółem	2

		(odwołania w trakcie rozpatrywania przez komisję odwoławczą)
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	---
	Liczba podpisanych umów	---
	Przyznane dofinansowanie	3,54 mln zł (kwota nie uwzględnia wyników procesu negocjacji z wykonawcami 3 projektów)

3.2.11. SPIN-TECH

Program SPIN-TECH Narodowego Centrum Badań i Rozwoju jest programem wsparcia działalności spółek celowych tworzonych przez państwowe jednostki badawcze, w szczególności zakładanych przez uczelnie wyższe w celu komercjalizacji wyników badań i prac rozwojowych, zgodnie z *ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 572).

Program SPIN-TECH jest adresowany do obecnie funkcjonujących spółek celowych oraz do państwowych jednostek badawczych – uczelni wyższych (publicznych), instytutów badawczych i instytutów naukowych PAN, które zamierzają je utworzyć, jak również do konsorcjów PJB mających zamiar utworzenia wspólnej spółki celowej.

Głównym celem programu jest intensyfikacja procesów komercjalizacji wyników badań poprzez wsparcie spółek celowych działających jako pośrednicy pomiędzy publiczną sferą B+R a gospodarką. Program ma służyć także intensyfikacji transferu nowoczesnych technologii z nauki do gospodarki oraz przyspieszeniu rozwoju przedsiębiorczości naukowców w Polsce następnie poprzez zakładanie spółek spin-off przy wsparciu spółki celowej.

W ramach Programu SPIN-TECH ustanowiono dwie możliwe ścieżki wnioskowania:

- I ścieżka przeznaczona dla PJB/Konsorcjum PJB realizujących Fazę A (identyfikacja i ocena potencjału komercyjnego WI PJB, analiza możliwych ścieżek komercjalizacji, wycena WI wytypowanej do

komercjalizacji, powołanie spółki celowej), w wyniku której powstanie spółka celowa realizująca Fazę B (obsługa transferu technologii, wsparcie doradcze, opracowanie procedur działania i biznes planu, analizy rynkowe;

- II ścieżka przeznaczona dla spółki celowej realizującej Fazę A i B.

Nabór wniosków został przeprowadzony od 30 listopada 2012 r. do 28 stycznia 2013 r. Zostało złożonych 41 wniosków przez 33 państwowe jednostki badawcze, 2 konsorcja państwowych jednostek badawczych, 6 spółek celowych. Publikacja wyników oceny merytorycznej w I konkursie programu SPIN-TECH nastąpiła 13 czerwca 2013 r. Od tego momentu beneficjenci mieli możliwość podpisywania umów o dofinansowanie. Na dzień 31 grudnia 2013 r. podpisano 25 z 27 umów o wykonanie i finansowanie projektu.

Tabela 19 Informacja nt. konkursu I programu SPIN-TECH

Konkurs nr 1	Alokacja na konkurs	40 mln zł
	Termin naboru wniosków	30.11.2012 r. - 28.01.2013 r.
	Liczba złożonych wniosków	41
	Liczba wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych	0
	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców	0
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	41
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	27
	Liczba decyzji o nie przyznaniu dofinansowania	14
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba odwołań rozpatrzonych negatywnie	7
	Liczba odwołań ogółem	7
	Liczba podpisanych umów *	25
	Przyznane dofinansowanie	9,8 mln zł (dla wszystkich 27 projektów wyłonionych w I konkursie – 10,92 mln zł)

3.2.12. GO-GLOBAL.PL

Głównym celem przedsięwzięcia jest wsparcie innowacyjnych firm komercjalizujących wyniki badań naukowych i prac rozwojowych na rynkach światowych. Cele szczegółowe przedsięwzięcia to wypracowanie strategii wejścia na rynki światowe, przygotowanie opracowanych innowacji pod kątem wymagań rynków światowych i weryfikacja opracowanej strategii, w szczególności poprzez jej ocenę dokonywaną przez instytucje typu venture capital działające na rynkach światowych. Adresatami przedsięwzięcia są mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwa, które działają w sektorze wysokiej i średnio-wysokiej techniki w przemyśle oraz w sektorze usług wysokiej techniki.

Sektory rynku wspierane w ramach GO_GLOBAL.PL to: informatyczny (ICT), budowlany, automatyka i robotyka, biotechnologia i telekomunikacja.

Partnerami Centrum w realizacji pilotażowego przedsięwzięcia GO_GLOABAL.PL są: US-Polish Trade Council, Plug and Play Tech Center, Fraunhofer MOEZ oraz Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości (AIP).

W ramach I edycji konkursu, przeprowadzonej w 2012 r., zgłosiły się 23 przedsiębiorstwa a dofinansowanie otrzymało 5 spółek. Okres realizacji projektów we wszystkich pięciu spółkach wynosił sześć miesięcy i zakończył się w planowanym terminie, tj. w 2013 r. Firmy przedstawiły raport końcowy a do końca okresu sprawozdawczego jeden projekt został przyjęty i rozliczony. Pozostałe projekty były w trakcie rozliczania.

W ramach II edycji konkursu, przeprowadzonej w okresie sprawozdawczym, GO_GLOBAL.PL zgłosiło się 55 przedsiębiorstw. Z dwudziestoma firmami Centrum podpisało umowy o dofinansowanie do końca 2013 r. Na koniec okresu sprawozdawczego w ramach II edycji przedsięwzięcia zakończyła się realizacja jednego projektu (pozostałe zakończą się w pierwszych trzech kwartałach 2014 roku).

W kolejnym okresie sprawozdawczym, 24 stycznia 2014 r. zakończy się nabór wniosków w ramach pierwszej tury naboru w III edycji przedsięwzięcia GO_GLOBAL.PL, które ma pomagać innowacyjnym firmom z Polski, komercjalizującym wyniki badań naukowych i prac rozwojowych na rynkach zagranicznych.

W okresie sprawozdawczym w ramach programu było realizowanych 25 projektów, dofinansowanych łączną kwotą 4 898 tys. zł.

3.2.13. Programy międzynarodowe

Zadania realizowane w 2013 roku związane z projektami i programami o charakterze międzynarodowym obejmowały:

- przygotowanie oraz udział Centrum w konkursach na międzynarodowe projekty badawcze,
- prace związane z rozstrzygnięciem ogłoszonych konkursów,
- nabór wniosków i ich ocena.

Informacje o zakresie tematycznym poszczególnych przedsięwzięć oraz przeprowadzonych działaniach zamieszczono poniżej oraz w tabelach zawierających dane zbiorcze.

Polsko – Norweska Współpraca Badawcza

Program jest realizowany w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014. NCBR jako Operator Programu wdraża go na mocy umowy w sprawie realizacji programu pn. Polsko-Norweska Współpraca Badawcza, zawartej 27 sierpnia 2012 r. z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego.

Celem programu Polsko-Norweska Współpraca Badawcza jest zmniejszenie różnic ekonomicznych i społecznych oraz propagowanie współpracy bilateralnej poprzez popularyzację i wsparcie badań naukowych. Program zakłada finansowanie badań naukowych i prac rozwojowych w następujących obszarach:

- ochrona środowiska;
- zmiany klimatyczne, w tym badania polarne;
- zdrowie;
- nauki społeczne i współpraca dwustronna, z uwzględnieniem tematyki dotyczącej migracji, spójności społecznej, roli mniejszości oraz społecznego aspektu zrównoważonego rozwoju;
- równość płci oraz równowaga między życiem zawodowym a prywatnym;
- wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla.

W 2013 roku wyłoniono wykonawców projektów spośród 269 wnioskodawców, którzy zgłosili się do przeprowadzonego w 2012 r. konkursu głównego, tzw. Core 2012 Call. Do oceny merytorycznej skierowanych zostało 251 wniosków. Do dofinansowania zakwalifikowanych zostało 68 projektów. Do końca okresu sprawozdawczego podpisanych zostało 59 umów na łączną kwotę 200 940 tys. zł

W 2013 r. zamknięty został również konkurs w ramach Funduszu Małych Grantów. W konkursie dedykowanym wsparciu kariery naukowej kobiet w naukach technicznych zgłoszonych zostało 308 wniosków na kwotę ponad 110 199 tys. zł. Rekomendowanych do dofinansowania zostało 27 projektów. Podpisane wszystkie 27 umowy obejmowały kwotę dofinansowania w wysokości 9 655 tys. zł.

Dodatkowo w 2013 r. Centrum przeprowadziło konkurs na projekty w zakresie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (Carbon Capture and Storage – CCS). Zgłoszonych zostało 31 wniosków na kwotę dofinansowania ponad 200 mln zł. Do oceny merytorycznej, która nie zakończyła się do 31 grudnia 2013 r., skierowano 30 wniosków.

Programy Bilateralne

NCBR jest zaangażowany we współpracę z agencjami finansującymi badania w ramach których są ogłaszane konkursy na wspólne projekty badawcze. Informacja o partnerach, obszarach współpracy oraz działaniach zrealizowanych w roku 2013 zamieszczona jest tabeli poniżej.

Tabela 20 Międzynarodowa współpraca bilateralna – działania podejmowane w 2013 r.

Kraj	Partner	Obszar	Zrealizowane działania
Izrael	Israel Industry Center for R&D (MATIMOP)	innowacyjne produkty oraz rozwiązania technologiczne	Realizacja III konkursu Podpisanie 2 umów z II konkursu (3 072 tys. zł)
Luksemburg	FNR	ICT	Ogłoszenie III konkursu (alokacja: 0,75 mln €) Realizacja II konkursu (1 mln €) Podpisanie 2 umów z I konkursu (2 234 tys. zł)
Tajwan	NSC	neurobiologia, energia odnawialna,	Realizacja I konkursu (alokacja: ok. 0,9 mln €) - 6 projektów rekomendowanych do

		środowisko eko-innowacje	finansowania
--	--	-----------------------------	--------------

Współpraca w ramach ERA-NET

Formuła programów grupy ERA-NET, opierająca się na realizacji wspólnotowego celu utworzenia Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ERA), zakłada łączenie potencjału finansowego i naukowego państw członkowskich na rzecz podniesienia konkurencyjności europejskiej gospodarki. Uczestnikami tych przedsięwzięć są instytucje realizujące programy finansowania badań naukowych w poszczególnych państwach europejskich, np. ministerstwa, agencje badawcze i technologiczne, rady ds. nauki. Rola NCBR jest nawiązywanie współpracy i udział w projektach ERA-NET, w ramach których organizowane są międzynarodowe konkursy na projekty badawcze finansowane ze środków krajowych.

Informacja o projektach, obszarach współpracy oraz działaniach zrealizowanych w roku 2013 zamieszczona jest tabeli poniżej.

Tabela 21 Zaangażowanie NCBR w projekty typu ERA-NET

Nazwa	Obszar	Zrealizowane działania
ERA-NET SOLAR	Fotowoltaika	Udział w konkursie (alokacja: 0,75 mln €) - złożono 4 wnioski z udziałem polskich podmiotów
Fenco Net	Energetyka węglowa	Udział i rozstrzygnięcie konkursu (alokacja 0,5 mln €) – złożono 13 wniosków, podpisano 2 umowy (1 820 tys. zł)
Smart Grid	Inteligentne sieci energetyczne	Udział w konkursie (alokacja 0,5 mln €) - 1 wniosek z udziałem polskich podmiotów rekomendowany do dofinansowania
M-ERA. NET	Inżynieria materiałowa	Udział w konkursie M-ERA 2013 (alokacja: 1,5 mln €) Rozstrzygnięcie konkursu z roku 2012 – 2 wnioski rekomendowane do finansowania, podpisanie 1 umowy (1 707 tys. zł)
Eco-Innovaera	Ekoinnowacje	Udział w II konkursie (alokacja 0,8 mln €) – rekomendowany do dofinansowania 1 wniosek z udziałem 2 polskich podmiotów.
ERA-NET ERA-CAPS	Biologia molekularna roślin	Udział w I konkursie (alokacja 1,5 mln €)

ERA IB-2	Biotechnologia przemysłowa	Udział w IV konkursie (alokacja: 1 mln €) Podpisanie 1 umowy na projekt z III konkursu (617 tys. zł)
NEURON II	Neurologia	Udział w II konkursie (alokacja: 1,5 mln €) - 1 wniosek z udziałem polskiego podmiotu rekomendowany do dofinansowania Podpisanie 2 umów na projekty z I konkursu (łącznie finansowane są 4 na kwotę 5 400 tys. zł)
Infect -ERA	Choroby zakaźne	Udział w I konkursie (alokacja 1 mln €)
E-Rare 2	Choroby rzadkie	Udział w III konkursie (alokacja 1 mln €) Rozstrzygnięcie II konkursu – brak wniosków z udziałem polskich podmiotów
ERA-NET Transcan	Badania translacyjne w onkologii	Udział w III konkursie (alokacja: 0,5 mln €) Rozstrzygnięcie II konkursu – rekomendowane do dofinansowania 4 wnioski z udziałem polskich podmiotów Podpisanie 2 umów na projekty z I konkursu (2 228 tys. zł)
EuroNanoMed II	Nanomedycyna	Udział w V konkursie (alokacja: 0,5 mln €) Rozstrzygnięcie IV konkursu – brak wniosków z udziałem polskich podmiotów Podpisanie 1 umowy na projekt z III konkursu (698 tys. zł)
ERA-NET SUSFOOD	Zrównoważona produkcja i konsumpcja żywności	Udział w I konkursie (alokacja: 0,8 mln €) – złożono 3 wnioski z udziałem polskich podmiotów rekomendowane do dofinansowania
CORE Organic	Ekologiczna żywność i rolnictwo ekologiczne	Udział w I konkursie (alokacja: 0,3 mln €)
ERA-NET BIOENERGY	Bioenergetyka	Udział w VII konkursie (alokacja: 0,8 mln €)- 4 wnioski z udziałem polskich podmiotów rekomendowane do dofinansowania Rozstrzygnięcie VI konkursu – podpisano 3 umowy (2 797 tys. zł)
ERA-MIN	Surowce nieenergetyczne	Udział w I konkursie (alokacja: 0,4 mln €) - złożono 12 wniosków z udziałem polskich podmiotów
TRANSPORT III	Transport	Udział w I konkursie (alokacja: 1,5 mln €) – złożono 6 wniosków z udziałem polskich podmiotów
Martec II	Transport wodny	Udział i rozstrzygnięcie konkursu Martec Call

	Technologie morskie	2013 (alokacja 1 mln €) – brak wniosków z udziałem polskich podmiotów. Rozstrzygnięcie konkursu Martec Call 2012 – wpłynęło 5 wniosków z udziałem polskich podmiotów, do dofinansowania zakwalifikowany 1 projekt z udziałem 2 polskich podmiotów (1 439 tys zł).
CHIST-ERA II	ICT	Rozstrzygnięcie konkursu III (alokacja 0,5 mln €) – rekomendowane do finansowania 2 projekty z udziałem polskich podmiotów (2 609 tys. zł). Udział w konkursie IV (alokacja 0,5 mln €) – złożono 9 wniosków (nabór zakończył się w styczniu 2014).

Wspólne Przedsięwzięcia oraz Wspólne Programy

Wspólne Przedsięwzięcie (Joint Undertaking) jest publiczno-prywatnym partnerstwem zawartym pomiędzy: Komisją Europejską, państwami członkowskimi oraz stowarzyszeniem przemysłowym. NCBR reprezentuje Polskę jako agencja wykonawcza i współfinansuje udział polskich podmiotów w projektach wyłonionych w konkursach organizowanych przez JU lub – w przypadku Wspólnych Programów – powołaną do tego celu organizację (tj. np. stowarzyszenie).

Informacja o inicjatywach, obszarach współpracy oraz działaniach zrealizowanych w roku 2013 zamieszczona jest tabeli poniżej.

Tabela 22 Współpraca międzynarodowa NCBR w ramach wspólnych przedsięwzięć oraz wspólnych programów

Nazwa	Obszar	Zrealizowane działania
JU ENIAC	Nanoelektronika	Udział w VIII i IX konkursie (alokacja: po 0,5 mln € na każdy) Podpisanie 6 umów na projekty z V i VII konkursu (5 003 tys. zł)
JU ARTEMIS	Wbudowane systemy komputerowe	Udział w II konkursie (alokacja: 2 mln €) Podpisanie 8 umów z I konkursu na kwotę 8 785 tys. zł
EUROSTARS	B&R dla MŚP	Udział w X konkursie (alokacja: 1 mln €) – złożono 11 wniosków z udziałem polskich podmiotów, 1 rekomendowany do dofinansowania Rozstrzygnięcie konkursu IX – podpisanie 3 umów

		(2 352 tys. zł), 2 w procesie podpisywania Podpisanie 1 umowy na projekt z VIII konkursu (1 069 tys. zł)
AAL	Technologie ICT dla zapewnienia komfortowego funkcjonowania ludzi starszych	Udział w VI konkursie (alokacja: 0,5 mln €) Podpisanie 5 umów na projekty z V konkursu (2 325 tys. zł) Podpisanie 1 umowy na projekt z II konkursu (309 tys. zł)
BONUS-185	Badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz Morza Bałtyckiego	Rozstrzygnięcie konkursów <i>Viable Ecosystem</i> oraz <i>Innovation</i> - 9 wniosków z udziałem polskich podmiotów rekomendowanych do dofinansowania
JPND	Choroby neurodegeneracyjne	Udział w III konkursie (alokacja: 0,75 mln €) Rozstrzygnięcie II konkursu - wydanie decyzji na finansowanie 2 projektów
JPI HDHL DEDIPAC KH	Determinanty diety i aktywność fizyczna	Udział i rozstrzygnięcie konkursu, alokacja (0,25 mln €) - wydanie decyzji na finansowanie 4 projektów

Inne inicjatywy międzynarodowe

Inicjatywa CORNET

Inicjatywa CORNET jest programem wsparcia badań branżowych ze szczególnym uwzględnieniem roli małych i średnich przedsiębiorstw, poprzez współpracę międzynarodową instytucji zarządzających i finansujących badania branżowe.

W 2013 roku podpisywane były umowy o dofinansowanie projektów wybranych w konkursach XIII i XIV, łącznie 7 umów na kwotę 6 348 tys. zł. W rozstrzygniętym konkursie XV dofinansowanie otrzymają 3 wnioski, umowy na ich realizację podpisane zostaną w kolejnym okresie sprawozdawczym. Ponadto ogłoszone zostały konkursy XVI (alokacja 1,3 mln €) i XVII (alokacja 0,5 mln €). Pozostały one nierozstrzygnięte do końca okresu sprawozdawczego.

Inicjatywa EUREKA

Celem inicjatywy jest zwiększanie nowoczesności, produktywności i konkurencyjności przemysłu europejskiego. W jej ramach finansowane są projekty realizowane przez co najmniej dwóch partnerów z dwóch różnych

państw członkowskich, ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie lub znaczące ulepszenie istniejącej technologii produkcyjnej, wdrożenie nowego produktu lub usługi.

W 2013 roku przeprowadzono dwa nabory (alokacja po 2,5 mln złotych), w których złożono, odpowiednio, 19 i 14 wniosków. W naborze 1/2013 do dofinansowania zakwalifikowano 6 wniosków. W przypadku naboru 2/2013, ocena wniosków nie została zakończona.

W okresie sprawozdawczym monitorowano realizację 347 międzynarodowych projektów badawczych wyłonionych w konkursach współorganizowanych przez Centrum w ramach ww. programów, jak również projektów przekazanych do nadzoru i finansowania przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

3.2.14. Ini-Tech, Projekty Badawcze Rozwojowe, Kreator

Innowacyjności, Projekty Celowe, Inicjatywa Technologiczna

W ramach zadań zleconych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przejęło do realizacji programy Ini-Tech, Kreator Innowacyjności oraz projekty badawcze rozwojowe projekty celowe. Programy te zostały zamknięte i w okresie sprawozdawczym prowadzono wyłącznie nadzór i monitoring realizowanych projektów.

Program **Ini-Tech** ma na celu nawiązanie i pogłębienie współpracy naukowo-technicznej pomiędzy polskimi jednostkami naukowymi a przedsiębiorstwami, prowadzącej do opracowania nowych produktów i technologii o wysokim potencjale innowacyjnym i wdrożeniowym. nakierowanych na zastosowanie w gospodarce.

Program **Kreator Innowacyjności** umożliwia realizację projektów wspierających szeroko rozumianą komercjalizację B+R. Jego celem jest zwiększenie aktywności publicznych organizacji badawczych i przedsiębiorców w zakresie komercjalizacji wiedzy, w szczególności poprzez rozwój systemów komercjalizacji wyników B+R z publicznych organizacji badawczych do przedsiębiorstw, zintensyfikowanie w publicznych organizacjach badawczych działalności informacyjnej, edukacyjnej

i szkoleniowej dotyczącej komercjalizacji wiedzy, promowanie przedsiębiorczości wśród studentów oraz absolwentów i pracowników uczelni oraz pracowników jednostek naukowych. Efektem programu ma być wzrost liczby komercjalizowanych technologii i rozwiązań. W 2013 r. kontynuowano monitorowanie 72 projektów realizowanych w ramach programu.

Projekty badawcze rozwojowe obejmują badania przemysłowe lub prace rozwojowe ukierunkowane na zastosowanie w praktyce, a ich planowanym wynikiem jest zastosowanie uzyskanych wyników w praktyce gospodarczej lub społecznej. W okresie sprawozdawczym Centrum monitorowało realizację 461 projektów.

Projekty celowe służą opracowaniu lub modernizacji już wdrożonej nowoczesnej technologii. W 2013 r. NCBR nadzorowało realizację 107 projektów.

Inicjatywa Technologiczna to program ukierunkowany na rozwój nowych produktów i technologii w oparciu o polskie osiągnięcia naukowo – techniczne oraz wzmacnianie współpracy między środowiskiem gospodarczym i naukowym. Program był adresowany do przedsiębiorców i jednostek naukowych. W okresie sprawozdawczym nadzorowano realizację 45 projektów.

3.2.15. Programy wieloletnie

Program wieloletni „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” – II etap został ustanowiony na lata 2011-2013 na podstawie Uchwały Rady Ministrów Nr 154/2010 z dnia 21 września 2010 r.

Celem głównym programu było opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych, ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania, których wykorzystanie przyczyni się do znaczącego ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju sfinansowało część B - program realizacji badań naukowych i prac rozwojowych - ww. programu, na którego realizację, zgodnie z umową nr PBiWP-II/2011 z dnia 7 lipca 2011 r. przekazało w latach 2011-2013 Koordynatorowi Programu i Głównemu Wykonawcy – Centralnemu Instytutowi Ochrony Pracy – Państwowemu Instytutowi Badawczemu łączną kwotę 31,5 mln zł.

W 2013 roku NCBR sfinansowało 77 projektów na kwotę 10,5 mln zł, zrealizowanych w ramach 6 przedsięwzięć badawczych.

W celu monitorowania realizacji programu zastosowano miernik: liczba produktów (rozwiązań prewencji technicznej i organizacyjnej) programu wieloletniego w części B, który został osiągnięty zgodnie z planem na 2013 r. i wynosi - 244.

3.2.16. BRIDGE

W 2013 r. NCBR pracował nad przedsięwzięciem pilotażowym - linią instrumentów wsparcia transferu technologii pod nazwą *Publiczno-prywatne wsparcie komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych, BRIDGE VC*, w skład którego weszły:

- BRIDGE VC - w ramach którego NCBR, wspólnie partnerami prywatnymi tworzy dwa fundusze venture capital, każdy o kapitalizacji 210 mln zł;
- BRIDGE VC Mentor - w ramach którego podpisano umowy o współpracy z firmami: PricewaterhouseCoopers, oraz Life Science Biznes Consulting. Partnerzy prywatni odpowiadają za przeprowadzenie analizy projektów dofinansowanych przez Centrum pod kątem pozyskania inwestora prywatnego.

3.2.17. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju stanowi Instytucję Pośredniczącą dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w zakresie:

- I osi priorytetowej – Badania i rozwój nowoczesnych technologii,
- II osi priorytetowej – Infrastruktura sfery B+R.

W ramach powyższych osi Narodowe Centrum Badań i Rozwoju sprawuje nadzór nad działalnością instytucji wdrażających (Polska Agencja

Rozwoju Przedsiębiorczości, Ośrodek Przetwarzania Informacji) albo wdraża bezpośrednio następujące działania.

Oś Priorytetowa I – *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*

Działanie 1.1 Wsparcie badań naukowych dla budowy gospodarki opartej na wiedzy

Poza Narodowym Centrum Badań i Rozwoju wdrażającym bezpośrednio poddziałanie 1.1.2, w realizację Działania zaangażowany jest Ośrodek Przetwarzania Informacji (poddziałanie 1.1.1).

W ramach poddziałania 1.1.2 wdrażanego bezpośrednio przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, wg stanu na koniec 2013 r., realizowano 54 projekty o wartości dofinansowania 1 870 320 tys. zł.

Działanie 1.2 Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki

Jedynym beneficjentem w ramach Działania jest Fundacja na rzecz Nauki Polskiej realizująca 6 projektów indywidualnych. W okresie sprawozdawczym nie podpisano nowych umów.

Wg stanu na koniec 2013 r. wartość realizowanych w Działaniu projektów wyniosła 421 245 tys. zł.

Działanie 1.3 Wsparcie projektów B+R na rzecz przedsiębiorców realizowanych przez jednostki naukowe

W ramach poddziałania 1.3.1 wdrażanego bezpośrednio przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w okresie sprawozdawczym:

- w wyniku rozstrzygnięcia konkursu zorganizowanego w 2012 r., podpisano 50 umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania 259 691 tys. zł,
- wg stanu na koniec 2013 r. realizowano 67 projektów na kwotę dofinansowania 659 336 tys. zł.

W ramach poddziałania 1.3.2 wdrażanego bezpośrednio przez Ośrodek Przetwarzania Informacji w okresie sprawozdawczym podpisano 70 umów na kwotę dofinansowania 29 222 tys. zł.

Działanie 1.4 Wsparcie projektów celowych

Poza Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w realizację Działania zaangażowana jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.

W części wdrażanej bezpośrednio przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w okresie sprawozdawczym:

- ogłoszono nabór wniosków, który został zaplanowany od 7 stycznia do 7 lutego 2014 r.,
- w wyniku rozstrzygnięcia konkursu zorganizowanego w 2012 r. oraz zakończenia procedury odwoławczej, podpisano 19 umów na łączną kwotę dofinansowania 141 443 tys. zł.
- wg stanu na koniec 2013 r. realizowano 123 projekty na kwotę dofinansowania 731 656 tys. zł.

W części wdrażanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w okresie sprawozdawczym podpisano 6 umów na kwotę dofinansowania 32 865 tys. zł.

Działanie 1.5 *Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju*

Działanie 1.5 jest nowym – utworzonym w 2013 r. – działaniem Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka dedykowanym Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju, ramach którego realizowane są projekty systemowe, mające na celu wypracowanie modelowych instrumentów wsparcia sektora B+R w ramach przyszłej perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

W okresie sprawozdawczym:

- Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju zatwierdziło 3 wnioski o dofinansowanie projektów systemowych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju podpisało z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju 3 umowy o dofinansowanie na kwotę dofinansowania 547 245 tys. zł . Na podstawie ww. umów realizowane są projekty systemowe¹¹:
  - a) INNOLOT – Innowacyjne lotnictwo;

---

¹¹ Programy INNOLOT, DEMONSTRATOR+ oraz przedstawiony dalej program INNOMED zostały opracowane przy założeniu finansowania z dotacji celowej. Uzyskały pozytywną opinię Rady Centrum. W trakcie uruchomienia realizacji zmienione zostało źródło ich finansowania na projekt systemowy PO IG.

- b) DEMONSTRATOR + - wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej – w obszarach INFO i BIO;
- c) DEMONSTRATOR + - wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej – w obszarze TECH.

Program INNOLOT. Celem głównym programu jest zwiększenie konkurencyjności polskiej gospodarki w obszarze produktów wysokiej techniki dla sektora lotniczego, natomiast cele szczegółowe to zwiększenie liczby wdrożonych innowacyjnych rozwiązań w sektorze lotniczym oraz wzmocnienie współpracy jednostek badawczych i przedsiębiorców w obszarze B+R polskiego sektora lotniczego.

Zakładany budżet programu to 500 mln zł, z czego 300 mln zł będzie pochodziło z budżetu NCBR natomiast co najmniej 200 mln będzie stanowił wkład własny wykonawców projektu. W programie przewidziano dwie grupy beneficjentów. Poziom dofinansowania w grupie A będzie wynosi od 10 do 50 mln złotych. W grupie B liderem mogą być tylko mali i średni przedsiębiorcy (MŚP), a tematy przypisane do tej grupy mogą otrzymać dofinansowanie w granicach od 1 do 7,5 mln zł. Maksymalny czas trwania projektów w grupach A i B wynosi odpowiednio 5 i 4 lata. Celem utworzenia podziału na dwie grupy programowe jest wspomaganie małych i średnich przedsiębiorców w zakresie rozwoju ich potencjału badawczego.

Wnioskodawcami w programie mogą być wyłącznie konsorcja naukowo-przemysłowe składające się co najmniej z jednego przedsiębiorcy będącego liderem konsorcjum (dla grupy B liderem może być tylko MŚP) oraz co najmniej jednej jednostki naukowej. Wnioski w ramach programu są oceniane przez panel złożony z polskich i zagranicznych ekspertów oraz dopuszczony jest pośredni model pomocy publicznej.

Ogłoszenie konkursu I oraz przeprowadzenie naboru wniosków odbyło się w terminie od 15 maja do 13 lipca. Ogłoszenie listy rankingowej ocenionych wniosków miało miejsce 10 października.

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące konkursu I programu INNOLOT.

Tabela 23 Informacja nt konkursu I programu INNOLOT

Konkurs I	Alokacja na konkurs	180 mln zł
	Termin naboru wniosków	15.05. - 13.07. 2013
	Liczba złożonych wniosków	17
	Liczba wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych	0
	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców	0
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	17
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	12
	Liczba decyzji o nie przyznaniu dofinansowania	5
	Liczba odwołań ogółem	2
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba podpisanych umów	9 (trzy umowy zostaną podpisane w 2014 r.)
	Przyznane dofinansowanie	105,76 mln zł

Całkowita wartość projektów wyniosła 183 564 tys. zł, a wysokość udzielonego dofinansowania 105 755 tys. zł.

Program DEMONSTRATOR+. Przedsięwzięcie pilotażowe Centrum *Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej* realizowane jest w ramach dwóch projektów systemowych w ramach 1. osi priorytetowej *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*, Działania 1.5 *Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* Programu Operacyjnego *Innowacyjna Gospodarka*. Dwa projekty systemowe realizowane są pod nazwami *Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej DEMONSTRATOR + w obszarze TECH* oraz *Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej DEMONSTRATOR + w obszarach INFO-BIO*. W ramach obszaru TECH wspierane są, zgodnie z Krajowym Programem Badań, następujące interdyscyplinarne kierunki badań naukowych:

- nowe technologie w zakresie energetyki,

- nowoczesne technologie materiałowe.

W ramach projektu systemowego INFO–BIO wsparcie przeznaczone jest, również zgodnie z Krajowym Programem Badań, na interdyscyplinarne kierunki badań w zakresie:

- zaawansowanych technologii informacyjnych, telekomunikacyjnych,
- środowiska naturalnego, rolnictwa i leśnictwa,
- chorób cywilizacyjnych, nowych leków i medycyny regeneracyjnej.

Celem projektów systemowych jest pilotaż nowoczesnego mechanizmu wyboru i zarządzania projektami na wysokich poziomach gotowości technologicznej (TRL - *Technology Readiness Level*), których celem jest przetestowanie opracowanej nowej technologii lub produktu w skali demonstracyjnej. Zakłada się, że realizacja projektu systemowego pozwoli na przetestowanie nowoczesnych mechanizmów wyboru i zarządzania projektami na etapie komercjalizacji wyników prac badawczych pod kątem nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020. Ponadto celem pośrednim projektów systemowych będzie wzmocnienie transferu wyników badań do gospodarki poprzez wsparcie przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w zakresie opracowania nowej technologii lub produktu obejmującego przetestowanie opracowanego rozwiązania w skali demonstracyjnej. Adresatami wsparcia są przedsiębiorcy, konsorcja naukowe oraz organizacje badawcze.

Nabór wniosków w ramach konkursu I prowadzony był od 19 marca do 2 maja 2013 r. Złożonych zostało 140 wniosków. Na dzień 31 grudnia 2013 r. podpisano 37 z 43 umów o wykonanie i finansowanie projektu na całkowitą wartość 593 494 tys. zł, wartość dofinansowania 342 746 tys. zł.

W ramach PO Innowacyjna Gospodarka finansowane będą również projekty z programu **INNOMED**, który jest sektorowym programem wsparcia badań naukowych i prac rozwojowych oraz działań przygotowujących ich wyniki do wdrożenia w obszarze innowacyjnej medycyny. Program jest skierowany do podmiotów podejmujących działania badawcze i prace przygotowawcze do wdrożenia wyników badań, ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie innowacyjnych technologii w zakresie:

- poszukiwania nowych leków innowacyjnych;

- rozwoju innowacyjnych leków i terapii;
- personalizacji terapii i prewencji;
- innowacyjnych technologii produkcji leków generycznych,

służących podniesieniu konkurencyjności polskiej gospodarki i zwiększenia dostępności produktów medycznych zaawansowanych technologii dla polskiego społeczeństwa.

Główny cel programu INNOMED to podniesienie konkurencyjności polskiej gospodarki i zwiększenie dostępności do produktów medycznych zaawansowanych technologii dla chorych w Polsce.

Celami szczegółowymi programu są:

- zwiększenie liczby opracowanych i wdrożonych innowacyjnych technologii w Polsce;
- wzmocnienie współpracy pomiędzy grupami naukowymi dysponującymi odpowiednim know-how i infrastrukturą badawczą a działami B+R firm farmaceutycznych.

Nabór wniosków w I konkursie został przeprowadzony w terminie 5 maja – 8 lipca. Po dokonaniu oceny wniosków, opublikowanie listy rankingowej nastąpiło 22 listopada¹².

W okresie sprawozdawczym nie wydatkowano środków na dofinansowanie projektów badawczych w omawianym programie.

Ponadto, w 2013 r. trwały prace nad koncepcją programu **BRIDGE Alfa**, inicjatywą w ramach której NCBR stworzy od kilku do kilkunastu przedsięwzięć udzielających wsparcia na wczesnych etapach prac badawczo-rozwojowych nad nowymi technologiami, zwiększających szanse na pozyskanie finansowania rozwoju tych technologii z prywatnych funduszy inwestycyjnych. Przewidywanym źródłem finansowania będzie projekt systemowy PO Innowacyjna Gospodarka.

---

¹² Aktualizacja listy rankingowej nastąpiła 9 stycznia 2014 r.

Oś priorytetowa II *Infrastruktura sfery B+R*

Działanie 2.1 Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym

W ramach Działania w okresie sprawozdawczym zawarto jedną umowę na kwotę dofinansowania 99 548 tys. zł. Realizowano 51 projektów na kwotę dofinansowania 3 299 083 tys. zł.

Działanie 2.2 Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych

W ramach Działania realizowano 16 projektów na kwotę dofinansowania 1 319 947 tys. zł.

Działanie 2.3 Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki

W ramach Działania:

- w okresie sprawozdawczym ogłoszono konkurs, który został przeprowadzony w terminie 20 maja – 21 czerwca. W ramach konkursu wpłynęły 143 wnioski. Do dofinansowania zostało rekomendowanych 20 projektów na łączną kwotę dofinansowania 535 mln zł;
- w okresie sprawozdawczym, w wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursu, podpisano 10 umów na kwotę dofinansowania 377 885 tys. zł (pozostałe umowy zostały podpisane w roku 2014);
- wg stanu na koniec 2013 r. realizowano 73 projekty na kwotę dofinansowania 1 468 681 tys. zł.

Efekty projektów w ramach PO IG są mierzone za pomocą wskaźników rezultatu. Poniżej wskazano najważniejsze z nich:

- „Liczba patentów uzyskanych za granicą w wyniku realizacji projektów o dofinansowanie ochrony prawnej własności przemysłowej”. Planowana wartość docelowa to 45 patentów. Do końca 2013 r. osiągnięto poziom wskaźnika 26 patentów;
- „Liczba wynalazków zgłoszonych do ochrony patentowej jako efekt realizacji projektu celowego, w tym patenty w zakresie wysokich technologii”. Planowana wartość docelowa wynosi 400 wynalazków, zrealizowana wartość do końca 2013 r. wyniosła 246;

- „Liczba projektów badawczych realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury sfery B+R, w tym międzynarodowych”. Planowana wartość docelowa wynosi 100 projektów, zrealizowana do końca 2013 r. wyniosła 99;
- „Liczba jednostek naukowych korzystających z infrastruktury informatycznej nauki” – wartość docelowa wynosi 80, zrealizowana do końca 2013 r. wyniosła 154;
- „Liczba jednostek naukowych korzystających z zaawansowanych aplikacji i usług teleinformatycznych” – wartość docelowa wynosi 80, zrealizowana do końca 2013 r. wyniosła 159.

3.2.18. Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju jest Instytucją Pośredniczącą dla Programu Operacyjnego *Kapitał Ludzki* (dalej „POKL”) w zakresie Priorytetu IV - *Szkolnictwo wyższe i nauka*, który obejmuje:

- działanie 4.1 *Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy;*
- działanie 4.2 *Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym;*
- działanie 4.3 *Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni w obszarach kluczowych w kontekście celów Strategii Europa 2020.*

W ramach poddziałania 4.1.1 w 2013 r. podpisano 14 umów o dofinansowanie projektów dotyczących programów rozwoju uczelni w zakresie wdrażania modeli zarządzania jakością oraz podnoszenia kompetencji kadry kierowniczej (łącznie w ramach konkursu ogłoszonego w 2011 r. zawarto 52 umowy).

W 2013 r. zakończono również podpisywanie umów w ramach konkursu na dofinansowanie projektów innowacyjnych, w którym alokacja wynosiła 50 mln zł. Finansowane projekty wpisują się w trzy tematy:

- nowe modele kształcenia przez całe życie, w tym integrowanie funkcjonujących modeli kształcenia ustawicznego;

- otwieranie uczelni na działania i innowacje społeczne oraz na dostęp do gromadzonej w ramach uczelni wiedzy;
- prowadzenie monitoringu losów absolwentów w celu podniesienia jakości i lepszego dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy i wymogów rynku pracy.

Ponadto, 4 lipca 2013. ogłoszono konkurs na realizację projektów współpracy ponadnarodowej o alokacji 50 mln zł. Na konkurs wpłynęło 118 wniosków o łącznej wartości 252 511 tys. zł. Do oceny merytorycznej przekazano 110 wniosków, z których 40 uzyskało ocenę pozytywną, a 27 projektów o łącznej wartości 52 214 tys. zł zostało rekomendowanych do dofinansowania.

Tabela 24 Informacja nt. konkursu 1/POKL/4.1.1/PN/2013

Konkurs nr 1/POKL/4.1.1/PN/2013	Alokacja na konkurs	50 mln zł
	Termin naboru wniosków	04.07. - 04.09.2013
	Liczba złożonych wniosków	120
	Liczba wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych	8
	Liczba wniosków wycofanych przez wnioskodawców	2
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	110
	Liczba projektów rekomendowanych do dofinansowania	27
	Liczba protestów, które wpłynęły ogółem	47
	Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	9
	Liczba protestów rozpatrzonych negatywnie	2
	Liczba podpisanych umów	umowy o wykonanie i finansowanie projektów zostaną podpisane w 2014 r.

W 2013 r. ogłoszono konkurs w ramach Poddziałania 4.1.1. dla uczelni realizujących współpracę z pracodawcami w zakresie wzmocnienia praktycznych elementów kształcenia (staże i praktyki studenckie) oraz zwiększanie zaangażowania pracodawców w realizację programów

kształcenia. Nabór wniosków trwał do 6 grudnia 2013 r. Alokacja przewidziana na konkurs wynosiła 50 mln zł. Wpłynęło 195 wniosków o łącznej wartości 317 504 tys. zł

Rezultaty projektów w poddziałaniu 4.1.1. są mierzone za pomocą wskaźników:

- „Liczba programów rozwojowych wdrożonych przez uczelnie w ramach Priorytetu” – wartość docelowa wynosi 400, zrealizowana do końca 2013 r. wynosi 76,50%;
- „Liczba studentów, którzy ukończyli staże lub praktyki, wspierane ze środków EFS” – wartość docelowa wynosi 140 000, zrealizowana do końca 2013 r. wynosi 34,01%;
- „Liczba studentów, którzy ukończyli staże lub praktyki trwające co najmniej 3 miesiące” – wartość docelowa wynosi 28 000, zrealizowana do końca 2013 r. wynosi 60,75%.

W ramach Poddziałania 4.1.2 w 2013 r. zawarto 34 umowy o dofinansowanie na kwotę 88 198 tys. zł w ramach konkursu ogłoszonego w 2012 r., którego celem było wsparcie kierunków matematycznych, przyrodniczych i technicznych, czyli tzw. kierunków zamawianych. W związku z rekordowym zainteresowaniem, Centrum przeznaczyło na dofinansowanie łącznie kwotę 344 mln zł, co pozwoliło na sfinansowanie 117 projektów w ramach tego konkursu.

Rezultaty projektów w poddziałaniu są mierzone za pomocą wskaźników:

- „Liczba uczelni oferujących dodatkowe zajęcia wyrównawcze dla studentów I roku kierunków matematyczno-przyrodniczych i technicznych” – wartość docelowa wynosi 48, zrealizowana do końca 2013 r. wynosi 266,67%;
- „Liczba studentów I roku na kierunkach zamawianych przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego” – wartość docelowa wynosi 20 800, zrealizowana do końca 2013 r. wynosi 429,68%;
- „Liczba absolwentów kierunków matematyczno-przyrodniczych i technicznych zamawianych przez ministra właściwego ds. szkolnictwa

wyższego” – wartość docelowa wynosi 18 000, zrealizowana do końca 2013 r. wynosi 89,21%.

W ramach Działania 4.3 zakończono ocenę merytoryczną wniosków złożonych w 2012 r. Podpisano 70 umów o łącznej wartości 225 775 tys. zł.

3.2.19. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

W ramach Programu Operacyjnego *Infrastruktura i Środowisko* (dalej „POIiŚ”) Centrum pełni rolę Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu XIII *Infrastruktura szkolnictwa wyższego*. Głównym celem XIII osi priorytetowej jest rozwój nowoczesnych ośrodków akademickich kształcących specjalistów w zakresie nowoczesnych technologii. Cel główny XIII osi priorytetowej realizowany jest poprzez dwa cele pośrednie:

- unowocześnienie infrastruktury szkolnictwa wyższego oraz zwiększenie udziału liczby studentów na priorytetowych kierunkach studiów;
- podniesienie jakości kształcenia na uczelniach poprzez wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Rok 2013 był kontynuacją istotnego postępu finansowego w realizacji Priorytetu XIII, zarówno w zakresie liczby, jak i wartości złożonych wniosków o płatność. Liczba realizowanych projektów wyniosła 53, o łącznej wartości dofinansowania 2 961 935 tys. zł.

W 2013 r. w ramach Konkursu 2 podpisano 4 umowy na łączną kwotę dofinansowania 117 303 tys. zł.

Rezultaty projektów w ramach POIiŚ są mierzone za pomocą wskaźników:

- „dodatkowa liczba miejsc na wspartych kierunkach” – wartość zrealizowana w 2013 r. wynosi 3089, a rok do roku wykonanie wzrosło ponad dwukrotnie (w 2012 r. wykonanie wynosiło 1499 miejsc);

- „liczba studentów korzystających ze wspartej infrastruktury” – wartość zrealizowana w 2013 r. wynosi 37 974, a rok do roku wykonanie wzrosło o ponad 20 tys. studentów.

3.2.20. Realizacja zadań związanych z finansowaniem i monitorowaniem realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa

NCBR w 2013 r. finansował 377 projektów z zakresu badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym 106 przekazanych w 2011 roku przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W roku sprawozdawczym rozliczono 193 umowy. Przeprowadzono także konkursy na nowe projekty. W ramach rozstrzygniętego Konkursu nr 3/2013 w części II podpisanych zostało 14 umów na realizację projektów na łączną kwotę dofinansowania 85 046 tys. zł¹³.

Głównymi gestorami¹⁴ projektów realizowanych przez konsorcja naukowo przemysłowe są:

- Ministerstwo Obrony Narodowej – 3 projekty na ogólną kwotę 29 795 tys. zł;
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – 8 projektów na ogólną kwotę 45 883 tys. zł;
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego - 2 projekty na ogólną kwotę 5 278 tys. zł;
- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa – 1 projekt na ogólną kwotę 6 500 tys. zł.

Dofinansowane projekty zostały wybrane w ramach następujących priorytetowych obszarów badawczych.

Lp.	Priorytetowy obszar badań	Kwota ogólna	Przyznana wysokość dofinansowania	Liczba realizowanych projektów
1.	Nowoczesne technologie i innowacyjne rozwiązania w zakresie wykrywania, zwalczania	38 299 942	36 308 142	7

¹³ Konkurs nr 3/2013 był podzielony na dwie części, ogłoszone były dwie listy rankingowe.

¹⁴ Gestor – komórka lub jednostka organizacyjna Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych lub Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, odpowiedzialna za kierunki rozwoju oraz organizację procesu wykorzystania określonego rodzaju (grupy) wyrobów, sprzętu technicznego, wyposażenia i technologii z zakresu bezpieczeństwa i obronności państwa.

	i neutralizacji zagrożeń			
2.	Organizacja i Zarządzanie	6 434 866	6 411 866	2
3.	Indywidualne środki ochrony i wyposażenia	9 030 000	9 030 000	1
4.	Ochrona i przetrwanie na polu walki	26 229 467	25 833 727	2
5.	Sensory i obserwacja	3 565 500	3 565 500	1
6.	Profilaktyka społeczna, wiktymologia, kryminologia oraz badania społeczne	3 896 746	3 896 746	1
RAZEM		87 456 521	85 045 981	14

W okresie sprawozdawczym rozstrzygnięty został Konkurs nr 4/2013, w ramach którego podpisane zostały 34 umowy na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 501 979 tys. zł.

Głównymi, końcowymi beneficjentami podpisanych umów są następujące instytucje:

MON - 14 projektów na ogólną kwotę 486 334 tys. zł;

MSW - 15 projektów na ogólną kwotę 69 913 tys. zł;

ABW - 5 projektów na ogólną kwotę 33 285 tys. zł;

Dofinansowane zostały projekty z następujących priorytetowych obszarów badawczych.

Lp.	Priorytetowy obszar badań	Kwota ogółem	Przyznana wysokość dofinansowania	Liczba realizowanych projektów
1.	Nowoczesne technologie i innowacyjne rozwiązania w zakresie wykrywania, zwalczania i neutralizacji zagrożeń	164 635 099	133 417 099	14
2.	Organizacja i Zarządzanie	7 175 195	7 175 195	1
3.	Indywidualne środki ochrony i wyposażenia	4 133 975	4 133 975	1
4.	Technika Kryminalistyczna	12 766 360	12 766 360	3

5.	Technologie informacyjne i sieciowe	170 000 000	138 000 000	2
6.	Ochrona i przetrwanie na polu walki	129 995 750	113 450 000	5
7.	Platformy bezzałogowe	66 000 000	60 000 000	2
8.	Sensory i obserwacja	27 038 136	25 249 380	4
9.	Profilaktyka społeczna, wiktymologia, kryminologia oraz badania społeczne	7 787 000	7 787 000	2
RAZEM		589 531 515	501 979 009	34

Tabela 25 Informacja o konkursach przeprowadzonych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w okresie sprawozdawczym.

Przedmiot zadania (zrealizowane, w trakcie realizacji - okres 01.01.2013 - 31.12.2013)	Data ogłoszenia naboru	Data zakończenia / Planowana data (w przypadku trwających)	Sposób upowszechniania informacji o programie/ konkursie *
I Kwartał			
III konkurs polsko-izraelski	2012-10-15	2013-01-15	1, 2, 4, 8
ERA - NET SOLAR	2013-03-04	2013-05-15	2, 4, 8
POLLUX - 2 konkurs	2013-03-15	2013-06-04	2, 4, 6
EUREKA 1/2013	2013-01-01	2013-04-15	2, 4
INNOWACJE SPOŁECZNE - 1 konkurs	2013-01-28	2013-03-28	2, 4, 5, 7, 8
„Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych” – STRATEGMED	2013-01-21	2013-02-20	2, 4, 5, 8
M-ERA.NET - Call 2012 (II etap)	2012-09-20	2013-06-14	2, 4
GEKON - 1 konkurs	2013-01-24	2013-03-14	2, 4, 5, 8
ERA-NET Eco-Innova - 2 konkurs	2013-01-08	2013-07-15	2, 4
ERA-NET IB - 4 konkurs	2013-02-01	2013-03-26	2, 4, 7
ERA-NET NEURON II - 2 konkurs	2013-01-10	2013-03-11	2, 4
Infect-ERA	2013-02-26	2013-04-19	2, 4
ERA -NET SUSFOOD	2013-02-15	2013-05-03	2, 4
BIOENERGY - 7 konkurs	2013-03-01	2013-08-20*	2, 4
AAL - 6 konkurs	2013-01-31	2013-04-30	2, 4
ENIAC - 8 konkurs	2013-03-05	2013-09-12	2, 4
ARTEMIS - 2 konkurs	2013-02-26	2013-06-06	2, 4
DEMONSTRATOR+ - Przedsięwzięcie pilotażowe - Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej	2013-03-19	2013-05-02	1, 2, 4, 8
II Kwartał			
GO_GLOBAL.PL - Przedsięwzięcie pilotażowe II edycja	2013-05-06	2013-06-25	1, 2, 4, 8
Patent Plus - 2 konkurs	2013-06-05	2013-07-19	2, 4, 8
Innotech - 3 konkurs	2013-06-19	2013-07-30	2, 4, 8
I konkurs w ramach Programu badań naukowych i prac rozwojowych dla sektora gospodarki w obszarze medycyny innowacyjnej (INNOMED)	2013-05-10	2013-07-08	2, 4, 5, 8
1N/2013	-	-	-
ERA-NET Transport III - Future Travelling	2013-04-29	2013-11-04	2, 4, 8
INNOLOT - I Konkurs	2013-04-30	2013-07-13	2, 4, 5, 8
ERA-NET ERA-MIN	2013-04-30	2013-06-27	2, 4
ENIAC-2013-9 konkurs	2013-04-11	2013-09-12	2, 4
EUREKA - 2/2013	2013-04-16	2013-10-15	2, 4
FENCO-NET Współpraca sieciowa	2013-04-11	2013-05-29	2, 4, 8
ERA-NET SmartGrids, 3. konkurs	2013-05-31	2013-09-02	2, 4
POIG 02.03.00	2013-05-20	2013-06-21	2, 4, 8

Pierwszy polsko-tajwański konkurs na projekty badawcze	2013-04-02	2013-05-24	2, 4, 8
III Kwartał			
Inicjatywa CORNET - 16. Konkurs	2013-07-17	2013-09-27	2, 4, 8
CCS 2013 Call - Polsko-Norweska Współpraca Badawcza	2013-09-10	2013-11-15	2, 4, 6, 8
M-ERA.NET - Call 2013 (I etap)	2013-07-10	2014-06-15	2, 4
ERA-NET NEURON II - EPNA 2013 konkurs na najlepszą publikację neurologiczną dla młodych naukowców)	2013-07-01	2013-09-15	2, 4
ERA - NET SUSFOOD	2013-07-15	2013-10-01	2, 4
Strategiczny projekt badawczy Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach - projekt nr 10 Opracowanie systemu zarządzania zmęczeniem u pracowników zatrudnionych w wyrobiskach podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny	2013-09-09	2013-10-23	2, 4, 8
1/POKL/4.1.1/PN/2013	2013-07-04	2013-09-04	2, 4, 5, 8
Konkurs nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa	2013-07-22	2013-09-22	2, 4, 8
ERA - NET SOLAR	Lipiec 2013	2013-10-09	2, 4
IV Kwartał			
GO_GLOBAL.PL - Przedsięwzięcie pilotażowe III edycja	2013-12-11	2014-03-31	2, 4, 8
POIG 1.4 - Wsparcie projektów celowych w ramach "Szybkiej Ścieżki"	2013-12-06	2014-02-07	2, 4, 8
JPND (III konkurs)	2013-12-02	2014-06-23	2, 4, 8
ERA-NET EuroNanoMed II (V konkurs), pt.: „European Innovative Research & Technological Development Projects in Nanomedicine”	2013-11-26	2014-03-04	2, 4, 8
ERA-NET CORE Organic 2 Plus	2013-12-06	2014-02-25	2, 4, 8
2/POKL/4.1.1/2013	2013-10-28	2013-12-06	2, 4, 8
ERA-NET Transcan - 3 konkurs (JTC 2013)	2013-12-04	2014-02-03	2, 4, 8
ERA-NET E-Rare-2 - 3 konkurs (JTC 2014)	2013-12-05	2014-01-30	2, 4, 8
PBS III	18.12.2013	31.01.2014	1, 2, 4, 7, 8
Blue GAS - Polski Gaz Łupkowy II konkurs	13.12.2013	26.02.2014	2, 4, 8
POLLUX 3. konkurs	2013-12-18	2014-04-29	2, 4, 8
Inicjatywa CORNET - 17 Konkurs	2013-12-03	2014-03-28	2, 4, 8
INNOWACJE SPOŁECZNE - II konkurs	2013-12-20	2014-03-26	2, 4, 7, 8
TANGO (Wspólne Przedsięwzięcie z NCN)	2013-12-16	2014-03-17	2, 4, 8
Patent Plus - III konkurs	2013-12-16	2014-02-11	2, 4, 8
Era-Net Martec II call 2014	19.12.2013	30.04.2014	2, 4, 7, 8
Era-Net Chistera II - 4 konkurs	25.10.2013	21.01.2014	2, 4, 7, 8
LIDER V	19.12.2013	03.03.2014	2, 4, 7, 8

* numer w kolumnie odpowiada sposobowi upowszechniania: 1 - konferencja, 2 - publikacja na stronie internetowej, 3 - publikacja drukiem, 4 - publikacja w BIP, 5 - szkolenie, 6 - warsztaty, 7 - inne, 8 - ogłoszenia w prasie.

Tabela 26 Informacja nt. środków wydatkowanych w okresie sprawozdawczym na poszczególne programy Centrum (w tys. zł)

Zadanie	Podzadanie	Program / Projekt	Środki wydatkowane na realizację zadań w 2013 r.
1	2	3	4
Finansowanie badań stosowanych	Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych	Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach	5 305
		Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej	17 867
		Zaawansowane technologie pozyskiwania energii	64 216
		Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo- technicznej	9 615
		Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków	1 880
	Realizacja programów obejmujących finansowanie badań stosowanych	PBS	226 307
		Bluegas	26 569
		GRAF-TECH	18 998
		Innowacje Społeczne	119
		PBR	60 903
	Wsparcie rozwoju kadry naukowej	Lider	28 553
		Programy ERA-NET	17 779
	Udział w realizacji międzynarodowych programów B+R	EUROSTARS	3 516
		Programy dwustronne	5 069
		Pozostałe programy	20 127
		Program Wieloletni Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy - II etap	10 500
	Finansowanie prac B+R oraz komercjalizacji ich wyników w podmiotach mających zdolność zastosowania ich wyników w praktyce	Innotech	208 078
		Spintech	4 914
		Initech	9 072
Inicjatywa Technologiczna		1 590	
Patent Plus		1 452	
Kreator Innowacyjności		9 565	
GO_GLOBAL.PL		3 994	
BRIDGE Mentor		2 588	
Brotech		60	
Kadtech		11	
projekty celowe		2 388	
Realizacja zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa			299 277
RAZEM PROJEKTY KRAJOWE			1 060 312
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	Działanie 1.1 Wsparcie badań naukowych dla budowy gospodarki opartej na wiedzy		300 124
	Działanie 1.2 Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki		91 122
	Działanie 1.3 Wsparcie projektów B+R na rzecz przedsiębiorców realizowanych przez jednostki naukowe		211 683
	Działanie 1.4 Wsparcie projektów celowych		541 960
	Działanie 1.5 Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju		46 775
	Działanie 2.1 Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym		481 972

	Działanie 2.2 Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych	228 983
	Działanie 2.3 Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki	130 142
	Oś priorytetowa 9 Pomoc techniczna*	8 368
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Działanie 4.1 Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy	621 183
	Działanie 4.2 Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym	30 282
	Działanie 4.3 Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni w obszarach kluczowych w kontekście celów strategii Europa 2020	30 302
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Priorytet XIII Infrastruktura szkolnictwa wyższego	391 525
	Priorytet XIV Pomoc techniczna*	4 352
Norweski Mechanizm Finansowy		55 421
RAZEM PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH		3 174 194
RAZEM NCBR		4 234 506

* środki na obsługę realizacji zadań przez Instytucje Wdrażające – OPI i PARP

3.2.21. Upowszechnianie informacji o działalności NCBR

Mając na uwadze upowszechnianie informacji o działalności Centrum, budowanie pozytywnego wizerunku oraz jak najszerzą promocję marki, w roku 2013 Narodowe Centrum Badań i Rozwoju uczestniczyło w wielu wydarzeniach targowych, skierowanych do szerokiej i zróżnicowanej grupy odbiorców. Wśród najważniejszych wymienić należy: Targi CeBit (Hannover), Targi ITM Nauka dla Gospodarki (Poznań), Piknik Naukowy (Warszawa) oraz Kongres Regionów (Świdnica).

Dodatkowo, jako partner/współorganizator NCBR brało udział w polskiej edycji TEDx Warsaw, II Nocy Robotów – Odkryj Nieznane (PIAP) i międzynarodowej konferencji Secure z zakresu bezpieczeństwa Internetu (NASK). Podjęta została również współpraca merytoryczna przy wręczeniu nagród tygodnika WPROST – Innowatory 2013. W grudniu 2013 r. odbyła się coroczna gala poświęcona laureatom programu LIDER.

W ramach promocji dobrych praktyk beneficjentów NCBR przygotowane i wydane zostały następujące publikacje: *Innowacyjni 2013* oraz *Kreatorzy Innowacji*, a także *Raport roczny z działalności Centrum za rok 2012*. Wszystkie publikacje ukazały się w dwóch wersjach językowych, polskiej i angielskiej.

W roku 2013 NCBR dość mocno zaznaczyło swoją obecność w mediach, efektem czego był szereg publikacji i programów poświęconych działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Długoterminową współpracę nawiązano m.in. z *Przeglądem Technicznym*, *The Polish Science Voice*, redakcją *Forbes*, a także redakcją TVN oraz I Programem Polskiego Radia.

3.3. Informacje na temat podmiotów, o których mowa w art. 30 ust. 3 i 4 ustawy, współpracujących w realizacji zadań Centrum oraz przedmiotu współpracy

Podmiot współpracujący w realizacji zadań Centrum	Przedmiot współpracy
Agencja Rozwoju Przemysłu	<p>Przedmiotem współpracy jest realizacja wspólnego programu Blue Gas - Polski Gaz Łupkowy. Ma on na celu rozwój technologii w obszarze związanym z wydobyciem gazu łupkowego w Polsce i ich wdrożenie do praktyki gospodarczej oraz pobudzenie inwestowania w działalność badawczo-rozwojową przez przedsiębiorców biorących udział w programie.</p> <p>Zakłada się, że całkowity budżet programu, uwzględniający środki publiczne oraz prywatne będzie wynosił ok. 1 mld zł, w tym kwota wkładu środków publicznych z budżetu nauki przyznanych przez Centrum na realizację projektów w ramach Programu wynosi 250 mln zł.</p>
GDDKiA	<p>Współpraca jest wynikiem porozumienia NCBR z GDDKiA. Wspólne przedsięwzięcie skierowane jest do naukowców i przedsiębiorców głównie z segmentu budowlanego, którzy podejmą się prac B+R zmierzających do rozwoju modeli mechanicznych w projektowaniu konstrukcji nawierzchni i metod prognozowania ich trwałości, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, unowocześniania narzędzi służących ocenie sprawności i niezawodności sieci drogowej, a także powstania nowych rozwiązań zapewniających efektywne sposoby ochrony otoczenia dróg oraz kształtowania zagospodarowania w ich pobliżu. Obie instytucje zobowiązały się przeznaczyć po 25 mln zł na projekty z zakresu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i efektywności systemu zarządzania ruchem, a także opracowywania optymalnych norm i standardów planowania, projektowania, technologii, czy eksploatacji dróg w Polsce.</p>
KGHM Polska Miedź S.A.	<p>Współpraca jest wynikiem porozumienia NCBR z KGHM Polska Miedź S.A. o współpracy badawczo-rozwojowej dotyczącej polskiego przemysłu metali nieżelaznych. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz KGHM Polska Miedź S.A. zobowiązały się do zainwestowania po 100 mln złotych w badania naukowe, prace rozwojowe i działania wspierające transfer ich wyników do przemysłu metali nieżelaznych w ramach wspólnego</p>

	przedsięwzięcia o nazwie CuBR.
Naczelna Organizacja Techniczna	Na podstawie trójstronnego porozumienia pomiędzy Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Centrum Innowacji Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, NCBR przejął prawa i obowiązki ciążące dotychczas na MNiSW w zakresie realizacji umowy pomiędzy stronami. NCBR przejął nadzór nad realizacją III umowy na lata 2009-2013 zawartą pomiędzy MNiSW a CI NOT. W ramach w/w umowy CI NOT rozstrzygnęło konkurs, w którym złożono 497 wniosków. W wyniku oceny zawarto 199 umów na kwotę 63 852 299,45 zł. Zakończona została już realizacja wszystkich projektów, w tym 98 projektów zostało już rozliczonych. Zawierane w ramach tego porozumienia umowy służą realizacji projektów celowych. Beneficjentami w ramach realizacji tych przedsięwzięć są przedsiębiorcy z sektora MSP.
Narodowe Centrum Nauki	Wspólne Przedsięwzięcie TANGO ma na celu wsparcie wdrażania w praktyce gospodarczej i społecznej wyników uzyskanych w rezultacie prowadzenia badań podstawowych. Program skierowany jest do jednostek naukowych podejmujących, działania dotyczące praktycznego wykorzystania uzyskanych wyników badań podstawowych. Nabór wniosków wstępnych będzie prowadzony od 16 grudnia 2013 r. do 17 marca 2014 r. w systemie elektronicznym. Alokacja w I konkursie wynosi 40 mln zł.
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)	Dzięki porozumieniu z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) powstał program GEKON, mający na celu rozwój technologii proekologicznych, m.in.: podnoszenie efektywności energetycznej i magazynowanie energii, pozyskiwanie energii z czystych źródeł, ochrony i racjonalizacji wykorzystania wód oraz badanie środowiskowych aspektów wydobycia gazu niekonwencjonalnego. Budżet programu wynosi 400 mln zł, w tym 200 mln zł to wkład NCBR, natomiast pozostała kwota pochodzi ze środków NFOŚiGW.
Polska Platforma Innowacyjnej Medycyny	Przedmiotem współpracy jest realizacja zadań w ramach sektora medycyny innowacyjnej. Program INNOMED powstał dzięki porozumieniu pomiędzy NCBR i Polską Platformą Innowacyjnej Medycyny, podpisanemu 19 czerwca 2012 roku. Przewidywany czas trwania programu to 10 lat.
Polska Platforma Technologiczna Lotnictwa	Przedmiotem współpracy są prace dla sektora przemysłu lotniczego w Polsce w ramach programu INNOLOT. Budżet programu wynosi 500 mln zł, z czego udział stowarzyszeń w budżecie wynosi 40%, natomiast pozostała część finansowana jest przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Program będzie realizowany w latach 2013 – 2017.

3.4. Informacje o zaangażowaniu środków finansowych pochodzących od sektora gospodarczego, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, w przypadku realizacji programów, o których mowa w art. 27 ust. 3 ustawy.

Tabela 27 Zaangażowanie środków finansowych pochodzących z sektora gospodarczego

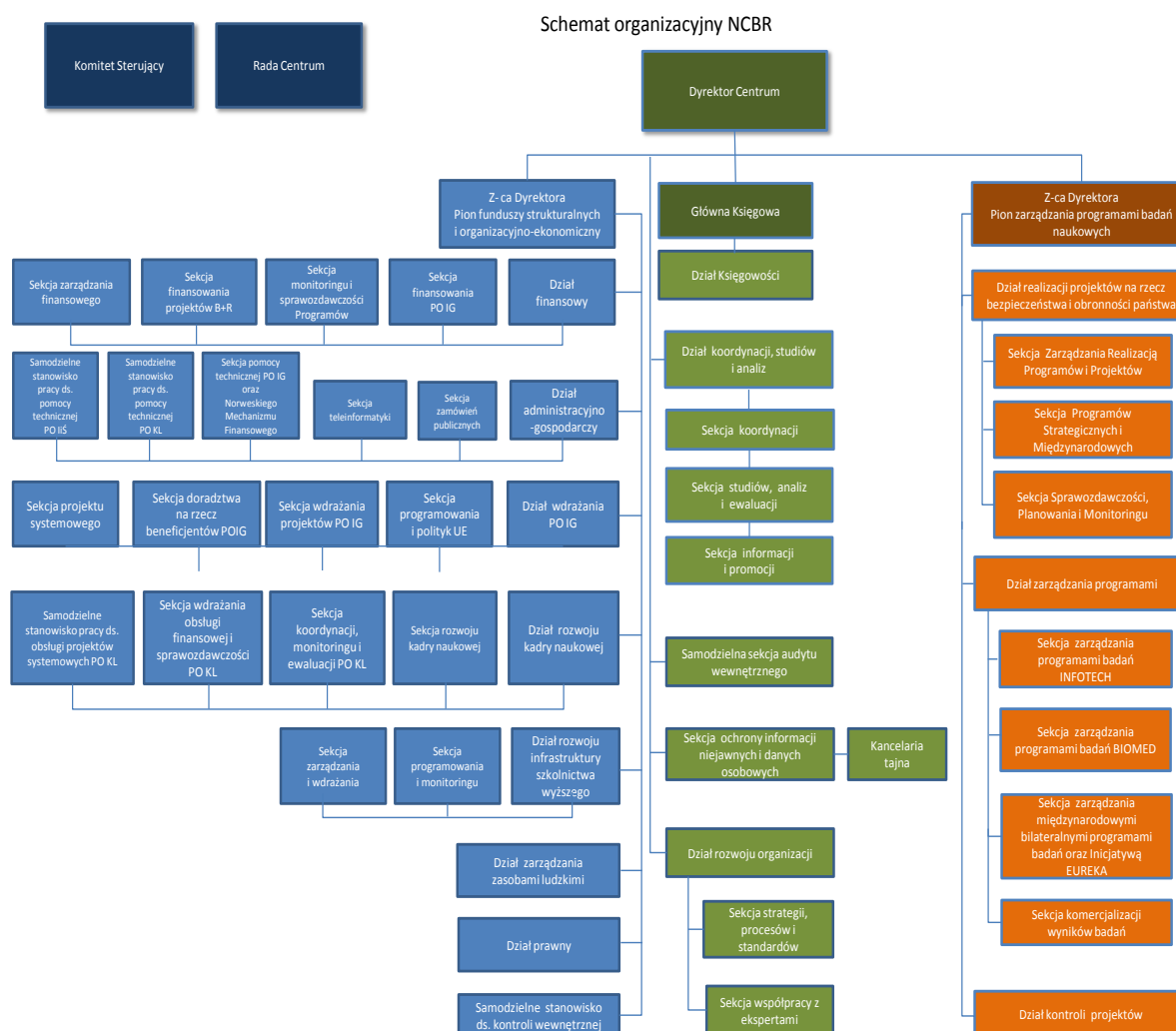
Nazwa programu	Liczba podpisanych umów	Całkowita wartość umów (PLN)	Wartość dofinansowania (PLN)	Całkowity wkład własny (PLN)	Wkład własny przedsiębiorstw (PLN)
Międzynarodowe	17	19 497 986	13 024 208	6 473 777	6 473 777
ENIAC	3	2 599 605	1 836 558	763 047	763 047
ERA NET BIOENERGY	1	257 200	205 760	51 440	51 440
ERA NET EURONANOMED	1	698 400	698 400	0	0
ERA NET KORANET	1	236 777	189 077	47 701	47 701
EUREKA 2	2	4 337 925	3 030 253	1 307 672	1 307 672
EUROSTARS	2	1 697 955	1 199 247	498 708	498 708
JU ARTEMIS	5	6 545 709	2 957 468	3 588 242	3 588 242
M-ERA.NET	1	1 864 414	1 707 445	156 969	156 969
Polsko-Niemiecki	1	1 260 000	1 200 000	60 000	60 000
Obronność i bezpieczeństwo	47	762 524 575	647 457 680	115 066 895	110 037 271
Projekty rozwojowe 1N/2013	1	148 350 000	120 432 690	27 917 310	27 917 310
Projekty rozwojowe 3/2012	14	87 456 521	85 045 981	2 410 540	2 410 540
Projekty rozwojowe 4/2013	32	526 718 054	441 979 009	84 739 045	79 709 421
PO IG	75	700 822 213	433 999 187	266 823 026	266 823 026
PO IG	75	700 822 213	433 999 187	266 823 026	266 823 026
Programy strategiczne	2	1 999 999	1 199 999	800 000	800 000
Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach	2	1 999 999	1 199 999	800 000	800 000
Projekty krajowe - badania stosowane	85	274 938 902	237 301 402	37 637 501	37 637 501
INNOWACJE SPOŁECZNE	2	969 576	835 581	133 996	133 996
Lider 3	2	2 186 930	2 186 930	0	0
Lider 4	2	1 863 760	1 863 760	0	0
PBS I	17	69 875 708	63 896 887	5 978 821	5 978 821
PBS II	62	200 042 928	168 518 244	31 524 684	31 524 684
Projekty krajowe - komercjalizacja B+R	157	1 106 002 014	673 715 965	432 286 049	432 286 049
DEMONSTRATOR BIO-INFO	19	361 624 257	194 669 115	166 955 142	166 955 142
DEMONSTRATOR TECH	18	231 869 736	148 076 652	83 793 084	83 793 084
GO_GLOBAL.PL	5	1 119 818	976 365	143 453	143 453
GO_GLOBAL.PL II	20	4 754 446	3 921 153	833 293	833 293
INNOLOT	9	183 564 333	105 755 003	77 809 330	77 809 330
INNOTECH	1	2 450 000	2 200 000	250 000	250 000
INNOTECH II	79	317 106 368	215 073 616	102 032 752	102 032 752
PATENT PLUS	2	984 806	768 636	216 170	216 170
SPIN-TECH	4	2 528 250	2 275 425	252 825	252 825
Projekty krajowe - sektorowe	24	265 110 476	157 929 489	107 180 987	107 180 987
Blue Gas	15	224 451 556	119 905 806	104 545 750	104 545 750
GRAF-TECH	9	40 658 920	38 023 684	2 635 237	2 635 237

NOT	19	12 909 200	4 331 515	8 577 685	8 577 685
NOT	19	12 909 200	4 331 515	8 577 685	8 577 685
Suma końcowa	426	3 143 805 364	2 168 959 445	974 845 920	969 816 296

IV. Informacje dotyczące zagadnień organizacyjnych w działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

4.1. Struktura organizacyjna oraz informacje dotyczące stanu zatrudnienia w Biurze Centrum

W 2013 r. struktura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju była określona statutem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz zarządzeniem nr 13/2013 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z dnia 27 lutego 2013 r. w sprawie ustanowienia Regulaminu organizacyjnego Biura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Przyjęta struktura została ukształtowana według wymagań statutu Centrum¹⁵ oraz realizowanych zadań. Celem zmiany wprowadzonej ww. zarządzeniem Dyrektora Centrum było lepsze dostosowanie organizacyjne do wyzwań związanych z obsługą i wdrażaniem programów; wsparciem wdrażania programów oraz obsługą samego Centrum.

Zadania Centrum były realizowane przez 268 pracowników. Zwiększenie stanu zatrudnienia w stosunku do 2012 r. o 17 osób wynikało z konieczności obsługi zwiększonej ilości zadań (uruchomienie nowych programów, zwiększanie ilości obsługiwanych projektów).

Tabela 28 Stan zatrudnienia w NCBR w roku 2012 i 2013

Stan zatrudnienia		
	2012	2013
Ogólna liczba	251	268
Kobiety	181	189
Mężczyźni	70	79

Zatrudnienie w poszczególnych działach Centrum, wg stanu na 31 grudnia 2013 r., przedstawiało się następująco:

Tabela 29 Stan zatrudnienia w poszczególnych działach NCBR

Dział Zarządzania Programami	49
Dział Realizacji Projektów na rzecz Bezpieczeństwa i Obronności Państwa	10
Dział Rozwoju Infrastruktury Szkolnictwa Wyższego	12
Dział Rozwoju Kadry Naukowej	39

¹⁵ Statut Centrum określa, że w skład Biura Centrum wchodzi komórki organizacyjne właściwe do spraw: (a) zarządzania strategicznymi programami badań naukowych i prac rozwojowych, (b) instrumentów wsparcia inwestycji gospodarczych, (c) transferu wyników badań naukowych i prac rozwojowych do gospodarki, (d) zarządzania programami badań stosowanych, (e) zarządzania programami obejmującymi finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz działań przygotowujących do wdrożenia wyników badań naukowych lub prac rozwojowych, (f) zarządzania realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa, (g) międzynarodowej współpracy naukowej, (h) analiz i ewaluacji, (i) informacji i promocji, (j) organizacyjno-administracyjnych, (k) kontrolnych, (l) finansowo-księgowych, (m) prawnych.

Dział Wdrażania Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka	23
Dział Administracyjno-Gospodarczy	20
Dział Finansowy	40
Dział Kontroli Projektów	17
Dział Koordynacji, Studiów i Analiz	21
Dział Księgowości	6 (wraz z Główną Księgową)
Dział Rozwoju Organizacji	11
Dział Prawny	7
Dział Zarządzania Zasobami Ludzkimi	6
Samodzielna Sekcja audytu wewnętrznego	2
Sekcja ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	2
Samodzielne stanowisko ds. kontroli wewnętrznej	1

W realizacji zadań Centrum, zasoby kadrowe wspierali eksperci. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju współpracowało z ok. 3 300 ekspertami, w tym 465 ekspertami zagranicznymi, którzy wspierali Centrum m.in. w procesie opracowywania programów, ich wdrażania, ewaluacji oraz recenzowania projektów.

Średnie wynagrodzenie w NCBR (łącznie z wynagrodzeniem Dyrektora, Zastępcy Dyrektora i Główniej Księgowej) wynosiło w okresie sprawozdawczym¹⁶:

- z DWR: 6 693,29 zł;
- bez DWR: 6 334,76 zł.

---

¹⁶ Średnie wynagrodzenie obejmuje następujące składniki: wynagrodzenie zasadnicze, dodatki stażowe, dodatki specjalne, dodatki funkcyjne, nagrody z funduszu nagród, nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne i rentowe, dodatkowo wynagrodzenie roczne (DWR - tzw. „trzynastkę”). Dane dotyczące zatrudnienia nie obejmują osób, które nie otrzymywały wynagrodzenia tj. przebywających na zasiłkach chorobowych oraz na urloпах macierzyńskich, wychowawczych i bezpłatnych.

Fluktuacja kadr liczona jako iloraz liczby nowozatrudnionych minus odchodzący przez przeciętną liczbę zatrudnionych w okresie sprawozdawczym wynosił 4,7%. Średnia miesięczna fluktuacja wynosiła 0,4%.

4.2. Informacje dotyczące kosztów obsługi realizacji poszczególnych zadań Centrum¹⁷

Tabela 30 Obsługa realizacji poszczególnych zadań Centrum***

Biuro Centrum – koszty związane z obsługą realizacji poszczególnych zadań				
Lp.	Realizowane zadania / podzadania	Koszty obsługi zadania (tys. zł)	w tym środki na inwestycje (tys. zł)*	w tym koszty ponoszone ze środków europejskich (tys. zł)**
	KOSZTY OGÓLEM	66 081	1 647	34 106
3.2.	Szkolnictwo wyższe	9 388	0	7 979
3.2.2.	Kształcenie w szkolnictwie wyższym	5 669	0	4 818
3.2.4.	Utrzymanie i rozbudowa infrastruktury szkolnictwa wyższego	3 719	0	3 161
10.2.	Wzmocnienie badań naukowych służących praktycznym zastosowaniom	54 312	1 647	24 121
10.2.1.	Wspieranie badań stosowanych, prac rozwojowych oraz komercjalizacji wyników B+R	46 771	1 647	17 711
10.2.2.	Rozbudowa infrastruktury służącej praktycznym zastosowaniom	7 541	0	6 409
17.3.	Zarządzanie realizacją i wdrażaniem pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych	2 381	0	2 006

* Uwzględnione zostały środki dotacji inwestycyjnej oraz środki na inwestycje Centrum w ramach pomocy technicznych Programów Operacyjnych.

** Uwzględnione zostały środki w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego (finansowanie w ramach dotacji celowej z MRR, paragraf 2005), środki pomocy technicznych programów.

¹⁷ Dane dotyczące obsługi realizacji zadań Centrum nie obejmują środków dla beneficjentów na realizację projektów oraz środków przekazywanych Instytucjom Wdrażającym (OPI i PARP).

operacyjnych (finansowanie w ramach dotacji celowej z MNISW, paragraf 2008) oraz środki refundowane z Komisji Europejskiej na programy międzynarodowe.

*** W odniesieniu do środków inwestycyjnych podane zostały dane dotyczące zrealizowanych wydatków w 2013 r. Amortyzacja w 2013 r. wynosi 1 416 tys. zł.

4.3. Dane na temat stopnia realizacji rocznego planu finansowego Centrum

Tabela 31 Stopień realizacji rocznego planu finansowego Centrum¹⁸

Biuro Centrum – realizacja planu finansowego					
Lp.	Treść	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie	%
<i>W tysiącach złotych</i>					
1	2	3	4	5	6
I	DOCHODY OGÓLEM	4 467 935	4 494 056	4 300 587	95,69
1	Dotacje z budżetu państwa	1 704 883	1 670 681	1 614 174	96,62
1.1	- Podmiotowa	36 356	36 356	32 094	88,28
1.2	- Dotacje celowe*	1 666 529	1 632 327	1 580 433	96,82
1.3	- Dotacja na inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 998	1 998	1 647	82,42
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	9 738	71 193	52 792	74,15
3	Pozostałe dochody**	2 753 314	2 752 182	2 633 621	95,69
II	WYDATKI	4 467 935	4 494 056	4 300 587	95,69
1	Wydatki na funkcjonowanie	72 146	75 418	64 434	85,44
1.1	- Materiały i energia	917	917	487	53,09 ¹⁹
1.2	- Pozostałe usługi obce	13 646	15 496	10 321	66,60 ¹⁸
1.3	- Wynagrodzenia	33 302	38 416	35 853	93,33
	- osobowe	19 250	20 864	20 538	98,44
	- bezosobowe	12 414	15 914	13 766	86,50
	- pozostałe	1 638	1 638	1 549	94,58
1.4	- Składki na ubezpieczenia	3 701	4 023	3 625	90,11

¹⁸ Tabela jest uproszczoną formą prezentacji stopnia realizacji planu finansowego NCBR. Sprawozdanie z wykonania planu finansowego NCBR stanowi załącznik (sprawozdanie Rb-40)

¹⁹ Niepełne wykorzystanie zaplanowanych środków wynika przede wszystkim z oszczędności uzyskanych na skutek korzystnego rozstrzygnięcia przetargów w drodze udzielonych zamówień publicznych, niższych niż planowano kosztów opłat za najem siedziby Centrum (koszty opłat uzależnione są od kursu euro), niższych kosztów napraw i obsługi serwisowej urządzeń oraz zmianę terminu zakończenia realizacji niektórych przedsięwzięć z uwagi na długotrwałe procedury przetargowe (płatności przesunięte zostały na początek 2014 r.).

	społeczne				
1.5	- Składki na Fundusz Pracy	534	588	470	80,02
1.6	- Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	20 046	15 978	13 678	85,60
2	Wydatki majątkowe	2 048	2 048	1 647	80,41
3	Wydatki na realizację zadań, w tym przekazane innym podmiotom*	1 640 427	1 664 408	1 600 885	96,18
4	Pozostałe wydatki**	2 753 314	2 752 182	2 633 621	95,69

* Po stronie dochodów w pkt 1.2 oraz po stronie wydatków w pkt 3 dodatkowo zostały ujęte środki krajowe, które są przekazywane z rachunku Ministra Rozwoju i Infrastruktury do beneficjentów w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego – środkami tymi Centrum dysponuje na podstawie upoważnienia do zlecenia płatności w BGK (dodane kwoty: w kol. 3 - 9,675 mln zł, w kol. 4 – 10,5 mln zł, w kol. 5 – 8,313 mln zł).

** Po stronie dochodów w pkt 3 oraz po stronie wydatków w pkt 4 zostały ujęte środki europejskie, które są przekazywane z rachunku Ministra Finansów do beneficjentów - środkami tymi NCBR dysponuje na podstawie upoważnień do zlecenia płatności w BGK zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych.